

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “จัดทำข้อมูลสะท้อนความรู้สนับสนุนเวทีนโยบายสาธารณะระดับ
ภูมิภาคในสถานการณ์การเลือกตั้งทั่วไป 2548”

โดย สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

สิงหาคม 2548

สารบัญ

บทนำ	หน้า
บทที่ 1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์	1
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์	4
กรอบระยะเวลา	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน	6
บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน	12
ภาพรวมการดำเนินกิจกรรม	12
เวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจนในระดับพื้นที่/กลุ่มจังหวัด	14
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	34
บทที่ 4 สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน	35
สรุปภาพรวมการดำเนินงาน	35
สรุปเนื้อหาเวทีนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่	37
สรุปการตอบสนองของพรรคการเมือง	47
สรุปแนวทางการเคลื่อนงานเพื่อติดตามผล	48
วิเคราะห์ข้อเสนอจากเวที	50
บทที่ 5 ข้อเสนอแนะ	56
ข้อเสนอแนะการสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม	56
ข้อเสนอแนะในเชิงทำงานวิชาการ	58
ข้อเสนอเชิงนโยบาย	59

บทนำ

รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ได้บัญญัติและรับรองว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่หลายด้าน โดยสรุปมีแนวคิดที่ต้องการแก้ปัญหาการเมืองของข้าราชการการเมืองให้เป็นการเมืองภาคพลเมือง เป็นการให้ประชาชนมีสิทธิและส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมตัดสินใจในการดำเนินโครงการรัฐ ดังนั้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเปรียบเสมือนการเปิดพื้นที่ทางสังคม เปิดพื้นที่ทางปัญญาอย่างกว้างขวาง ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้แสดงทัศนะแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือกและทางตัดสินใจต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างและการใช้นโยบายสาธารณะที่ดี สอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และเป็นไปตามแนวทางของกระบวนการนโยบายสาธารณะ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือจะต้องมีความต่อเนื่อง เน้นการสื่อสารสองทาง มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

แม้ว่ารัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 จะได้รับการมีส่วนร่วมดังกล่าว แต่ในความเป็นจริงพบว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนยังประสบปัญหาอุปสรรคหลายอย่าง เช่น ปัญหาของการขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ ความเกรงกลัวอิทธิพล การขาดการกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นที่ระบบหรือตัวของเจ้าหน้าที่รัฐเองก็ตาม เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งทางสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนาได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจึงต้องการที่จะร่วมแก้ปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบันและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนทั่วไปถึงความสำคัญและบทบาทของประชาธิปไตยโดยผ่าน **“โครงการจัดทำข้อมูลและองค์ความรู้สนับสนุนเวทีนโยบายสาธารณะระดับภูมิภาคในสถานการณ์การเลือกตั้งทั่วไป 2548”** ซึ่งกระบวนการจัดเวทีจะเน้นความเป็นกลางไม่ขึ้นกับพรรคการเมืองใดๆ รวมทั้งจะเปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลหรือประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนขับเคลื่อน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งประสานเชื่อมโยงขบวนในชุมชนให้มีส่วนร่วมเรียนรู้มากที่สุด นอกจากนั้นจะส่งเสริมการติดตามตรวจสอบอย่างจริงจัง

ทางคณะทำงานโครงการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับคำติชมและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

คณะทำงานโครงการฯ
สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

บทที่ 1

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

1. ความเป็นมา

(1) เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ได้บัญญัติและรับรองว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่หลายด้าน โดยสรุปมีแนวคิดที่ต้องการส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง เป็นการให้ประชาชนมีสิทธิและส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมตัดสินใจในการดำเนินโครงการ ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ และร่วมได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการรัฐ

“กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นการที่ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ซึ่งในทางปฏิบัติควรที่จะต้องเข้ามาในกระบวนการตั้งแต่เริ่มจนถึงการตรวจสอบติดตามและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือจะต้องมีความต่อเนื่องเน้นการสื่อสารสองทาง มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง โดยมีลักษณะการมีส่วนร่วมในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ดร.อรทัย กึกผล จากหนังสือ คู่มือการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ตุลาคม 2546)

(2) กระบวนการนโยบายสาธารณะ

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการ “เปิดพื้นที่ทางสังคม เปิดพื้นที่ทางปัญญาอย่างกว้างขวาง” เป็นการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งโจทย์ ในการทำการวิจัย มาเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อในที่สุดรูปธรรมของกระบวนการนโยบายสาธารณะจะนำไปสู่การสร้างและการใช้นโยบายสาธารณะที่ดี สอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และเป็นไปตามแนวทางของกระบวนการนโยบายสาธารณะ ที่ประกอบด้วยกระบวนการทางปัญญา – ทางสังคม – ทางศีลธรรม เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนขับเคลื่อน เกิดการเรียนรู้ของสังคมที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งเพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนา – นโยบายของประเทศ รวมทั้งก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ความยากจนเชิงโครงสร้าง โครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาการจัดการและจัดทำแผนพัฒนาชุมชน – การบริหารจัดการทรัพยากร การพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็งตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยสรุปถือได้ว่าประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการนโยบายสาธารณะที่เป็นเสมือนเครื่องมือที่สำคัญของการใช้อำนาจอธิปไตยที่ใหญ่ที่สุดของปวงชน โดยมีเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่คือการวางรากฐาน - การจัดระบบของโครงสร้างสังคม – การแก้ไขปัญหาภายใต้กระบวนการที่อยู่บนหลักของความเป็นธรรมของสังคม

(3) สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนากับกระบวนการนโยบายสาธารณะ

จากคุณค่าและประโยชน์ของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการนโยบายสาธารณะดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนาได้ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการทั้งสอง ที่จะต้องส่งเสริมให้มีความแพร่หลายให้สังคมมีความรู้ความเข้าใจด้วยการร่วมปฏิบัติในชีวิตจริง ประกอบกับปณิธานของสถาบันฯ ที่มุ่งพัฒนาให้ชุมชนเกิดการพัฒนาและมีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ ในช่วงที่ผ่านมาสถาบันฯ ได้ทำกิจกรรมและโครงการที่หลากหลายเพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการทั้งสอง

โครงการที่สำคัญคือโครงการเครือข่ายส่งเสริมการปฏิรูประบบยุติธรรม (คปรย.) เพื่อเศรษฐกิจพอเพียงและความเป็นธรรมในสังคม กิจกรรมหลักคือการจัด “เวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจน” เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อน โดยมีวิวัฒนาการของเวทีนโยบายสาธารณะฯ แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ในช่วงแรกตั้งแต่ปี 2540-2543 เกิดจากประชาคมแผน 8 ช่วงที่สองตั้งแต่ปี 2543-2545 ได้ปรับเปลี่ยนเป็นที่ประชุมข่ายประชาสังคม ช่วงที่สามระหว่างปี 2545 ได้ปรับเปลี่ยนเป็นเวทียุทธศาสตร์การพัฒนา และตั้งแต่ปี 2546 จึงได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจน เป็นเวทีประชุมทางวิชาการที่จัดขึ้นเป็นประจำทุก 2 เดือน (Forum) ประกอบด้วย กลุ่มบุคคลและองค์กรที่มีความสนใจในประเด็นปัญหาความยากจน ตอนเริ่มต้นประกอบด้วย 10 องค์กรต่อมาได้เพิ่มเป็น 16 องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ และเครือข่ายต่าง ๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ข้าราชการ นักพัฒนา และผู้นำชุมชน จากทั่วประเทศ โดยมีทิศทางและสาระหลักที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลข่าวสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเสนอแนะรัฐบาลและหน่วยงานราชการ ในเรื่องยุทธศาสตร์และพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และการเอาชนะความยากจนในสังคมไทย โดยมี ศ.นพ.ประเวศ วะสี เป็นประธาน

นับตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน เวทีนโยบายสาธารณะฯ ได้จัดรวมทั้งหมด 10 เวที โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 1
  - ประเด็น “จะช่วยให้รัฐบาลแก้ปัญหาความยากจนได้อย่างไร”
  - วันที่ 14 มกราคม 2546
  - ห้องประชุมศิลปาชีพ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (หัวหมาก)
2. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 2
  - ประเด็น “การปฏิรูปกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาความยากจน”
  - วันที่ 14 มีนาคม 2546
  - ห้องประชุม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

3. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 3
  - ประเด็น “การปฏิรูประบบยุติธรรมเพื่อเศรษฐกิจพอเพียงและความเป็นธรรมในสังคมไทย”
  - วันที่ 23 พฤษภาคม 2546
  - ห้องประชุม สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมไทย
4. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 4
  - ประเด็น “ธรรมนูญเพื่อเศรษฐกิจพอเพียงและความเป็นธรรมในสังคม”
  - วันที่ 18 กรกฎาคม 2546
  - ห้องประชุม สถาบันพระปกเกล้า
5. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 5
  - ประเด็น “จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เสริมสร้างความรู้ รักสามัคคีในชาติ”
  - วันที่ 19 กันยายน 2546
  - ห้องประชุมชั้น 4 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (หัวหมาก)
6. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 6
  - ประเด็น “ธรรมนูญว่าด้วยความเป็นธรรมทางสังคมและเศรษฐกิจ”
  - วันที่ 21 พฤศจิกายน 2546
  - ห้องประชุม สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
7. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 1/2547 (ครั้งที่ 7)
  - ประเด็น “คดีสิทธิชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมกับข้อกังขาว่าด้วยความเป็นธรรมในสังคมไทย”
  - วันที่ 23 มกราคม 2547
  - ห้องประชุม สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
8. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 2/2547 (ครั้งที่ 8)
  - ประเด็น “แนวทางภารกิจภาคประชาชน เพื่อเอาชนะความยากจนและสร้างชุมชนเข้มแข็ง”
  - วันที่ 26 มีนาคม 2547
  - ห้องประชุม สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
9. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่ 3/2547 (ครั้งที่ 9)
  - ประเด็น “การเข้าสู่แผนกฎหมายอำนาจอธิปไตยกับความจริง”
  - วันที่ 21 พฤษภาคม 2547
  - ห้องประชุม สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

10. เวทีนโยบายสาธารณะฯ ครั้งที่4/2547 (ครั้งที่ 10)

- ประเด็น “การรับฟังและการมีส่วนร่วมของประชาชน”
- วันที่ 23 กรกฎาคม 2547
- ห้องประชุม สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) สถานการณ์การเลือกตั้งทั่วไป 2548

เมื่อพิจารณาในสถานการณ์ปัจจุบันที่กำลังจะมีการเลือกตั้งทั่วไป ในต้นปี พ.ศ.2548 จึงเป็นจังหวะที่เหมาะสมที่จะรณรงค์สร้างกระแสสังคมให้เกิดการตื่นตัวและหนุนเสริมบทบาทของภาคประชาชนต่อการเลือกตั้ง เพื่อผลักดันให้พรรคการเมืองต่าง ๆ ได้แสดงจุดยืนเชิงนโยบายที่จะแก้ปัญหาของประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมทั้งการแก้ปัญหาความยากจนเชิงโครงสร้างที่เป็นรูปธรรม นอกจากนั้นยังถือเป็นโอกาสเหมาะที่จะได้นำพาเครือข่ายพลังทางสังคมฝึกฝนกระบวนการมีส่วนร่วมและกระบวนการนโยบายสาธารณะ ในสถานการณ์จริง ดังนั้น สถาบันฯ จึงขอเสนอโครงการ “ส่งเสริมเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจนในสถานการณ์การเลือกตั้งทั่วไป 2548” ขึ้นเพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการนโยบายสาธารณะ ในการผลักดันให้เกิดกระบวนการสร้างความรู้และการเคลื่อนไหวของสังคมและชุมชนให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเมืองภาคพลเมือง และเป็นการยกสถานะภาพของการเมืองภาคพลเมืองให้ขึ้นมามีความสำคัญเทียบเท่าการเมืองระบบตัวแทน ตลอดจนทำให้เครือข่ายภาคประชาชนมีพลังความเข้าใจและสามารถรับรู้ ตรวจสอบ ทิศทางนโยบายของพรรคการเมืองต่าง ๆ ได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประเด็นปัญหาและนโยบายสาธารณะเฉพาะพื้นที่ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่ประชาชนในแต่ละพื้นที่ต้องการ
2. เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบบริบทของปัญหาที่แตกต่างกัน มีเงื่อนไข ปัจจัย และผลการขับเคลื่อนกระบวนการนโยบายสาธารณะเป็นอย่างไร

3. กรอบระยะเวลา

ระยะเวลาปฏิบัติงานของโครงการฯ 6 เดือน เริ่มตั้งแต่ 15 ธันวาคม 2547– 14 มิถุนายน 2548

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความชัดเจนในประเด็นปัญหา นโยบายสาธารณะระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่มาจากความต้องการของเครือข่ายองค์กรชุมชนและภาคประชาชนตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น
2. องค์ความรู้ที่เกิดจากการสังเคราะห์ข้อมูลที่มีความหลากหลายทั้งประเด็นและแหล่งข้อมูลในพื้นที่
3. แนวทางออกทางเลือกของแต่ละประเด็นมีความเฉพาะที่เกิดจากการวินิจฉัยร่วมของแต่ละเวที
4. เกิดขบวนการขับเคลื่อนเครือข่ายการมีส่วนร่วมภาคประชาชนที่ต่อเนื่อง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
5. พรรคการเมืองเห็นความสำคัญและนำความต้องการจากภาคประชาชนไปใช้ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายในช่วงระหว่างหาเสียงหรือเป็นนโยบายของรัฐบาลอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

บทที่ 2

ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน

1. ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน

1) แผนงานการกำหนดประเด็นขับเคลื่อน (Issue Naming and Framing)

เป้าหมายเพื่อสร้างประเด็นปัญหาเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการนโยบายสาธารณะ 6 รายการ

(1) นโยบายพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้งที่เสนอทิศทางการพัฒนาประเทศ มี 3 ประเด็นคือ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

(2) นโยบายรัฐบาลและกลไกบูรณาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม มี 3 ประเด็นคือ แนวนโยบายของรัฐบาลใหม่, กลไกแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ และแนวทางบูรณาการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม

โดยมีกิจกรรมดังนี้

- ประชุมระดมความคิดทั้งจากคณะทำงานที่มีความหลากหลายและแกนนำเครือข่ายบางส่วน เพื่อให้มีมุมมองได้หลายมิติในการกำหนดประเด็นหลัก (หัวข้อ) ที่จะนำเสนอในเวทีนโยบายสาธารณะ
- จัดทำรายละเอียดประเด็นย่อยของแต่ละประเด็นหลัก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการไปสัมภาษณ์กลุ่มนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ที่เป็นบุคคลเป้าหมายตามแต่ละประเด็นที่กำหนด
- จัดทำรายละเอียดประเด็นย่อยในรูปแบบของแบบสอบถาม เพื่อส่งไปให้ตัวแทนที่เป็นแกนหลักของเครือข่ายและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้เห็นความคิดเห็นตอบกลับมา

ในเรื่องของตัวชี้วัดความครบถ้วนของ 6 ประเด็นหลักที่ใช้ในการขับเคลื่อนได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าประสงค์และกรอบประเด็น โดยความครอบคลุมของกรอบประเด็นย่อยที่จะใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์หรือเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและการศึกษาค้นคว้าในแต่ละประเด็นหลักในมิติต่างๆ

ความสมบูรณ์ของรายละเอียดประเด็นย่อยที่นำไปใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพื้นที่ตามภูมิโนเวศน์วัฒนธรรมต่างๆ

2) แผนงานรวบรวมค้นคว้าข้อมูลและองค์ความรู้เพื่อจัดทำเป็นเอกสารหลัก (Issue Book Preparation)

การรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 วิธีดังนี้

(1) การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและข้อมูลสารสนเทศ(Document Review)

- รวบรวมรายชื่อแหล่งข้อมูลต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำหนด
- นักวิจัยทำการค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลตามสถานที่ องค์กร หน่วยงานที่เป็นเป้าหมาย

(2) การสัมภาษณ์ (In-depth Interview)

- จัดทำบัญชีรายชื่อนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ที่หลากหลายสาขาอาชีพ
- นักวิจัยทำการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมแนวความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อวิพากษ์วิจารณ์ ตามกรอบประเด็นที่กำหนด กับนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิเป้าหมายที่วางไว้ตามแต่ละประเด็น
- กรอบประเด็นที่สัมภาษณ์จะไม่กำหนดเฉพาะเป็นรายบุคคล โดยจะถามให้ครอบคลุมทุกประเด็น เพื่อจะได้แนวคิด ข้อวิพากษ์วิจารณ์ ข้อคิดเห็นที่เป็นมุมมองของทุกสาขาอาชีพที่เป็นประเด็นเดียวกัน

(3) การส่งแบบสอบถาม (Questionnaire)

- ส่งแบบสอบถามที่เกิดจากการออกแบบแก่บุคคลที่เป็นแกนหลักของเครือข่ายในแต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัด(Cluster) เพื่อให้นำเสนอ และตอบข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะที่สัมพันธ์กับพื้นที่ที่หลากหลายภูมิ นิเวศน์ วัฒนธรรม

การวิเคราะห์และสังเคราะห์นั้นจะให้คณะนักวิจัยทำการวิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 แนวทาง แล้วสังเคราะห์เป็น “ประมวลองค์ความรู้และข้อมูล” (ตลอดจนข้อเสนอแนวทางนโยบายที่เป็นทางออกทางเลือก) สำหรับเรื่องนั้นๆ

ส่วนการจัดทำเอกสาร แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

- (1) เอกสารสำหรับการขับเคลื่อนเวทีนโยบายสาธารณะ
- (2) เอกสารประกอบที่เป็นประเด็นเฉพาะพื้นที่

โดยตัวชี้วัดของแผนงานนี้คือปริมาณและคุณภาพของแหล่งข้อมูลที่ได้มาจากทั้ง 3 วิธีการ และความสมบูรณ์ของเอกสารหลักและเอกสารประเด็นเฉพาะพื้นที่

3) แผนงานสื่อสารสาธารณะหลากหลายรูปแบบ(Public Media)

เป้าหมายของแผนงานนี้เป็นการสื่อสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมของเวทีนโยบายฯ ด้านเผยแพร่ข่าวสารงานเวทีนโยบายฯ รวมทั้งเป็นสื่อกลางระหว่างคณะทำงานเวทีนโยบายฯ เครือข่ายการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคประชาสังคมและประชาชนทั่วไปที่สนใจ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ นอกจากนี้จะมีการแสดงข้อวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นที่สืบเนื่องจากการจัดที่เวทีนโยบายฯ และนำเสนอข่าวสารการเคลื่อนไหวต่างๆของงานการเมืองภาคพลเมืองนำเสนอรายงานสรุปของ เวทีนโยบายฯ ในแต่ละครั้ง เพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งในกระบวนการนโยบายสาธารณะและการมีส่วนร่วมของประชาชน และเชื่อมประสานกับแหล่งข้อมูลในหน่วยงาน องค์กรต่างๆ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลและสร้างระบบฐานข้อมูลกิจกรรมของเวทีนโยบายฯ และรายงานของเครือข่ายการมีส่วนร่วมฯ และงานภาคประชาสังคม และกิจกรรมอื่นๆที่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อข่ายงานภาคประชาสังคม

กิจกรรมของแผนงานในส่วนนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- (1) การใช้สื่อปรกติ สื่อที่ใช้ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์โดยอาศัยเครือข่ายพันธมิตรของสถาบันที่เป็นเจ้าของเวลาหรือพื้นที่หน้าสิ่งพิมพ์ช่วยกระจายข่าวสารให้กับโครงการเป็นระยะ
- (2) การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์(Internet) โดยจัดทำ Web-site เฉพาะของเวทีนโยบายฯ มีการจัดจ้างที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญการทำ Web-siteและระบบSearch Engine จากนั้นดำเนินการสร้าง Web-site และพัฒนาระบบ Search Engine ของเวทีนโยบายฯให้สามารถทำหน้าที่ (Function) ตามขอบเขต ภารกิจที่เสนอไว้ข้างต้น ซึ่งการดูแลรักษานั้นจะจัดจ้างเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลรักษาระบบ รวมทั้งเป็นบรรณาธิการข้อมูลข่าวสาร ดูแลข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัยอยู่เสมอ และเป็นที่นิยมของเครือข่ายสาธารณะชน ให้มีการเชื่อมประสานงานเครือข่ายภาคีฯ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ และจะมีการประสานงานกับแหล่งข้อมูลในกรณีที่มีผู้ตั้งประเด็นคำถามด้วย
- (3) การใช้สื่อทางจดหมายข่าว (News Letter) จะจัดทำเป็นเอกสารในลักษณะจดหมายข่าว เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกและโอกาสในการสื่อสารมากขึ้น โดยมีคณะบรรณาธิการที่มาจากคณะที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญของเวทีนโยบายฯ และฝ่ายเลขานุการเวทีนโยบายฯ เป็นทีมดำเนินการ

โดยที่ตัวชี้วัดจะดูจากคุณภาพและปริมาณของข่าวสารที่ลงในสื่อที่เป็นรูปแบบปกติ รวมทั้งประสิทธิภาพและปริมาณข้อมูลข่าวสารที่บรรจุในหน้าของ Website จำนวนผู้เข้ามาใช้บริการ Website และคุณภาพและปริมาณของจดหมายข่าว

4) แผนงานเวทีนโยบายสาธารณะระดับชาติ (National Public Policy Forum)

กิจกรรมของแผนงานนี้จะจัดเวทีนโยบายฯ ในส่วนกลาง (กทม.) ประจำทุก 2 เดือน/ครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 – เดือนพฤศจิกายน 2548 รวม 7 ครั้ง แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงก่อนการเลือกตั้ง ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2547-เดือนมีนาคม 2548 รวม 3 ครั้ง และ ช่วงหลังการเลือกตั้ง ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม - เดือนพฤศจิกายน 2548 รวม 4 ครั้ง โดยมีคนเข้าร่วมประมาณ ครั้งละ 250 คน รวม 1,000 คน

และตัวชี้วัดจะดูจากจำนวนเวทีนโยบายฯ ที่จัด/จำนวนคนเข้าร่วม ประเด็นที่กำหนดมีทางออกทางเลือกที่ผ่านการวินิจฉัยร่วมจากเวทีฯ และพรรคการเมืองต่างๆ ยอมรับในทางออกทางเลือกร่วม และนำไปบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย เพื่อนำไปเสนอต่อประชาชนโดยให้สัญญาประชาคมว่าจะทำให้เกิดเป็นรูปธรรมถ้าได้เป็นรัฐบาล

5) แผนงานเวทีนโยบายสาธารณะระดับภูมิภาค-กลุ่มจังหวัด

แผนงานนี้มีกิจกรรม ดังนี้คือ การจัดแบ่งพื้นที่ภูมิภาค 75 จังหวัดออกเป็นกลุ่มจังหวัด (Cluster) จำนวน 20 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มจังหวัดที่ 1 ประกอบด้วยเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน
- กลุ่มจังหวัดที่ 2 ประกอบด้วยเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
- กลุ่มจังหวัดที่ 3 ประกอบด้วยพิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัยและอุตรดิตถ์
- กลุ่มจังหวัดที่ 4 ประกอบด้วยนครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชรและพิจิตร
- กลุ่มจังหวัดที่ 5 ประกอบด้วยปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง
- กลุ่มจังหวัดที่ 6 ประกอบด้วยสิงห์บุรี สระบุรี ชัยนาทและลพบุรี
- กลุ่มจังหวัดที่ 7 ประกอบด้วยกาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรีและนครปฐม
- กลุ่มจังหวัดที่ 8 ประกอบด้วยสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์
- กลุ่มจังหวัดที่ 9 ประกอบด้วยปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ นครนายก และสระแก้ว
- กลุ่มจังหวัดที่ 10 ประกอบด้วยระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด
- กลุ่มจังหวัดที่ 11 ประกอบด้วยหนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู และเลย
- กลุ่มจังหวัดที่ 12 ประกอบด้วยสกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และนครพนม
- กลุ่มจังหวัดที่ 13 ประกอบด้วยขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด
- กลุ่มจังหวัดที่ 14 ประกอบด้วยบุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์ และนครราชสีมา
- กลุ่มจังหวัดที่ 15 ประกอบด้วยยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี
- กลุ่มจังหวัดที่ 16 ประกอบด้วยสุราษฎร์ธานี ชุมพร และระนอง
- กลุ่มจังหวัดที่ 17 ประกอบด้วยนครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง

กลุ่มจังหวัดที่ 18 ประกอบด้วยภูเก็ต พังงาน และกระบี่

กลุ่มจังหวัดที่ 19 ประกอบด้วยปัตตานี ยะลาและนราธิวาส

กลุ่มจังหวัดที่ 20 ประกอบด้วยสงขลา และสตูล

โดยจะจัดเวทีนโยบายฯ ระดับกลุ่มจังหวัดพื้นที่ละ 7 ครั้ง รวม 20 เวที จำนวนคนเข้าร่วมประมาณ 200คน/เวที กรอบประเด็นจะเรียงตามเวทีนโยบายฯ ระดับชาติแต่ละครั้ง

ซึ่งตัวชี้วัดจะดูจากจำนวนเวทีนโยบายฯ ที่จัด/จำนวนคนเข้าร่วม ส่วนประเด็นที่กำหนดมีทางออกทางเลือกที่ผ่านการวินิจฉัยร่วมจากเวทีฯ โดยเฉพาะเป็นเงื่อนไขของแต่ละพื้นที่หรือไม่ และจะเป็นเวทีที่มีตัวแทนเป็นเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการขับเคลื่อนการเมืองภาคพลเมืองระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมหลังเวที

6) แผนงานบริหารจัดการเครือข่ายและความเคลื่อนไหว (Network Management)

เป้าหมายของแผนงานคือ

- อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน ให้เกิดศักยภาพและประสิทธิภาพประสิทธิผลตามเป้าหมาย
- สนับสนุนเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเวทีฯ และงานการเมืองภาคพลเมือง
- ก่อตัวภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน วางกรอบแนวทางการเคลื่อนไหวและจูงใจให้ก้าวโดยอาศัยกระบวนการเวทีนโยบายสาธารณะฯ เป็นเครื่องมือ
- ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ส่วนองค์กรพันธมิตรและเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย

- โครงการสำนักงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนา (สสปช.)
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
- สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
- มูลนิธิหมู่บ้าน
- สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

- สถาบันพระปกเกล้า
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ฝ่ายชุมชนสัมพันธ์ DTAC
- คณะทำงานประชารัฐ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ
- สำนักงานโครงการกักต้อเครือข่ายพลังชุมชน-พลังแผ่นดิน
- สำนักวิจัยกฎหมายไทยกับการพัฒนา
- เครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สกช.)

บทที่ 3

ผลการดำเนินงาน

เนื้อหาของรายงานในบทนี้ จะนำเสนอถึงการดำเนินงานโครงการในช่วงที่ผ่านมา จนถึงสิ้นสุดโครงการ ทั้งในภาพรวม และรายละเอียดในแต่ละกิจกรรม ทั้งในการดำเนินงานของส่วนกลาง ได้แก่งานเอกสารวิชาการ และการดำเนินงานของกลุ่มจังหวัด ตลอดจนการตอบสนองของพรรคการเมืองที่เข้าร่วม และแนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่องของพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ เป็นเครื่องมือนำไปสู่การคลี่คลายปัญหา สถานการณ์สำคัญๆ ของประเทศ ของท้องถิ่นในทางปฏิบัติ รวมถึงจะนำเสนอถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานช่วงที่ผ่านมา ก่อนจะเข้าสู่บทสังเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายในบทถัดไป

3.1 ภาพรวมการดำเนินกิจกรรม

โครงการการจัดกระบวนการนโยบายสาธารณะ : การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อผลักดันการเมืองภาคพลเมือง ที่มีกลไกดำเนินงานคือ คณะทำงานกลุ่มจังหวัดทั้ง 20 กลุ่มจังหวัด (รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายรายงานหมายเลข 1) เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 15 เดือนธันวาคม 2547 ถึงวันที่ 14 เดือนมิถุนายน 2548 รวมเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน โดยมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ ดังนี้

3.1.1 การผลิตเอกสารวิชาการเพื่อสื่อสารสาธารณะ ซึ่งมี 2 ลักษณะคือ

(ก) เอกสารกลางโครงการ เพื่อใช้ในเวทีนโยบายสาธารณะฯ ในระดับชาติ และเป็นเอกสารเสริมในเวทีนโยบายสาธารณะฯ ระดับกลุ่มจังหวัด ที่มาจากการสังเคราะห์ ข้อมูลของทีมวิชาการโครงการร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ที่รวบรวมประเด็นจากเวทีนโยบายสาธารณะฯ ระดับกลุ่มจังหวัด และเอกสารข้อเขียนของนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4 เรื่อง ได้แก่

1. “เลือกคนที่รัก เลือกพรรคไปคน” : ยุทธวิธีโหวตเพื่อสังคมเข้มแข็ง

โดยนายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป

2. ฝ่ายค้านของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : ยิ่งฝ่ายค้านเข้มแข็งรัฐบาลยิ่งดีขึ้น

โดยศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี

3. ปีกแวงสยาม'48 : จุติระบิตวาระภาคประชาชน

โดยเครือข่ายการเมืองของพลเมืองร่วมกับเครือข่ายยุทธศาสตร์เพื่อเอาชนะความยากจน

4. เลือกตั้ง'48 โหวตเพื่อสังคมเข้มแข็ง

โดยเครือข่ายการเมืองของพลเมือง ร่วมกับเครือข่ายยุทธศาสตร์เพื่อเอาชนะความยากจน

(รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายรายงานหมายเลข 2)

(ข) เอกสารประเด็นข้อมูลสถานการณ์พื้นที่ เพื่อประกอบการประชุมในเวทีนโยบายสาธารณะในระดับกลุ่มจังหวัดในเชิงประเด็น ที่ทีมวิชาการของแต่ละกลุ่มจังหวัดได้ร่วมกันเก็บรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ปัญหา และความขัดแย้งต่างๆ ในพื้นที่ และจัดทำเป็นเอกสารข้อมูลนำเข้าสู่การพูดคุย หรือถึงสถานการณ์ และครุ่นคิดถึงแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้คนในพื้นที่ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 153 ชิ้นงาน จาก 49 เวทีกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ในบางกลุ่มจังหวัดได้ใช้เอกสารชุดเดียวกันในหลายเวที เนื่องจากมีประเด็นหรือในเวทีเป็นประเด็นเดียวกัน

(รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายรายงานหมายเลข 3)

3.1.2 การจัดเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจน

เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมนำเสนอข้อมูล สถานการณ์ ปัญหา ความขัดแย้งทั้งในภาพรวมของประเทศ และในระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกันหาทางออกในเชิงนโยบาย และเกาะเกี่ยวตัวบุคคลในพื้นที่ ในการดำเนินการให้สถานการณ์ ปัญหา หรือความขัดแย้งนั้นถูกคลี่คลายลงไปได้ ซึ่ง 7 เดือนของการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนาและคณะทำงานกลุ่ม ได้ร่วมกันจัดเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจน ทั้งในส่วนกลางที่ถือเป็นเวทีระดับชาติ และในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ในช่วงแรกของการดำเนินการอยู่ในจังหวะของการรณรงค์เลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2548 เวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจน จึงหยิบยกเอาสถานการณ์การเลือกตั้งทั่วไป 2548 เป็นประเด็นนำในการหารือ โดยมีตัวแทนพรรคการเมืองหลักๆ เข้าร่วมเวทีทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่ครบทุกพรรค ทั้งพรรคไทยรักไทย ประชาธิปัตย์ ชาติไทย มหาชน ความหวังใหม่ และถิ่นไทย

โดยจัดขึ้นทั้งสิ้น 51 เวที เป็นเวทีระดับชาติ 2 เวที และเวทีระดับพื้นที่ซึ่งเป็นเวทีกลุ่มจังหวัด 49 เวที มีผู้เข้าร่วมอย่างหลากหลาย ทั้งกลุ่มประชาชนทั่วไป พ่อค้า/นักธุรกิจ ข้าราชการ นักเรียน/นักศึกษา ผู้นำชุมชน และตัวแทนพรรคการเมืองที่เสนอตัวรับเลือกตั้ง กว่า 10,000 คน มีเรื่องราว สถานการณ์ต่างๆ ทั้งที่เป็นปัญหาระดับชาติ และรูปธรรมปัญหาในพื้นที่ ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคุย นำเสนอ เพื่อหาทางคลี่คลายกว่า 100 เรื่อง และมีข้อเสนอแนวทางการคลี่คลายกว่า 100 แนวทาง

อย่างไรก็ตาม ภายใต้เงื่อนไขการสนับสนุน ในรายงานฉบับนี้ จะนำเสนอเฉพาะผล การจัดเวทีนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่/กลุ่มจังหวัดเท่านั้น

3.2 เวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจนในระดับพื้นที่/กลุ่มจังหวัด

เวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจนในระดับพื้นที่ ถูกจัดขึ้นในลักษณะเวทีกลุ่ม จังหวัด จำนวน 49 เวที ใน 20 กลุ่มจังหวัด ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2547 ถึงเดือนมิถุนายน 2548 โดย ในช่วงต้นจะเป็นการจัดเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจนในสถานการณ์การเลือกตั้งทั่วไป 2548 ซึ่งเป็นการนำประเด็นปัญหา สถานการณ์ต่างๆ ทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ เข้ามาพูดคุยหารือ กันในเวที เพื่อหาทางออกร่วมกัน และรับฟังความคิดเห็นของตัวแทนพรรคการเมืองต่างๆ ที่เข้าร่วมเวที ว่าจะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

ใน 49 เวที มีผู้เข้าร่วมอย่างหลากหลาย ทั้งกลุ่มประชาชนทั่วไป พ่อค้า/นักธุรกิจ ข้าราชการ นักเรียน/นักศึกษา ผู้นำชุมชน และตัวแทนพรรคการเมืองที่เสนอตัวรับเลือกตั้ง จำนวน 11,263 คน มี เรื่องราว สถานการณ์ต่างๆ ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคุย นำเสนอ เพื่อหาทางคลี่คลายกว่าจำนวน 102 เรื่อง และมีข้อเสนอทางออกของการคลี่คลายกว่า 127 แนวทางหลัก ใน 9 ประเด็นหลักได้แก่ (1) การพัฒนา ภาคการเกษตรไทย (2) การเปิดเขตการค้าเสรีกับต่างประเทศ (Free Trade Area : FTA) (3) ปัญหาการ ทุจริตคอร์รัปชั่น (4) นโยบายประชานิยม (5) การปิดกั้นบทบาทภาคประชาชน (6) ปัญหา 3 จังหวัด ชายแดนใต้ (7) การวิตรอนสิทธิภาคประชาชน (8) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (9) ประเด็นปัญหาสังคม อื่นๆ เช่น การศึกษา วัฒนธรรม ยาเสพติด เป็นต้น

รายละเอียดการจัดเวทีนโยบายฯ อยู่ในเอกสารแนบท้ายรายงานหมายเลข 4 (ตารางที่ 1)

ในส่วนนี้ จะเป็นการสรุปผลการจัดเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจนเป็นรายกลุ่ม จังหวัดทั้ง 20 กลุ่มจังหวัด ทั้งประเด็นสถานการณ์ ปัญหาที่พูดคุยหารือกันในเวที ข้อเสนอแนวทางการ ดำเนินการเพื่อคลี่คลายปัญหาสถานการณ์ รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อเสนอต่างๆ ได้รับการนำไปปฏิบัติ โดยรายละเอียดจะอยู่ในเอกสารแนบท้ายรายงานหมายเลข 5 (ตารางที่ 2) ท้าย รายงานนี้ ดังนี้

กลุ่มจังหวัดที่ 1

ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ได้จัดเวทีนโยบาย สาธารณะฯ จำนวน 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 2,330 คน ทั้งที่เป็นข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

พ่อค้า ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา และชาวเขาเผ่าต่างๆ และมีตัวแทนจากพรรคการเมืองที่เข้าร่วมเวทีคือ ประชาธิปัตย์ มหาชน ชชาติไทย และถิ่นไทย

สถานการณ์ปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ที่ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจและหาทางออกร่วมกันมีทั้งสิ้น 5 ประเด็นได้แก่ ประเด็นปัญหาภาคเกษตรกรรมไทย ที่ตอนนี้เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้สินตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินได้แล้ว ราคาผลผลิตก็ตกต่ำอยู่ในการกำหนดราคาของพ่อค้า ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน ซึ่งในช่วงที่ผ่านมาไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ จริงจังและต่อเนื่องจากภาครัฐ ปัญหาการเปิดการค้าเสรี (FTA) โดยสินค้าเกษตรกับประเทศจีน ที่ตอนนี้มีผลผลิตทางการเกษตรของจีนเข้ามาตีตลาดผลผลิตทางการเกษตรไทย จนผลผลิตเกษตรกรไทยขายไม่ได้ การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีอยู่มากมาย แต่ไม่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ให้สามารถทำรายได้ให้กับท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีประเด็น รวมถึงยังมีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ไม่เคารพต่อความหลากหลายของวัฒนธรรม ในกรณีปัญหาชนเผ่าและชาติพันธุ์อยู่ ความชัดเจนของนโยบาย ทิศทาง และการปฏิบัติการ ในเรื่องการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ในการสนับสนุนให้ชุมชนมีสิทธิ์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการสนับสนุน พ.ร.บ. ป่าชุมชน เพื่อคืนอำนาจการดูแลทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชน และประเด็นสุดท้ายคือ ปัญหาการเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่หน่วยราชการ ที่เอื้อต่อนายทุน และกีดกันประชาชน โดยเลือกบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนมากกว่านายทุน โดยเฉพาะกับชนกลุ่มน้อย ในเรื่องการเข้าใช้ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

โดยมีการเสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ดังกล่าว 7 แนวทางหลักๆ ได้แก่ การสนับสนุนการทำเกษตรโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนภาคเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร การเร่งสำรวจและออกเอกสารสิทธิ์ให้เกษตรกร การกำหนดประเภทสินค้าเกษตรที่จะเปิดเสรีทางการค้า การส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น การสำรวจและขึ้นทะเบียนชนกลุ่มน้อย การออกมาตรการป้องกันการเลือกปฏิบัติต่อประชาชนของเจ้าหน้าที่และหน่วยราชการ

ในส่วนของพรรคการเมืองที่เข้าร่วมนั้น ตัวแทนพรรคที่เข้าร่วมเห็นด้วยกับแนวทางที่ภาคประชาชนนำเสนอและรับเป็นพันธกิจของพรรคที่จะผลักดันกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งรัฐบาลต่อไป ส่วนตัวของผู้สมัครเองรับปากที่จะดำเนินการแก้ปัญหาให้โดยเร็ว

ทั้งนี้ ได้ร่วมกันเสนอแนวทางการดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้ข้อเสนอได้รับการปฏิบัติ/ตอบสนองอย่างจริงจัง ดังนี้

1. ในเชิงกลไก แกนนำที่ประกอบด้วยผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน ผู้นำศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน ข้าราชการบำนาญ นักวิชาการอิสระ และนักศึกษา จะช่วยกันเชื่อมต่องานในระดับพื้นที่ ทำให้เกิดแกนนำในระดับอำเภอ จนถึงตำบลและ

- หมู่บ้าน รวมทั้งเชื่อมต่อเครือข่ายต่างๆ เพื่อสร้างพันธมิตรในการทำงาน เช่น เครือข่ายเกษตรพอเพียง เครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายปกป้องสิทธิ เป็นต้น
2. ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว จะเริ่มจากการรวบรวมประเด็นปัญหาพื้นที่ และทำทะเบียนสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์ความรู้ในการแก้ไขปัญหา จากนั้นจะจัดเวทีเสวนาเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางแก้ไข โดยมี นักวิชาการอิสระเข้าร่วมให้ความรู้และแนวทาง และร่วมกันพัฒนาเป็นข้อเสนอ ในเชิงนโยบาย เพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพรรคการเมือง โดยกำหนด เวลาร่วมในการติดตามผลที่ชัดเจน และใช้กลไกการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อ สื่อสารการเคลื่อนไหวต่อสาธารณะ

กลุ่มจังหวัดที่ 2

จังหวัดในกลุ่มนี้ได้แก่จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน โดยได้จัดเวทีนโยบาย สาธารณะฯ จำนวน 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 440 ทั้งประชาชนทั่วไป ข้าราชการ พ่อค้า และนักเคลื่อนไหว ขณะเดียวกันก็มีพรรคการเมืองที่เข้าร่วมในเวทีได้แก่พรรคพหุชนชนชาติไทย, ประชาธิปัตย์

สถานการณ์ปัญหา ที่ถูกหยิบยกมาพูดคุยในเวทีมีมากถึง 7 ประเด็น และได้ช่วยกัน เสนอแนวทางการดำเนินงานแก้ไขถึง 13 แนวทางหลักๆ ทั้งเรื่อง *ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง* ที่มีไม่มากนักและไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ให้ความเข้าใจและมีบทบาทอย่างจริงจัง ทำให้เสียสิทธิ์ที่ควรจะได้รับไปไม่น้อย *ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ* เนื่องจากได้รับ ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า(FTA) การบูรณาการของนายทุน โดยที่ประชาชนไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่า การว่างงานของประชาชนและเยาวชนนอกฤดูกาลผลิตและการเรียน ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมหลายอย่างตามมา การส่งเสริมการศึกษาเยาวชน ปัญหากองทุนหมู่บ้าน ที่ไม่สนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน ประเด็นสุดท้ายคือ ปัญหาเรื่องการสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น และประเด็นอื่นๆ เช่น การพัฒนาแม่น้ำโขง

ในส่วนแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไข 13 แนวทางหลักๆ นั้นประกอบด้วย ต้องส่งเสริมให้กลุ่มประชาสังคม กลุ่มประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาของท้องถิ่นเอง มีการประเมินผลการทำงานของสมาชิกทั้งสองสภาโดยการประชาพิจารณ์ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและวรรณะการใช้ปุ๋ยชีวภาพแทนสารเคมี ประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร สนับสนุนการสร้างตลาดสินค้าของท้องถิ่นเอง ทบทวนการเปิดเขตเสรีการค้าที่ทำให้เกษตรกรไทยเสียเปรียบ ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชน พัฒนาการศึกษา

และสนับสนุนการมีวิเทศสัมพันธ์เพื่อการศึกษา เปิดเผยข้อมูลผลกระทบจากอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อชุมชน และเร่งแก้ไขปัญหามลพิษจากการสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้นโดยเร็ว

ส่วนความคิดเห็นของพรรคการเมืองที่เข้าร่วมนั้น ทุกพรรครับเอาข้อเสนอต่างๆ ไปพิจารณาหรือในพรรค ก่อนจะนำเสนอต่อรัฐบาล และผลักดันให้เกิดการแก้ไขต่อไป

ทั้งนี้ในเวทีกลุ่มจังหวัดได้เสนอแนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่องเพื่อให้ข้อเสนอถูกขยายผลทั้งในระดับพื้นที่และในระดับนโยบาย ดังนี้

1. ในเชิงกลไก จะตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ที่มาจากผู้นำชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน เยาวชนและนักศึกษา
2. ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ใช้แนวทางการรวบรวมพลังทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่น โดยรวบรวมผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ พัฒนาเป็นหลักสูตรการพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมกิจกรรมด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น และ จะจัดกระบวนการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มจังหวัดที่ 3

จังหวัดในกลุ่มนี้ได้แก่ พิษณุโลก ตากเพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ จำนวน 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 400 คน ทั้งประชาชนทั่วไป นักศึกษา ข้าราชการ และผู้นำท้องถิ่น รวมทั้งตัวแทนจากพรรคการเมืองได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์, ไทยรักไทย และมหาชน

สถานการณ์ ปัญหาที่ถูกหยิบยกมาพูดคุยในเวทีกลุ่มจังหวัดนี้ มี 4 ประเด็นได้แก่ หนึ่ง สินค้าเกษตร อันเนื่องมาจากราคาผลผลิตตกต่ำ และต้นทุนการผลิตสูง และถูกซ้ำด้วยภัยธรรมชาติคือภัยแล้ง จนต้องกู้ยืมเงินทั้งในและนอกระบบ จนไม่สามารถหารายได้มาจ่ายหนี้สินได้ ประเด็นการมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง นโยบายการพัฒนา ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการทำงานของหน่วยราชการ นักการเมือง ที่ไม่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนอย่างจริงจังในภาคปฏิบัติ ประเด็นความชัดเจนเรื่องการพัฒนาสีเขียวอินโดจีน ให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้ ประเด็นสิทธิชุมชนในการอยู่อาศัยและที่ดินทำกิน และ ประเด็นการจัดบริการสาธารณสุขอย่าง ซึ่งทั้งหมดเป็นสถานการณ์ปัญหาที่ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

ซึ่งมีข้อเสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ ปัญหาต่างๆ จำนวน 4 แนวทางได้แก่ รัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการการแก้ไขปัญหาเกษตรกรอย่างเป็นระบบ และครบวงจร ทั้งยังต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา

ในพื้นที่โดยสนับสนุนทั้งงบประมาณ และการตอบสนองผลการทำงานของภาคประชาชน โดยเร็ว กำหนดทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางการค้าในกลุ่มประเทศอินโดจีน อย่างชัดเจน และแนวทางสุดท้ายคือการเร่งจัดบริการสาธารณสุขให้ทั่วถึงโดยเร็ว

โดยตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วมได้รับที่จะนำข้อเสนอเข้าปรึกษาหารือในพรรคที่สังกัด และในเวทีกลุ่มจังหวัดได้หารือถึงแนวทางการดำเนินงานต่อเนื่องเพื่อติดตามให้ข้อเสนอได้รับการแก้ไข และได้ข้อสรุปแนวทางการดำเนินงานต่อเนื่อง ดังนี้

1. ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะสร้างกลไกประสานงาน ที่เชื่อมร้อยเครือข่ายทุก เครือข่ายในพื้นที่ ทั้งเพื่อเฝ้าระวังปัญหา จัดกระบวนการเรียนรู้ และติดตาม ความคืบหน้า
2. ในเชิงกระบวนการ จะจัดเวทีเรียนรู้ และติดตามความคืบหน้าของการแก้ไข ปัญหา

กลุ่มจังหวัดที่ 4

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร และพิจิตร ได้จัด เวทีนโยบายสาธารณะฯ ไปจำนวน 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจากข้าราชการ นักศึกษา และ ประชาชนทั่วไป จำนวน 601 คน มีตัวแทนพรรคการเมืองเข้าร่วม 2 พรรคคือ พรรคมหาชน และ ชาติไทย

ประเด็นสถานการณ์ที่กลุ่มจังหวัดได้นำมาพูดคุย หรือเพื่อหาทางออกในเชิงนโยบายมี 4 ประเด็นหลักได้แก่ ประเด็นการสนับสนุนการพัฒนาภาคเกษตรของภาครัฐ ที่เห็นว่า ขาด ความจริงจังและจริงจัง โดยพิจารณาจากความต่อเนื่อง และเป็นระบบในการแก้ไขปัญหา ที่ขาด อยู่อย่างชัดเจน ส่งผลให้เกษตรกรยังคงมีหนี้สิน ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้ ฯ ประเด็น การดำเนินงานของ สปก. ล่าช้า ทั้งในการสำรวจการถือครองที่ดินเกษตรกร และการให้เอกสาร สิทธิ์ ประเด็นการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันของภาครัฐและการเมือง ที่มุ่งใช้ผลการสืบสวน เพื่อประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน และไม่ สนับสนุนให้ประชาชนทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบการทุจริต นอกจากนี้ยังพบว่าสถานการณ์ ปัญหายาเสพติด การพนัน และผู้มีอิทธิพล ยังคงมีอยู่ ขณะที่การปลูกฝังสำนึกด้านคุณธรรมใน กลุ่มคนต่างๆ มีอยู่น้อย และประเด็นสุดท้ายคือ การแก้ไขปัญหาการบุกรุกก่อสร้างอาคารใน แม่น้ำปิง ที่ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง

ทั้งนี้ในเวทีได้มีการนำเสนอทางออกในการแก้ไขปัญหาไว้ 7 แนวทางหลักๆ ได้แก่ การ ผลักดันกฎหมายเพื่อคุ้มครองและปกป้องเกษตรกร การสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุน การผลิต เพื่อเพิ่มรายได้ การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตโดยกลุ่มเกษตรกร

เอง การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต และการสนับสนุนให้เกษตรกรไทยมีตลาดต่างประเทศของตนเอง การเร่งปราบปรามผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ และคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการทุจริต ด้วยการผลักดันกฎหมายรับรองบทบาทประชาชนในการตรวจสอบการทุจริต และการเร่งฟื้นฟูแม่น้ำปิงให้สมบูรณ์

ซึ่งตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วมได้รับปากที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ให้

ในส่วนการเคลื่อนไหวต่อเนื่องเพื่อให้ข้อเสนอได้รับการปฏิบัติ ในเวทีกลุ่มจังหวัดได้หารือจนได้ข้อสรุปแนวทาง ดังนี้

1. ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะให้แกนนำชุมชน กลุ่ม ชมรมต่างๆ นักศึกษา ข้าราชการ เป็นแกนหลักดำเนินงาน
2. ในเชิงกระบวนการ จะมีการจัดทำฐานข้อมูลปัญหา และสมาชิกทั้งที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ผู้สนใจการแก้ไขปัญหา และจัดเวทีลานบ้านลานเมือง ให้เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นของประชาชน และเชิญนักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้านมาให้ข้อมูลความรู้ กับสมาชิกและผู้สนใจ มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านสื่อวิทยุชุมชน และสื่ออื่นๆ นอกจากนี้ ยังจะจัดการระดมทุนเพื่อใช้ในการทำงาน เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระของการทำงานอีกด้วย

กลุ่มจังหวัดที่ 5

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี และอ่างทอง มีการจัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ทั้งสิ้น 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวที 478 คน ทั้งประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมืองจากพรรคประชาธิปัตย์ มหาชน และชาติไทย

ประเด็นสถานการณ์ ปัญหา ที่ได้มีการหารือในกลุ่มจังหวัดนี้ เพื่อหาแนวทางการดำเนินการคลี่คลายมี 8 ประเด็นได้แก่ ประเด็นการทุจริตในหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่น และนักการเมือง ผ่านโครงการต่างๆ ที่พบเห็นได้แต่ไม่ถูกดำเนินการ และประชาชนก็ไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการแต่อย่างใด ประเด็นกองทุนหมู่บ้าน ที่ให้กู้โดยไม่สอดคล้องกับวิถีการผลิตของชาวบ้าน และไม่มีกระบวนการติดตามการใช้เงินยืมนั้น ทำให้การใช้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ชาวบ้านมีหนี้เพิ่ม กองทุนมีหนี้เสียจำนวนมาก ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนมีรายได้น้อยลง ประเด็นการส่งเสริมให้ผลิตสินค้าของตำบล แต่ไม่มีตลาดให้ค้าขาย ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนเสื่อมโทรม และประเด็นการพัฒนาการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

โดยความเห็นของผู้เข้าร่วมในกลุ่มจังหวัดได้เสนอแนวทางแก้ไขไว้ 7 แนวทางได้แก่ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่สิทธิประชาชนตามรัฐธรรมนูญ และสิทธิในการตรวจสอบการทำงาน

ของภาคราชการและการเมือง การพัฒนาอาชีพของประชาชน ทั้งการส่งเสริมอาชีพหัตถกรรม จักสาน การลดต้นทุนการผลิต การปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว การกำหนดนโยบายกำกับและติดตามการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน การเร่งสำรวจประชาชนที่อาศัยในชุมชนเพื่อจัดระบบสาธารณสุขให้เป็นมาตรฐาน และการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

พรรคการเมืองที่เข้าร่วมเวทีได้รับมอบเอกสารข้อมูลที่ตัวแทนจากเวทีมอบให้ และรับปากจะดำเนินการให้

ในส่วนของการดำเนินงานต่อเนื่อง ในเวทีกลุ่มจังหวัดได้หารือจนได้ข้อสรุปแนวทางดังนี้

1. ในเชิงกลไกดำเนินงาน จะจัดการประชุมภาคีทั้งหมดทั้งแกนนำชุมชน ประชาสังคม และเครือข่ายต่างๆ เพื่อวางกลไกรับผิดชอบในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับอำเภอ จนถึงตำบล และผู้รับผิดชอบเชิงประเด็นปัญหาให้ชัดเจน
2. ในเชิงกระบวนการ จะมีการระดมทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายพื้นที่ และเชิงประเด็น ให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้

กลุ่มจังหวัดที่ 6

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่จังหวัดสิงห์บุรี สระบุรี ชัยนาท และลพบุรี ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไปแล้วทั้งสิ้น 4 เวที มีผู้เข้าร่วมจำนวน 929 คน เป็นกลุ่มนักศึกษา ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ และนักการเมือง โดยมีตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วมเวทีจากพรรคมหาชน ประชาธิปัตย์ ชาติไทย และไทยรักไทย

ประเด็นที่ถูกหยิบยกมานำเสนอและพูดคุยหารือในกลุ่มจังหวัดนี้มีทั้งสิ้น 7 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นปัญหามลพิษที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยที่ภาครัฐไม่มีการดำเนินการตรวจสอบ และแก้ไขอย่างจริงจัง ประเด็นปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ในการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ประเด็นปัญหาความไม่เป็นธรรมเชิงโครงสร้าง ที่ส่งผลให้ประชาชนถูกละเมิดสิทธิ และรัฐไม่ได้มีการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ปัญหาโครงการ 30 บาททุกโรค ที่ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมในการให้บริการแก่ประชาชนที่มีและใช้สวัสดิการในการรักษาพยาบาลต่างกัน ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาเยาวชนติดยาเสพติด ปัญหาช่องว่างคุณภาพชีวิตคนเมืองและคนชนบท

ทั้งนี้ ในเวทีกลุ่มจังหวัดได้ช่วยกันนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ 8 แนวทางหลัก ได้แก่ การใช้มาตรการลงโทษขั้นสูงสุดต่อโรงงานที่ปล่อยมลพิษ การสนับสนุนให้ทำการเกษตรครบวงจรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การปรับเปลี่ยนการผลิตภาคเกษตรไปสู่

สินค้าที่มีศักยภาพ แนวทางการเร่งฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย การใช้มาตรการทางกฎหมายและสังคมเพื่อปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน การพัฒนาสื่อเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ การติดตามการให้บริการของสถานพยาบาลในโครงการ 30 บาท การพัฒนาระบบการศึกษาให้เข้าถึงทุกระดับและมีมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน

ในส่วนตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วมเวทีนั้น แม้จะเห็นความสำคัญของประเด็นที่เสนอแต่ก็มีท่าทีแบ่งรับแบ่งสู้ที่จะรับข้อเสนอจากเวที แต่ก็รับปากที่จะนำเข้าหารือในพรรคเพื่อทำเป็นนโยบายพรรคต่อไป และจะช่วยผลักดันให้ข้อเสนอได้ผลสำเร็จ

ส่วนการดำเนินงานต่อเนื่อง เพื่อติดตามการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อประเด็นปัญหาของพื้นที่นั้น ได้มีแนวทางจากเวทีดังนี้

1. ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะประสาน ผลักดัน และพัฒนาศักยภาพแกนนำภาคส่วนต่างๆ ให้เกิดศูนย์ประสานงานภาคประชาชน ที่ประกอบด้วยข่ายประชาสังคม ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ครูอาจารย์ ปราชญ์ชาวบ้าน ข้าราชการ เยาวชน เป็นแกนดำเนินการ
2. ในเชิงกระบวนการ จะจัดเวทีพบปะอย่างต่อเนื่องของภาคีต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และพัฒนาศักยภาพแกนนำ และตั้งเป็นกลุ่มติดตามปัญหาในเชิงประเด็น เช่น ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน และผู้มีอิทธิพล เป็นต้น ตลอดจนรวบรวมความรู้ต่างๆ ในการดำเนินงาน เช่น ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดทำเป็นฐานข้อมูลของพื้นที่ จากนั้น ก็จัดให้มีเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนปัญหา และหาแนวทางออกกับประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนเป็นเวทีเพื่อให้ความรู้ในเรื่องสิทธิและการปกป้องรักษาสิทธิของประชาชนในด้านต่างๆ รวมทั้งการผลักดันให้องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของประชาชน โดยการทำงานทั้งหมด จะมีการสื่อสารข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มจังหวัดที่ 7

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม และกาญจนบุรี กลุ่มนี้ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไป 1 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 200 คน เป็นกลุ่มผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ

ประเด็นปัญหาที่หยิบยกมาพูดคุยหารือกันในกลุ่มจังหวัดนี้ มีทั้งสิ้น 4 ประเด็นคือ ปัญหาการบุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม ปัญหาการทุจริตในหน่วยงานรัฐในท้องถิ่น ทั้งการ

รับสินบนเพื่อการออกสัมปทานบัตร และการเอื้อประโยชน์ต่างๆ ปัญหายาเสพติดและผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ที่ยังคงมีอยู่ไม่ได้ลดน้อยลง และ ปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินของเกษตรกร ที่ได้รับล่าช้า ขณะที่นายทุนได้รับไปก่อน

ซึ่งในเวทีกลุ่มจังหวัดได้มีการเสนอแนวทางการดำเนินงานแก้ไขไว้ 3 แนวทางหลัก ได้แก่ การสนับสนุนให้ประชาชน กลุ่มประชาสังคม มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ การใช้มาตรการปราบปราม ควบคู่กับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคม ในการแก้ไขปัญหาเสพติดและผู้มีอิทธิพล และการจัดสรรที่ดินอย่างเป็นธรรม

กลุ่มจังหวัดที่ 8

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่สมุทรสาคร ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรีและสมุทรสงคราม กลุ่มนี้ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไป 1 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 153 คน ทั้งกลุ่มประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน และข้าราชการ

ประเด็นปัญหาสถานการณ์ที่ถูกนำมาพูดคุยหารือในเวทีกลุ่มจังหวัดมี 4 ประเด็นได้แก่ ประเด็นความไม่ชัดเจนของผลกระทบจากการก่อสร้างทางยกระดับเลียบชายฝั่งทะเล(Land Bridge) เนื่องจากไม่มีกระบวนการประชาพิจารณ์เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูล ประเด็นการไม่สามารถในการกำหนดตลาดของเกษตรกรและกลุ่มประมง เนื่องจากต้องค้าขายผ่านพ่อค้าคนกลาง และขาดความรู้เรื่องการตลาด ประเด็นด้านสุขภาพ ทั้งความไม่พอเพียงของสถานบริการสุขภาพ และเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน ตลอดจนขาดข่าวสารปัญหาด้านสุขภาพ และ ประเด็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ซึ่งไม่ได้รับการสนับสนุนจากทุกระดับองค์กร

ทั้งนี้ ในเวทีกลุ่มจังหวัดได้เสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขไว้ 4 แนวทางด้วยกัน คือ การทำประชาพิจารณ์โครงการก่อสร้างทางยกระดับเลียบชายฝั่งทะเล(Land Bridge) การส่งเสริมความรู้ด้านการตลาดและหลักประกันราคาต่อเกษตรกรและกลุ่มประมง การพัฒนามาตรฐานของสถานอนามัยและโรงพยาบาล และ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจดำเนินงานโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน

กลุ่มจังหวัดที่ 9

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ นครนายก สระแก้ว และปราจีนบุรี กลุ่มนี้ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไปทั้งสิ้น 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 468 คน ทั้งที่เป็นข้าราชการ ผู้นำชุมชน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เข้าร่วมเวทีด้วย

ประเด็นที่ถูกลำเลียงและพูดคุยในเวทีกลุ่มจังหวัดนี้ มี 3 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรถูกทำลาย อันเนื่องจากการปล่อยของเสียจากโรงงาน และการใช้สารเคมีการเกษตร เช่นกรณีปัญหาที่แม่น้ำปราจีนบุรี และประเด็นหนี้สินและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขาดแคลน ของเกษตรกร

ทั้งนี้ ในเวทีได้ช่วยกันระดมความคิดและเสนอทางออกของปัญหาในเรื่องต่างๆ ไว้ 3 แนวทาง ได้แก่ การทบทวนการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์และการทำประชาพิจารณ์โครงการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาทรัพยากรและจริงจังกับการจัดการโรงงานที่ปล่อยมลพิษ และการส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืนเพื่อการพึ่งตนเอง และการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

กลุ่มจังหวัดที่ 10

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด กลุ่มนี้ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไป 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 600 จากประชาชน ข้าราชการ พ่อค้า/นักธุรกิจ โดยมีตัวแทนพรรคไทยรักไทย มหาชนชาติไทย ความหวังใหม่ และประชาธิปไตย เข้าร่วมเวทีด้วย

ประเด็นสถานการณ์ที่กลุ่มจังหวัดได้มีการพูดคุยหารือมีทั้งสิ้น 4 ประเด็น ได้แก่ การขาดความรู้ทางการเกษตรของเกษตรกร ที่ทำให้สร้างผลผลิตที่มีคุณภาพน้อย ส่งผลต่อารารายได้และหนี้สิน ปัญหาเยาวชนติดยาเสพติดมีค่านิยมที่ผิดและก่ออาชญากรรม ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองท้องถิ่น และในโครงการก่อสร้างของรัฐ และ การใช้อำนาจของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น หลายฝ่ายที่ร่วมมือกัน ทั้งการบูรณาการ การเวนคืนที่ดินโดยไม่ชอบ

ซึ่งในเวทีกลุ่มจังหวัดได้มีการเสนอแนวทางการแก้ไขไว้ 7 แนวทาง ได้แก่ การส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อเรียนรู้เทคนิคการผลิต ทั้งเพื่อเพิ่มคุณภาพ และลดต้นทุน การจัดทำข้อมูลผลกระทบจากการทำการเกษตรแบบปัจจุบันต่ออนาคต การป้องกันการกดราคาเพื่อป้องกันการปัญหาราคาผลผลิตเกษตรตกต่ำ การส่งเสริมการใช้เวลาว่างของเยาวชน และการควบคุมสื่อลามก อนาจาร การควบคุม สนับสนุนการควบคุม ตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชน โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มเครือข่ายประชาชนในการติดตามตรวจสอบการทำงาน จริงจังกับการแก้ไขปัญหาการร่วมมือกันทุจริตของข้าราชการ นายทุน

ทั้งนี้ ในเวทีฯ ได้มีการหารือเรื่องกระบวนการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง เพื่อผลักดันให้ข้อเสนอได้รับการปฏิบัติ ซึ่งมีแนวทางที่นำเสนอ ดังนี้

1. ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายประชาชน เพื่อดำเนินงาน โดยมีทีมวิชาการ ทำงานศึกษาวิจัยปัญหาและผลกระทบอย่างจริงจัง และสร้างวิทยากรในท้องถิ่นเพื่อดำเนินการ

2. ในเชิงกระบวนการ จะมีกระบวนการศึกษาวิจัย และจัดทำฐานข้อมูลปัญหา และผู้รับผลกระทบ และภาคีที่เกี่ยวข้อง จัดเวทีเพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนายุทธศาสตร์ในการจัดการปัญหา ประสานสื่อมวลชนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและขยายบทบาทภาคประชาชนในการจัดการปัญหา

กลุ่มจังหวัดที่ 11

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย และเลย กลุ่มนี้ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไป 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 470 ทั้งประชาชนทั่วไป ข้าราชการ และนักศึกษา

ประเด็นปัญหา สถานการณ์ที่หยิบยกมาพูดคุยในเวทีฯ มี 5 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ ปัญหาการทุจริตในการเลือกตั้ง ทั้งการซื้อเสียง และการข่มขู่ ปัญหาหนี้สิน ที่ดินทำกินและน้ำเพื่อการเกษตรของเกษตรกร ปัญหาการถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองท้องถิ่น และปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรณีการดูดทรายในแม่น้ำโขง ที่ทำให้ตลิ่งพังทลาย และการควบคุมความสะอาดของร้านค้าริมแม่น้ำ

ซึ่งในเวที ฯ ได้มีการเสนอแนวทางการแก้ไขไว้ 5 แนวทางได้แก่ การสนับสนุนให้องค์กรประชาชนเพื่อตรวจสอบการทุจริตในการเลือกตั้งทุกหมู่บ้าน การผลักดันให้กองทุนฟื้นฟูฯ ให้สามารถดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรได้โดยเร็ว การจัดสรรที่ดินว่างเปล่าให้เกษตรกรจากที่ดินในเขตป่าเสื่อมโทรมและการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกร การทบทวนนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การตรวจสอบและควบคุมการดำเนินกิจกรรมบนลำน้ำโขง ทั้งการดูดทรายและการค้า

กลุ่มจังหวัดที่ 12

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ และนครพนม ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไปแล้ว 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 977 คน มีผู้เข้าร่วมที่มาจากประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำท้องถิ่น พ่อค้า นักธุรกิจ นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมืองจากพรรคไทยรักไทย มหาชน และความหวังใหม่

ประเด็นสถานการณ์ ปัญหาที่ถูกพูดคุย หรือในเวทีกลุ่มจังหวัดนี้มี 7 ประเด็นได้แก่ ปัญหาหนี้สินและการขาดความรู้ของเกษตรกร การทุจริตในการเลือกตั้ง โดยที่ขาดหน่วยงานภาครัฐให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเมืองแก่ประชาชนอย่างจริงจัง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณท้องถิ่นของประชาชน ให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน รวมถึงการบทบาทในการตรวจสอบการทำงาน การใช้งบประมาณ ที่ยังขาดการสนับสนุนจาก

ภาครัฐ โดยที่ภาครัฐก็ไม่ได้มีบทบาทหรือดำเนินการอย่างจริงจังแต่อย่างใด ความไม่เท่าเทียมในการศึกษา ทั้งการเข้าถึงการศึกษาและคุณภาพการศึกษา ความขัดแย้งเรื่องที่ดินทำกินของชาวบ้าน และเขตป่าสงวนที่ทับซ้อนกัน และเป็นเหตุกระทบกระทั่งกันระหว่างรัฐและประชาชนมาโดยตลอด ปัญหาคุณภาพการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ ภายหลังจากปฏิรูประบบราชการก็ยังคงมีความล่าช้าอยู่เหมือนเดิม และ ปัญหากองทุนหมู่บ้าน ที่ให้กู้โดยมีระยะเวลาสั้น ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาการผลิต ทำให้ชาวบ้านมีหนี้สินเพิ่มมากกว่ามีรายได้เพิ่ม

ซึ่งในเวทีฯ ยังได้มีการหารือถึงแนวทางการดำเนินการแก้ไข เพื่อคลี่คลายปัญหาสถานการณ์ดังกล่าวรวม 10 แนวทางได้แก่ การส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาผลผลิตแก่เกษตรกร การสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อบริหารผลผลิตให้ครบวงจรและสร้างอำนาจต่อรองเรื่องราคา แนวทางการจัดสรรที่ดินทำกินแก่เกษตรกรที่ยากไร้ โดยพิจารณาให้เข้าใช้พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในเขตป่าสงวน การส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจเรื่องสิทธิ เสรีภาพของประชาชน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง การปราบปรามยาเสพติด การจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้ การปรับปรุงคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ การปรับปรุงระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และการส่งเสริมแรงงานส่งออก

ส่วนการตอบสนองจากตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วมนั้น เป็นเพียงการรับเอกสารข้อมูลจากเวทีไปพิจารณา และรับปากจะนำไปหารือกับหัวหน้าพรรคของตน ซึ่งในเวทีกลุ่มจังหวัดได้มีการหารือถึงการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอ และการทำความเข้าใจสถานการณ์ปัญหาต่างๆ ของพื้นที่ และได้ข้อสรุปแนวทางการดำเนินการต่อเนื่อง ดังนี้

1. ในเชิงกลไกขับเคลื่อน มีการตั้งคณะทำงานรับผิดชอบดำเนินงานสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจเป็นรายอำเภอ และตั้งกลุ่มเฝ้าระวังปัญหาในระดับพื้นที่
2. ในเชิงกระบวนการ จะจัดกระบวนการเรียนรู้นโยบายของรัฐบาล และส่งเสริมความรู้เรื่องสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ โดยจัดในลักษณะเวทีชุมชนสัญจร ที่เคลื่อนที่ไปทุกเดือน ให้ประชาชนได้มีพื้นที่แลกเปลี่ยนสถานการณ์ปัญหา และเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาทางออก พร้อมทั้งให้มีการถ่ายทอดทางวิทยุชุมชนของพื้นที่ด้วย ขณะเดียวกันก็พยายามผลักดันให้ภาครัฐเข้ามาแก้ไขปัญหาและติดตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และรณรงค์ผลักดันให้เกิดกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่เข้ามาร่วมเป็นแกนขับเคลื่อน

กลุ่มจังหวัดที่ 13

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะ ไปแล้ว 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 610 คน ประกอบด้วยประชาชนจากทุกอำเภอ นักเรียน/นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมืองจากพรรคประชาธิปัตย์ ความหวังใหม่ มหาชน

โดยในเวทีได้มีการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ปัญหาที่ประชาชนให้ความสนใจในจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งการใช้สารเคมีทางการเกษตรจำนวนมาก หนี้สินเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบจากความล่าช้าในการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟู และราคาผลผลิตที่ตกต่ำ ปัญหาการศึกษา ทั้งการขาดแคลนเทคโนโลยีทางการศึกษา และการถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การขาดการสนับสนุนให้ประชาชนมีสื่อเพื่อสื่อสารความเข้าใจของประชาชนด้วยตนเอง การทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ปัญหายาเสพติด

ทั้งนี้ ในเวทีฯ ได้ช่วยกันเสนอแนวทางดำเนินการเพื่อแก้ไข 6 แนวทางได้แก่ การสนับสนุนการทำการเกษตรแบบพึ่งตนเองและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ตลอดจนทั้งความรู้ด้านเทคนิคการผลิตและการตลาด การเร่งการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูเพื่อแก้ปัญหาหนี้สินเกษตรกร การปราบปรามแหล่งผลิตยาเสพติด การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมต่อการบริหารงานศึกษาท้องถิ่น การส่งเสริมสื่อท้องถิ่น การปรับปรุงระบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่ออุดช่องโหว่การทุจริต

ในส่วนพรรคการเมืองที่เข้าร่วมเวทีได้รับปากที่จะนำประเด็นหรือในเวทีไปปรึกษาในพรรคของตน พร้อมจะผลักดันข้อเสนอของประชาชนให้ได้รับการปฏิบัติ โดยในเวทีฯ ได้ช่วยกันวางแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อผลักดัน และติดตามความเป็นไปของข้อเสนอที่เสนอกันขึ้นมาสรุปได้ ดังนี้

1. ในเชิงกลไกขับเคลื่อน มีการรวมกลุ่มตั้งองค์กรภาคประชาชนและการระดมทุนเพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการได้โดยอิสระ และใช้สื่อวิทยุชุมชนเป็นเครื่องมือ
2. ในเชิงกระบวนการ จะมีการจัดเวทีสัญจรในทุกหมู่บ้าน โดยประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหาให้ลุล่วง โดยมีวิทยุชุมชนเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชน

กลุ่มจังหวัดที่ 14

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะ ไปแล้ว 4 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 728 คน ประกอบด้วยประชาชนจากทุกอำเภอ

ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมืองจากพรรคไทยรักไทย มหาชน ชาติดไทย และประชาธิปไตย

ในเวทีได้มีการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ปัญหาที่ประชาชนให้ความสนใจจำนวน 8 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาหนี้สินเกษตรกร อันเนื่องมาจากการเร่งกระบวนการพัฒนาของภาครัฐ ราคาผลผลิตที่ไม่เป็นธรรมต่อเกษตรกร เพราะเกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ ความไม่จริงจังในทางปฏิบัติต่อการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเกษตรกร ทั้งเรื่องที่ดินทำกิน การลงทะเบียนคนจน ผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีต่อภาคการเกษตร ที่ไม่ได้รับความสนใจจากสมาชิก 2 สภา การส่งเสริมการใช้เงินอนาคตของภาครัฐ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนมีหนี้สินเพิ่มมากกว่ารายได้เพิ่ม ปัญหาการทุจริตในโครงการก่อสร้างของรัฐ กรณีสะพานสลัก และเขื่อนลำปะท่าง ปัญหาการบุกรุกป่า และปัญหาผู้สูงอายุและผู้พิการไม่ได้รับการดูแลจากภาครัฐอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ ในเวทีได้ร่วมกันเสนอแนวทางการแก้ไขไว้ 8 แนวทางหลักๆ ได้แก่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาการผลิต และเพิ่มบทบาทในการกำหนดนโยบายรัฐ ยกเลิกหนี้เกษตรกรที่เกิดจากโครงการรัฐแล้วล้มเหลว โดยโอนให้เป็นหนี้ของกองทุนฟื้นฟู รวมกลุ่มเกษตรกรตั้งพรรคการเมือง สนับสนุนการมีสื่อเพื่อการเกษตรและเกษตรกร ทบทวนข้อตกลงการเปิดเขตการค้าเสรีทางการเกษตรทุกข้อตกลง สนับสนุนการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการภาครัฐโดยกลุ่ม องค์กรประชาชน เสริมสร้างจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ สนับสนุนบทบาทเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคม

ในส่วนตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วม ได้ให้ความเห็นต่อข้อเสนอต่างๆ ในทิศทางที่เห็นความสำคัญของประเด็นที่นำเสนอในเวที และพร้อมจะดำเนินการใน 2 ส่วนคือ การผลักดันให้เป็นนโยบายพรรค และรับบางประเด็นไปดำเนินการให้

ซึ่งในเวทีกลุ่มจังหวัด ได้มีการเสนอกลไกและกระบวนการติดตามผลของข้อเสนอต่างๆ ดังนี้

1. ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะรวมกลุ่ม องค์กร ชุมชน ทั้งจากแกนนำประชาชน ผู้นำชุมชน ประชาสังคม ตั้งเป็นเครือข่าย เพื่อแก้ไขปัญหาของตน โดยแบ่งความรับผิดชอบของเครือข่ายเป็นงานเชิงประเด็น และเชิงพื้นที่ ที่เชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรอิสระ
2. ในเชิงกระบวนการ จะจัดการระดมทุน เพื่อสามารถพึ่งตนเองในการดำเนินงานได้อย่างเป็นอิสระ และสร้างความรู้ต่างๆ ที่จะใช้ในการต่อสู้เรียกร้องสิทธิ และแก้ปัญหา จัดเวทีสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนได้เสนอปัญหา และร่วมกันหาทางออก รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการใช้ชีวิตแบบพอเพียง และการเรียนรู้กฎหมายชั้น

พื้นฐานและสิทธิของประชาชน รวมทั้งก่อเกิดเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาต่างๆ ที่เชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานรัฐ และองค์กรอิสระ

กลุ่มจังหวัดที่ 15

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไปแล้ว 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 407 คน ประกอบด้วยประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา พ่อค้า ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมืองจากพรรคประชาธิปัตย์ มหาชนไทยรักไทย และชาติไทย

ในเวทีได้มีการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ปัญหาที่ประชาชนให้ความสนใจ ทั้งที่เกี่ยวกับนโยบายรัฐ และสถานการณ์พื้นที่จำนวน 8 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการสนับสนุนการพัฒนาในทิศทางเศรษฐกิจพอเพียงของรัฐบาล ที่เห็นว่ายังขาดความชัดเจนในการปฏิบัติ เพราะนโยบายรัฐบาลยังเน้นการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านโครงการประชานิยมและการใช้เงินในอนาคต ที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่แม้จะเปลี่ยนผู้รับผิดชอบไปหลายครั้งก็ยังไม่ดีขึ้น และเห็นว่าการแก้ปัญหาที่ผ่านมายังไม่ตรงกับสาเหตุของปัญหา ควรปรับเปลี่ยนวิธีการโดยใช้แนวทางสันติวิธี ปัญหาความไม่เป็นธรรมเชิงโครงสร้าง ผ่านการใช้อำนาจรัฐของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ใช้กฎหมายและความไม่รู้ของประชาชนเป็นเครื่องมือริดรอนสิทธิประชาชน ประเด็นทางการเมือง ที่เห็นว่ายังไม่มีการพัฒนา ภาคการเมืองยังมุ่งหา สว. สร้าง และรักษาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ขณะที่การสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ ของรัฐยังไม่เป็นจริง ปัญหาภาคการเกษตร ทั้งการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาที่ดินทำกิน ประเด็นประสิทธิภาพการให้บริการของหน่วยงานรัฐ ประเด็นการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ที่ยังคงมีความสับสนในทิศทางการสนับสนุนของรัฐ และประเด็นสุดท้าย ความไม่เท่าเทียมในบริการสุขภาพระหว่างโครงการ 30 บาทและสวัสดิการประเภทอื่น

ซึ่งในเวทีกลุ่มจังหวัดได้มีการหารือและเสนอแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขไว้ 10 แนวทางได้แก่ การสร้างเอกภาพในเชิงนโยบายและการปฏิบัติการในพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยยึดแนวทางสันติวิธี การแก้ไข/ยกเลิกกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมกับประชาชน/ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สนับสนุนให้ภาคประชาชนตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ จัดระบบชลประทานให้พอเพียงกับการทำการเกษตร เร่งสำรวจที่ดินเพื่อออกเอกสารสิทธิให้เกษตรกร พัฒนาระบบการจัดการสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล สนับสนุนการมีวิสาหกิจชุมชนเพื่อชุมชน สร้างมาตรฐานการให้บริการของสถานพยาบาล และระบบติดตาม ตรวจสอบ

ในส่วนตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วมเวทีนั้น ไม่ได้แสดงท่าทีที่ชัดเจนต่อข้อเสนอจากเวที แต่ก็รับปากจะนำข้อเสนอต่างๆ เข้าไปหารือในพรรคของตน และพร้อมจะผลักดันต่อซึ่งในเวทีเองก็ได้ร่วมกันคิดถึงแนวทางการติดตามและเคลื่อนไหวต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อเสนอได้รับการปฏิบัติอย่างที่คาดหวัง สรุปได้ดังนี้

1. ในเชิงกลไก จะมีการประสานงานกับองค์กรต่างๆ เป็นเครือข่าย และตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน โดยมีแกนนำจากผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำศาสนา แกนนำเกษตรกร และครูอาจารย์
2. ในเชิงกระบวนการ จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ ปัญหา จัดทำเป็นฐานข้อมูลปัญหาประชาชน พร้อมทั้งทำทะเบียนเครือข่ายและสมาชิก จัดเวทีชาวบ้านสัญจรในทุกอำเภอ เพื่อรวบรวมสถานการณ์ปัญหา และนำเสนอต่อหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง และใช้วิทยุชุมชนเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูล และการแลกเปลี่ยนของสมาชิก

กลุ่มจังหวัดที่ 16

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร และระนอง ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไปแล้ว 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 700 คน โดยหนึ่งในนั้นคือ เวที Bigbang ที่เป็นการจัดเวทีนโยบายสาธารณะร่วมกันทั้งภาคใต้ ผู้เข้าร่วมเวทีประกอบด้วยกลุ่มประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมืองจากพรรคไทยรักไทย ประชาธิปัตย์ และมหาชน

ในเวทีได้มีการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ปัญหาที่ประชาชนให้ความสนใจไว้ ซึ่งมีประเด็นหลัก 5 ประเด็นได้แก่ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติทั้งในและนอกชายฝั่งทะเลถูกทำลายจากการบุกรุกของนายทุนและการปล่อยของเสียจากชุมชน ประเด็นการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ที่ถูกสนับสนุนในเชิงปริมาณ มากกว่าคุณภาพ ทำให้ไม่สามารถอยู่ได้ในระยะยาว และมีการเลือกปฏิบัติในการสนับสนุน ประเด็นความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่ทำให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการประกอบอาชีพของคนใน 3 จังหวัดลดน้อยลงมาก และมีความหวาดระแวงกันระหว่างกลุ่มคนในพื้นที่สูงมาก รวมถึงความไม่เชื่อมั่นต่อรัฐ อันเนื่องมาจากการก่อการร้ายและสร้างสถานการณ์ของผู้มีอิทธิพล โดยที่หน่วยงานรัฐยังไม่มีการจำแนกเพื่อดำเนินการ ซึ่งประเด็นนี้ถูกหยิบยกมาหารือเป็นประเด็นของภาคเพื่อหาแนวทางการดำเนินการร่วมกันด้วย การขาดการกำกับ ติดตาม การทำงานของรัฐ ซึ่งมีการทุจริตคอร์รัปชันทั้งในองค์กรปกครองท้องถิ่น และ

หน่วยงานของรัฐ ทั้งในการเลือกตั้งและโครงการของรัฐ และ *ประเด็นความไม่เป็นธรรมของรัฐ* ในการเลือกปฏิบัติต่อประชาชนอย่างแตกต่าง

ทั้งนี้ ในเวทีได้มีการหารือแนวทางการดำเนินงานเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ และแก้ไข ปัญหา ซึ่งสรุปได้เป็น 6 แนวทางหลักคือ แนวทางการฟื้นฟูระบบนิเวศน์ชายฝั่ง โดยเฉพาะใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยว การสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง การพัฒนาท้องถิ่น และการทำงานร่วมกับรัฐ การสร้างจิตสำนึกการให้บริการอย่างเสมอภาคแก่เจ้าหน้าที่หน่วยงาน รัฐ การดำเนินการอย่างจริงจังต่อผู้ทุจริต และส่งเสริมการมีบทบาทในการตรวจสอบการทุจริต ของประชาชน และสุดท้ายคือการขจัดปัญหาผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น และการส่งเสริมให้ ประชาชนมีสื่อของตนเอง

นอกจากนี้แล้ว ในภาพรวมของภาคใต้ ยังได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นที่ คือ ต้องสนับสนุนการพัฒนาสื่อภาคประชาชน สนับสนุนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาโดยภาค ประชาชนในประเด็นต่างๆ พัฒนากลไกสร้างความสมานฉันท์ระหว่างภาครัฐกับชุมชน และ ชุมชนกับชุมชนในพื้นที่ พัฒนาและสนับสนุนบทบาทของเยาวชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างกลุ่ม ต่างๆ การสร้างเครือข่ายประชาชนและความเชื่อมโยงให้เต็มพื้นที่ การจัดตั้งกองทุนพลเมือง จังหวัด

กลุ่มจังหวัดที่ 17

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ นครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง ได้จัดเวทีนโยบาย สาธารณะฯ ไปแล้ว 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 150 คน ประกอบด้วยประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมือง

มีการพูดคุย นำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ปัญหา ในพื้นที่ 4 ประเด็น ได้แก่ คือ *ทิศทางการพัฒนาเรื่องการจัดกาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว* เนื่องจากมีการ ก่อสร้างบ้านพัก โรงแรมจำนวนมาก จนทำลายทัศนียภาพและระบบนิเวศน์ *ปัญหาหาคา ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ* ขณะที่ต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลต่อภาวะหนี้สินและคุณภาพชีวิต *ปัญหาที่ดินทำกิน* ไม่ได้รับเอกสารสิทธิ์ทั้งที่อยู่มานาน และแนวเขตที่ดินทำกินกับพื้นที่ป่า สมบูรณ์ไม่ชัดเจน *ปัญหายาเสพติด* ที่มีการแพร่ขยายของเครือข่ายยาเสพติดมากขึ้น และ *ประเด็นความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน* ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่ทำให้ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการประกอบอาชีพของคนใน 3 จังหวัดลดน้อยลง มาก และมีความหวาดระแวงกันระหว่างกลุ่มคนในพื้นที่สูงมาก รวมถึงความไม่เชื่อมั่นต่อรัฐ อันเนื่องมาจากการก่อการร้ายและสร้างสถานการณ์ของผู้มีอิทธิพล โดยที่หน่วยงานรัฐยังไม่มี

การจำแนกเพื่อดำเนินการ ซึ่งประเด็นนี้ถูกหยิบยกมาหารือเป็นประเด็นของภาคเพื่อหาแนวทางการดำเนินการร่วมกันด้วย

ในส่วนแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไข คลื่นคล้ายสถานการณ์ต่างๆ ในเวทีกลุ่มจังหวัด ได้เสนอไว้ 4 แนวทาง ได้แก่ ให้ออกเอกสารสิทธิให้คนที่อยู่อาศัยมานานและทำแนวเขตที่ดินทำกินกับพื้นที่ป่าสมบูรณ์ให้ชัดเจน ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตให้มีคุณภาพ การลดต้นทุนการผลิต และมีมาตรการควบคุมราคา ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาเสพติด

ในภาพรวมของภาคใต้ ยังได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาพื้นที่ คือ ต้องสนับสนุนการพัฒนาสื่อภาคประชาชน สนับสนุนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาโดยภาคประชาชนในประเด็นต่างๆ พัฒนากลไกสร้างความสมานฉันท์ระหว่างภาครัฐกับชุมชน และชุมชนกับชุมชนในพื้นที่ พัฒนาและสนับสนุนบทบาทของเยาวชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างกลุ่มต่างๆ การสร้างเครือข่ายประชาชนและความเชื่อมโยงให้เต็มพื้นที่ การจัดตั้งกองทุนพลเมืองจังหวัด

กลุ่มจังหวัดที่ 18

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ภูเก็ต พังงา และกระบี่ ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไปแล้ว 1 ครั้ง คือเวที Bigbang ร่วมกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้ มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 300 คน ประกอบด้วยประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมือง

ในเวทีได้มีการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ปัญหาในพื้นที่ 3 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาผลกระทบจากการเกิดคลื่นยักษ์สึนามิ ที่ส่งผลต่อสภาพนิเวศน์พื้นที่ เกิดการบุกรุกเข้าไปจับจองพื้นที่ของนายทุน เครื่องมือทำมาหากินเสียหาย ปัญหาการบุกรุกที่ดินชายทะเลของนายทุน เข้าไปสร้างโรงแรม รีสอร์ท และขาดระบบการจัดการของเสีย โดยที่ภาครัฐไม่เข้าไปจัดการ ปัญหาความไม่เป็นธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เลือกปฏิบัติและอำนวยประโยชน์ให้นายทุน ผู้มีอิทธิพล และประเด็นความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่ทำให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการประกอบอาชีพของคนใน 3 จังหวัดลดน้อยลงมาก และมีความหวาดระแวงกันระหว่างกลุ่มคนในพื้นที่สูงมาก รวมถึงความไม่เชื่อมั่นต่อรัฐ อันเนื่องมาจากการก่อการร้ายและสร้างสถานการณ์ของผู้มีอิทธิพล โดยที่หน่วยงานรัฐยังไม่มี การจำแนกเพื่อดำเนินการ ซึ่งประเด็นนี้ถูกหยิบยกมาหารือเป็นประเด็นของภาคเพื่อหาแนวทางการดำเนินการร่วมกันด้วย

ทั้งนี้ในเวทีกลุ่มจังหวัดได้หารือถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งสรุปได้เป็น 6 แนวทาง ได้แก่ การเร่งจัดทำฐานข้อมูลความเสียหาย และประสานความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือ

ผู้ประสบภัยจากคลื่นยักษ์สึนามิ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเล ระหว่างภาครัฐและประชาชน เร่งศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เตือนภัยสึนามิ สนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานรัฐ ควบคุม ปริมาณรีสอร์ท โรงแรม สถานที่พักตากอากาศ ปราบปราบผู้มีอิทธิพลอย่างจริงจัง โดยเฉพาะ กลุ่มอิทธิพลการเมือง

ส่วนการหารือแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาในภาพรวม ได้เสนอแนวทางไว้ ได้แก่ ต้องสนับสนุนการพัฒนาสื่อภาคประชาชน สนับสนุนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาโดยภาค ประชาชนในประเด็นต่างๆ พัฒนากลไกสร้างความสมานฉันท์ระหว่างภาครัฐกับชุมชน และชุมชน กับชุมชนในพื้นที่ พัฒนาและสนับสนุนบทบาทของเยาวชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างกลุ่มต่างๆ การสร้างเครือข่ายประชาชนและความเชื่อมโยงให้เต็มพื้นที่ การจัดตั้งกองทุนพลเมืองจังหวัด

กลุ่มจังหวัดที่ 19

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ไปแล้ว 1 ครั้ง คือเวที Bigbang ร่วมกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้ มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 300 คน ประกอบด้วยประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมือง และไม่อาจดำเนินการจัดเวทีในพื้นที่ได้อีก เนื่องจากความรุนแรงของสถานการณ์ในพื้นที่

ในเวทีบิกแบง ดังกล่าว เมื่อแยกพิจารณาเฉพาะการพูดคุยถึงสถานการณ์ ปัญหา และ แนวทางการแก้ไขใน 3 จังหวัดภาคใต้ได้แล้ว มีประเด็นที่ผู้เข้าร่วมสนใจและนำมาหารือ 3 ประเด็นคือ ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่ทำให้ความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน รวมถึงการประกอบอาชีพของคนใน 3 จังหวัดลดน้อยลงมาก และมีความหวาดระแวง กันระหว่างกลุ่มคนในพื้นที่สูงมาก รวมถึงความไม่เชื่อมั่นต่อรัฐ อันเนื่องมาจากการก่อการร้าย และสร้างสถานการณ์ของผู้มีอิทธิพล โดยที่หน่วยงานรัฐยังไม่มีมาตรการดำเนินการ ซึ่ง ประเด็นนี้ถูกหยิบยกมาหารือเป็นประเด็นของภาคเพื่อหาแนวทางการดำเนินการร่วมกันด้วย ปัญหาการระบาดของสิ่งผิดกฎหมาย โดยเฉพาะสินค้าหนีภาษี รวมถึงการทุจริตคอร์รัปชันของ ข้าราชการในพื้นที่ด้วย และปัญหาการศึกษา การขาดแคลนบุคลากรครู ที่เป็นผลมาจากปัญหา ความไม่สงบ

ในส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดได้เสนอไว้ 5 แนวทางคือ ดำเนินการตาม แนวพระราชดำริด้วยหลักเข้าถึง เข้าใจ พัฒนา และรู้จักสามัคคี ใช้แนวทางสันติวิธีในการ ดำเนินงาน ลดช่องว่างความไม่เข้าใจ และเร่งสร้างความเข้าใจกับประชาชนในกรณีความ ขัดแย้งต่างๆ เพิ่มความปลอดภัยให้ครู ข้าราชการ รวมถึงสวัสดิการต่างๆ และควบคุมไม่ให้มี สินค้าหนีภาษีเข้ามา รวมทั้งตรวจสอบการทุจริตรับสินบนของเจ้าหน้าที่อย่างจริงจัง

ในภาพรวมของภาคใต้ ยังได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาพื้นที่ คือ ต้องสนับสนุนการพัฒนาสื่อภาคประชาชน สนับสนุนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาโดยภาคประชาชนในประเด็นต่างๆ พัฒนากลไกสร้างความสมานฉันท์ระหว่างภาครัฐกับชุมชน และชุมชนกับชุมชนในพื้นที่ พัฒนาและสนับสนุนบทบาทของเยาวชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างกลุ่มต่างๆ การสร้างเครือข่ายประชาชนและความเชื่อมโยงให้เต็มพื้นที่ การจัดตั้งกองทุนพลเมืองจังหวัด

กลุ่มจังหวัดที่ 20

จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ สงขลา และสตูล ได้จัดเวทีนโยบายสาธารณะ ไปแล้ว 1 ครั้ง คือเวที Bigbang ร่วมกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้ มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน 300 คน ประกอบด้วยประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และตัวแทนพรรคการเมือง

ในเวทีได้มีการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ปัญหาที่ประชาชนให้ความสนใจขณะนี้ 3 ประเด็นคือ ปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งกรณีการบุกรุกที่ตามแนวชายฝั่ง การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่ทะเลสาบสงขลา น้ำเสียจากการเลี้ยงกุ้งตามแนวชายฝั่ง การตัดไม้ ทำลายป่าชายเลน ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่ทำให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการประกอบอาชีพของคนใน 3 จังหวัดลดน้อยลงมาก และมีความหวาดระแวงกันระหว่างกลุ่มคนในพื้นที่สูงมาก รวมถึงความไม่เชื่อมั่นต่อรัฐ อันเนื่องมาจากการก่อการร้ายและสร้างสถานการณ์ของผู้มีอิทธิพล โดยที่หน่วยงานรัฐยังไม่มี การจำแนกเพื่อดำเนินการ ซึ่งประเด็นนี้ถูกหยิบยกมาหารือเป็นประเด็นของภาคเพื่อหาแนวทางการดำเนินการร่วมกันด้วย และปัญหาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคในชุมชนขาดแคลน

ซึ่งในกลุ่มจังหวัดได้หารือและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาไว้ 7 แนวทางคือ การจัดทำแผนแม่บทพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยกำหนดพื้นที่การใช้ที่ดินและวางแผนการใช้น้ำเพื่อประโยชน์ต่างๆ การบูรณะ พื้นที่ฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งทะเล การพัฒนาคุณภาพและปริมาณน้ำให้พอเพียง การป้องกันมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม การสนับสนุนการทำประมงตามหลักวิชาการ

ในส่วนของแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในระดับภาค ในภาพรวมได้เสนอแนวทางไว้ ได้แก่ การสนับสนุนการพัฒนาสื่อภาคประชาชน สนับสนุนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาโดยภาคประชาชนในประเด็นต่างๆ พัฒนากลไกสร้างความสมานฉันท์ระหว่างภาครัฐกับชุมชน และชุมชนกับชุมชนในพื้นที่ พัฒนาและสนับสนุนบทบาทของเยาวชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างกลุ่มต่างๆ การสร้างเครือข่ายประชาชนและความเชื่อมโยงให้เต็มพื้นที่ การจัดตั้งกองทุนพลเมืองจังหวัด

3.2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

(ก) เกี่ยวกับแกนนำและบทบาท

1. แกนนำบางพื้นที่มีลักษณะทำงานเชิงเดี่ยว ไม่รับฟังความเห็น ขาดการทำงานร่วมกันในลักษณะคณะทำงาน บางพื้นที่ไม่ยอมรับบทบาทการเป็นผู้นำกลุ่มจังหวัดของแกนนำบางจังหวัด
2. แกนนำไม่เข้าใจบทบาทของตน และแนวทางการจัดเวที
3. ในช่วงต้น บางจังหวัดยังได้แกนนำที่จะประสานด้วยไม่ชัดเจน
4. แกนนำกลุ่มจังหวัดขาดความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน
5. แกนนำไม่มีเวลาดูแลงานได้เต็มที่ เพราะมีภารกิจหลักด้านอื่นอยู่ และไม่มีทีมงานที่สามารถช่วยดูแลแทนได้
6. ขาดประสบการณ์และทักษะในการจัดการกลุ่มจังหวัด รวมถึงขาดความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการงาน
7. ขาดความเข้าใจในงานเอกสาร ทั้งการเงิน และการรายงาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งผลงาน

(ข) เกี่ยวกับการประสานงานระหว่างคณะทำงานกลุ่มจังหวัดและกับภาคี

1. แกนนำจังหวัดติดต่อ ประสานงานลำบาก
2. การประสานงานระหว่างแกนนำกลุ่มจังหวัดมีน้อย บางกลุ่มไม่มีการประสานแกนนำกลุ่มจังหวัดอื่นเลย
3. ไม่สามารถประสานภาคีเครือข่าย เข้ามาเป็นแนวร่วมในการทำงานได้ และภาคีเครือข่ายไม่เข้าใจบทบาทแกนนำจังหวัด
4. การประสานงานเข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

(ค) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ

1. ขาดแนวทางในการรายงานที่ชัดเจน ทำให้จังหวัดรายล่าช้ากว่าที่วางไว้ในตอนต้น
2. ขาดกระบวนการการติดตามงานที่ดี

บทที่ 4

สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

4.1 สรุปภาพรวมการดำเนินงาน

4.1.1 การผลิตเอกสารสื่อสารสาธารณะ

ได้มีการผลิตเอกสารเพื่อสื่อสารสาธารณะจำนวน 159 ชิ้นงาน โดยแยกเป็น เอกสารที่จัดทำโดยส่วนกลาง เพื่อเผยแพร่ในเวทีนโยบายสาธารณะระดับชาติและเวทียุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน จำนวน 6 ชิ้นงาน และเอกสารที่จัดทำโดยคณะทำงานกลุ่มจังหวัด เพื่อนำเข้าสู่การพูดคุยหารือในประเด็นต่างๆ ที่กลุ่มจังหวัดกำหนดไว้จำนวน 153 ชิ้นงาน

4.1.2 การจัดเวทีนโยบายสาธารณะ

มีการจัดเวทีนโยบายสาธารณะฯ ระดับชาติ จำนวน 2 เวที มีผู้เข้าร่วมเวทีกว่า 1,500 คน และจัดเวทีนโยบายสาธารณะในพื้นที่จำนวน 49 เวที มีผู้เข้าร่วมกว่า 10,000 คน มีประเด็นสาธารณะที่พื้นที่ให้ความสนใจ หรือ เพื่อหาแนวทางแก้ไข กว่า 100 ประเด็น และมีข้อเสนอเพื่อดำเนินการแก้ไขกว่า 100 แนวทางเช่นกัน รายละเอียดตามตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดการจัดเวทีนโยบายสาธารณะ

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวน ประเด็น สาธารณะ	จำนวน แนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 1 เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และ แม่ฮ่องสอน	3	2,330	ประชาชนทั่วไป ชาวเขาเผ่าต่างๆ นักศึกษา ข้าราชการ/ผู้นำชุมชน นักการเมือง	5	7
กลุ่มจังหวัดที่ 2 เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	2	440	ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ นักการเมือง พ่อค้า นักเคลื่อนไหว	7	13
กลุ่มจังหวัดที่ 3 พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัยและอุตรดิตถ์	2	400	ประชาชนทั่วไป นักศึกษา ข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น นักการเมือง	4	4
กลุ่มจังหวัดที่ 4 นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชรและพิจิตร	3	601	ข้าราชการครู นักศึกษา ประชาชน ทั่วไป นักการเมือง	4	7

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวน ประเด็น สาธารณะ	จำนวน แนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 5 ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และ อ่างทอง	3	478	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	8	7
กลุ่มจังหวัดที่ 6 สิงห์บุรี สระบุรี ชัยนาทและลพบุรี	4	929	กลุ่มนักศึกษา ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ และนักการเมือง	7	8
กลุ่มจังหวัดที่ 7 กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรีและนครปฐม	1	200	ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ	4	3
กลุ่มจังหวัดที่ 8 สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์	1	153	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน และ ข้าราชการ	4	4
กลุ่มจังหวัดที่ 9 ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ นครนายก และสระแก้ว	2	468	ข้าราชการ ผู้นำชุมชน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป	3	3
กลุ่มจังหวัดที่ 10 ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด	3	600	ประชาชน ข้าราชการ พ่อค้า/นัก ธุรกิจ นักการเมือง	4	7
กลุ่มจังหวัดที่ 11 หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู และเลย	2	470	ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ และ นักศึกษา	5	5
กลุ่มจังหวัดที่ 12 สกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และนครพนม	3	977	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำ ท้องถิ่น พ่อค้า นักธุรกิจ นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	7	10
กลุ่มจังหวัดที่ 13 ขอนแก่น ร้อยเอ็ดและ มหาสารคาม	3	610	ประชาชน จากทุกอำเภอ นักเรียน/นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	6	4
กลุ่มจังหวัดที่ 14 ประกอบด้วยบุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์ และ นครราชสีมา	4	728	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำ ชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	8	8

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวน ประเด็น สาธารณะ	จำนวน แนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 15 ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี	2	407	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำ ชุมชน นักศึกษา พ่อค้า ข้าราชการ และนักการเมือง	8	10
กลุ่มจังหวัดที่ 16 ชุมพร สุราษฎร์ธานี และ ระนอง	3	700	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	5	6
กลุ่มจังหวัดที่ 17 นครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง	2	150	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	4	4
กลุ่มจังหวัดที่ 18 ภูเก็ต พังงา และกระบี่	3	50	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	3	6
กลุ่มจังหวัดที่ 19 ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส	1	50	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	3	5
กลุ่มจังหวัดที่ 20 สงขลา และสตูล	2	260	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	5	6
รวม	49	11,263		102	127

4.2 สรุปเนื้อหาเวทีนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่

จาก 102 ประเด็นสาธารณะในเวทีระดับพื้นที่สามารถสรุปเป็นประเด็นใหญ่ๆ ที่บ่งบอกถึงสถานการณ์ ปัญหา และแนวทางการแก้ไข ได้ 9 ประเด็น ดังนี้

4.2.1 ประเด็นเกี่ยวกับนโยบายประชานิยม

เนื้อหาที่ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคุยในประเด็นนี้ มี 2 เรื่องหลักๆ คือ เรื่องเจตนารมณ์ที่ดี กับสถานการณ์ที่ปรากฏ กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมต่างมองเห็นความปรารถนาดีของรัฐบาลที่หวังจะให้โครงการประชานิยมต่างๆ เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนฐานราก และสร้างหลักประกันคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนอย่างครอบคลุมมากที่สุด ทั้งโครงการกองทุนหมู่บ้าน

โครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค หรือการสนับสนุนเอาเงินอนาคตมาใช้ทำปัจจุบันให้ดีขึ้น

แต่การขาดกระบวนการติดตามผล การพัฒนาคุณภาพของการดำเนินงานโครงการต่างๆ ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอของรัฐบาล เป็นข้อวิเคราะห์จากเวทีต่างๆ ที่ทำให้เจตนาที่ตั้งกล่าวส่งผลให้ภาพที่ปรากฏออกมาคือความสำเร็จในเชิงปริมาณ และความครอบคลุมเท่านั้น ส่วนการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่จะเป็นคุณภาพใหม่ของประชาชนกลับมีเพียงส่วนน้อยมากที่ประสบความสำเร็จ

กองทุนหมู่บ้าน ที่มุ่งให้เป็นฐานชีวิต แต่ก็มีระเบียบที่ไม่สอดคล้องกับวิถีการผลิตของชุมชน เน้นการปล่อยกู้ระยะสั้น ไม่มีการติดตามการใช้เงินกว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ทำให้ชาวบ้านมีหนี้สินเพิ่มมากกว่ามีรายได้เพิ่มจากการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และกองทุนก็มีหนี้เสียมากกว่าจะเป็นกองทุนที่เข้มแข็งเป็นหลักของชุมชนได้

โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ก็มีปัญหาคความแตกต่างของบริการที่ประชาชนได้รับเมื่อใช้บัตรทองของโครงการ เมื่อเทียบกับสวัสดิการรัฐประเภทอื่นๆ ที่จัดให้ ไม่ว่าจะเป็นสวัสดิการข้าราชการ ประกันสังคม ทำให้แทนที่ประชาชนจะมีหลักประกันด้านสุขภาพมากขึ้นกลับมีความเสี่ยงทางสุขภาพเมื่อใช้บัตรทองมากขึ้นมากกว่า

โครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ที่มุ่งเน้นเพียงการสร้างผลผลิตของชุมชนออกมา แต่ไม่สนับสนุนเรื่องการพัฒนาคุณภาพสินค้า การผลิต การบริหารจัดการ หรือกระทั่งการตลาด ทำให้การผลิตสินค้าขาดคุณภาพ ขาดเอกลักษณ์ แทนที่จะเพิ่มรายได้ กลับเพิ่มหนี้สินมากกว่า เพราะทำแล้วขายไม่ได้ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ผลิตสินค้าตำบลรายย่อย ที่ต้องเลิกผลิตไปไม่น้อย

ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการต่อโครงการประชานิยมของรัฐจากเวทีกลุ่มจังหวัด ได้แก่ การสนับสนุนเครื่องมือ และบุคลากรให้พร้อมและเพียงพอต่อการทำงานของสถานพยาบาลต่าง การสนับสนุนด้านการตลาดให้กับสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล การแก้ไขระเบียบกองทุนหมู่บ้านให้สอดคล้องกับวิถีการผลิต การกำหนดนโยบาย หรือมาตรการเพื่อกำกับ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อป้องกันการใช้เงินกองทุนผิดวัตถุประสงค์ การกำหนดมาตรฐานการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการสถานพยาบาลด้วยบัตรทอง 30 บาท

4.2.2 ประเด็นการพัฒนาเขตการค้าเสรีกับต่างประเทศ (FTA)

ซึ่งเน้นไปที่การเปิดเขตเสรีทางการค้าสินค้าเกษตร มากกว่าสินค้าประเภทอื่น ซึ่งผลกระทบโดยตรงต่อเกษตรกรในปัจจุบันที่สะท้อนจากเวทีต่างๆ ก็คือ ในภาพใหญ่เกิดผลลบกับภาคเกษตรมากกว่าผลดี โดยเฉพาะในเรื่องราคาผลผลิต ที่ชัดเจนคือสินค้าเกษตรจากประเทศจีนเข้ามาตีตลาดสินค้าเกษตรไทย เนื่องจากมีราคาที่ต่ำกว่ามาก ขณะที่มาตรการประกันราคาผลผลิตของรัฐบาลไม่สามารถใช้ได้ เพราะไม่สามารถควบคุมราคาผลผลิตจากต่างประเทศได้

สาเหตุสำคัญที่เป็นการวิเคราะห์จากเวทีก็คือ การดำเนินการดังกล่าวขาดการมีส่วนร่วมของภาคเกษตรในการกำหนดแนวทางการเปิดเสรีทางการค้าสินค้าเกษตร ทั้งในเชิงระยะเวลา ประเภทสินค้า และเงื่อนไขอื่นๆ นอกจากนี้ ยังไม่มีการแจ้ง หรือเตรียมการสนับสนุนให้เกษตรกรไทยมีความพร้อมในการแข่งขันกับต่างประเทศอย่างจริงจัง

อย่างไรก็ดี ข้อสังเกตหนึ่งจากเวทีก็คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นนี้ อาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเกษตรกรรายย่อย ที่ผลิตและจำหน่ายสินค้าในประเทศ มากกว่าผู้ผลิตรายใหญ่ที่ส่งขายต่างประเทศ ซึ่งอาจจะได้รับประโยชน์จากเงื่อนไขต่างๆ ที่ตกลงกันมากกว่าเกษตรกรรายย่อย ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ปัญหาผลกระทบนี้ไม่ได้รับความสนใจจาก 2 สภาเข้ามาช่วยดำเนินการแก้ไข

ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการต่อการพัฒนาเขตการค้าเสรีกับต่างประเทศจากเวทีกลุ่มจังหวัด ได้แก่ การกำหนดมาตรการประกันราคาสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมต่อเกษตรกร การหาช่องทางจำหน่ายผลผลิต การทบทวนข้อตกลงการเปิดเสรีการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ โดยเร็ว การยับยั้งการตกลงเปิดเขตเสรีสินค้าสินค้าเกษตรกับประเทศต่างๆ ที่กำลังจะทำข้อตกลงด้วย และการทำประชาพิจารณ์เรื่องข้อตกลงการเปิดเขตเสรีทางการค้าสินค้าเกษตรกับกลุ่มเกษตรกร การเตรียมความพร้อมภาคเกษตรโดยการให้ข้อมูลและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและเทคโนโลยีการผลิต การเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการ และการสร้างตลาดสินค้า

4.2.3 ประเด็นเกี่ยวกับการลดรอบสิทธิภาคประชาชน

ในภาพรวมประเด็นที่ถูกหยิบยกมาพูดคุยในประเด็นนี้ได้แก่ หลักการและแนวคิดเรื่องความเป็นธรรมในเชิงโครงสร้าง การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ เสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมบริหารจัดการตนเองที่ยังไม่เป็นจริง ขณะที่การกระจายอำนาจผ่านตัวแทนกลับเป็นการ

สร้างกลุ่มอำนาจใหม่ขึ้นในท้องถิ่นมากกว่า ปัญหาชนเผ่า ชชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ถูกทำลาย ไม่ถูกยอมรับ นโยบายวิทยุชุมชน และการจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุชุมชน ที่ไม่มีความชัดเจนทั้งในแง่การสนับสนุน ส่งเสริม

ในเชิงสถานการณ์เอง จากการหารือในกลุ่มจังหวัดต่างๆ ยังพบเห็นการใช้กฎหมายของภาครัฐที่ไม่เป็นธรรมต่อประชาชนในหลายเรื่อง ทั้งเรื่องการเวนคืนที่ดิน การกีดกันชนกลุ่มน้อยในการใช้ที่ดินเพื่อทำกิน การประกาศเขตป่าสงวนทับที่ดินทำกินและใช้อำนาจเข้าไปไล่รื้อการวิตรอนสิทธิชุมชนในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ การใช้อำนาจรัฐในการปิดสถานีวิทยุชุมชนอย่างไม่เป็นธรรม ขาดการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางการกระจายอำนาจในรัฐธรรมนูญ มีการดำเนินการโครงการของภาครัฐและเอกชนที่มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการ

ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้จากเวทีกลุ่มจังหวัด ได้แก่ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิจารณาตัดสินใจดำเนินงานโครงการ ที่มีผลกระทบต่อประชาชน การเร่งให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของรัฐ เช่น กรณีเขื่อนแก่งเสือเต้น เร่งขึ้นทะเบียนชนกลุ่มน้อยให้มีสัญชาติไทย การแก้ไข/ยกเลิกระเบียบปฏิบัติต่างๆ รวมทั้งกฎหมายที่ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องต่อสถานการณ์ปัจจุบัน การสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารของทางราชการอย่างจริงจัง โดยลดขั้นตอนการเข้าถึง สนับสนุนการมีสื่อเพื่อประชาชนจริงๆ เช่น วิทยุชุมชน เพื่อชุมชน การยอมรับการมีอยู่และความหลากหลายของวัฒนธรรมในกฎหมาย การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิประชาชนตามรัฐธรรมนูญ การมีมาตรการและแนวทางการตรวจสอบประเมินผลการทำงานของหน่วยงานภาครัฐโดยประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันและติดตามการดำเนินงานที่วิตรอนสิทธิประชาชน

4.2.4 ประเด็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

สถานการณ์การคอร์รัปชัน ที่เป็นเสียงสะท้อนจากเวทีก็คือ มีการทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับ ทุกวงการ ทั้งในหน่วยราชการ ในภาคการเมือง ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ถึงระดับชาติ ผ่านโครงการของรัฐ การรับ/เรียกสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ ทั้งการก่อสร้าง การใช้พื้นที่ป่า การให้สัมปทาน โดยไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจังมากไปกว่าการประกาศเป็นวาระของชาติของรัฐบาล เพราะไม่ปรากฏกระบวนการตรวจสอบและการเอาผิดผู้ทุจริตที่ประสบความสำเร็จ ที่จะทำให้ผู้ทุจริตหรือคิดจะทำ เกิดความตระหนักและความกลัวต่อการกระทำผิด พบเห็นแต่การ

ปกป้องพวกพ้อง หรือใช้ประเด็นการทุจริตเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ซ้ำเข้าไปอีกมากกว่า

นอกจากนี้ ในเวทียังได้พูดถึงสถานการณ์ความตื่นตัวของ กลุ่ม องค์กรภาคประชาชน ประชาสังคม ที่ตระหนักถึงปัญหา และความสำคัญในเรื่องนี้ที่มีมากขึ้นเรื่อยๆ ในทุกระดับ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ แต่การสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาท มีส่วนร่วมในเรื่องนี้ ในปฏิบัติกลับไม่มีปรากฏ ทั้งการสนับสนุนในด้านข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลโครงการต่างๆของรัฐงบประมาณ หรือการให้สถานะและบทบาท รวมถึงมาตรการการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการทุจริต หรือการคุ้มครองกลุ่มองค์กรประชาชน ประชาสังคม ที่เกาะติดในเรื่องดังกล่าวนี้

ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการต่อการทุจริตคอร์รัปชันจากเวทีกลุ่มจังหวัด ได้แก่ การใช้มาตรการทางกฎหมายและทางสังคมเพื่อดำเนินการกับผู้ทุจริต โดยให้มีการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง และการสนับสนุนบทบาทและงบประมาณ ตลอดจนช่องทางการสื่อสารของภาคประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน การให้การยกย่องและความคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชัน การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นความตระหนัก ความตื่นตัว และความเข้าใจของทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในแง่สิทธิที่มีและบทบาทที่พึงเป็น การเปิดเผยผลการตรวจสอบการทุจริตต่อสาธารณะ การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานโครงการต่างๆของหน่วยงานภาครัฐทุกระดับ การปรับปรุงระเบียบของหน่วยงานรัฐและท้องถิ่นที่เป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน การให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติโครงการที่จะดำเนินการในท้องถิ่นของตน โดยกระบวนการประชาพิจารณ์ การผลักดันให้เกิดกฎหมายเพื่อรับรองการทำหน้าที่/บทบาทการติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับ ตลอดจนการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการทุจริต และการสนับสนุนให้มีกลไกภาคประชาชนทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน

4.2.5 ประเด็นเกี่ยวกับปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้

ในกรณีปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ ในภาพรวมการพูดคุยหารือในเวทีกลุ่มจังหวัด สรุปได้ว่า สถานการณ์ยังมีความรุนแรงอยู่มาก เนื่องจากการแก้ไขปัญหาของรัฐที่ยังไม่ตรงจุด และขาดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพและขาดเอกภาพ และภาครัฐยังไม่สามารถสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ และเห็นว่าแนวทางการแก้ไขที่สำคัญคือการใช้การใช้สันติวิธี สร้างความไว้วางใจแก่ประชาชนในพื้นที่

ในเชิงสถานการณ์พบว่า ทิศทางนโยบายการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลกับการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ยังมีความแตกต่างกันอยู่มาก และความรุนแรงมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลต่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ลดลงเรื่อยๆ แต่ประชาชนนอกพื้นที่รับรู้สถานการณ์ ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่น้อยมาก มีความพยายามเข้าแทรกแซงของกลุ่มฝ่ายต่างๆ ในพื้นที่เพื่อสร้างสถานการณ์ความรุนแรงซ้ำเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น กลุ่มผู้มีอิทธิพลต่างๆ กับการขนส่งสินค้าหนีภาษี องค์การต่างประเทศ ที่ต้องการสร้างกระแสให้เกลียดมุสลิม รวมถึงการเข้ามาก่อการร้ายขององค์กรต่างประเทศ กลุ่มก่อการร้ายเดิมในอดีต โดยที่หน่วยงานภาครัฐ ยังไม่มีการแยกแยะเพื่อดำเนินงานด้วยมาตรการที่แตกต่างกัน ความร่วมมือในพื้นที่ต่อการดำเนินงานภาครัฐยังมีน้อย เนื่องจากกังวลเรื่องความปลอดภัยและความไม่ไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เป็นผลจากการปฏิบัติมาในอดีต ที่มีการเลือกปฏิบัติต่อประชาชนในพื้นที่อย่างไม่เป็นธรรม

ในส่วนข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ ในประเด็นนี้ จากเวทีต่างๆ มีการเสนอไว้หลายแนวทางด้วยกัน ได้แก่ การใช้สันติวิธีในการดำเนินการอย่างจริงจัง และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา และการพัฒนารูปแบบการบริหารและปกครองท้องถิ่นบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเร่งสร้างเอกภาพในการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบ รวมถึงเอกภาพในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลที่ยึดแนวทางสันติวิธี การเร่งสร้างความเข้าใจถึงสถานการณ์จริง และสาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมโดยรวม เพื่อร่วมกันดำเนินการแก้ไข การเร่งสร้างความสัมพันธ์และความมั่นใจ ความไว้วางใจกับประชาชน ทั้งในเรื่องการดำเนินการแก้ไขปัญหา และความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน การเร่งปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่สร้างสถานการณ์ความรุนแรง การดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติต่อประชาชนอย่างไม่เป็นธรรมอย่างจริงจัง

4.2.6 ประเด็นเกี่ยวกับการปิดกั้นบทบาทของประชาชน

เรื่องหลักที่ถูกพูดนำเสนอและให้ความเห็นในภาพรวมต่อประเด็นนี้คือ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง หรือที่เรียกรวมๆ ว่าการส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของทั้งรัฐท้องถิ่น และรัฐส่วนกลางได้แก่การทำงานของรัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยและระบบการเลือกตั้งทุกระดับ รวมทั้งแนวทางการป้องกันการซื้อเสียงของพรรคการเมือง นอกจากนี้ซึ่งในเวทีเห็นว่าการสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทใน

ประเด็นนี้ไม่มีความชัดเจนในทางปฏิบัติแต่อย่างใด และเห็นเป็นประเด็นสำคัญที่ควรผลักดันให้เป็นจริงในทางปฏิบัติโดยเร็ว

ซึ่งในเชิงสถานการณ์นั้น พบว่า ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจถึงสิทธิและความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของภาคราชการและการเมืองอยู่มาก ส่งผลให้ถูกเอาเปรียบ เสียโอกาสที่จะได้รับสิทธิอันควร และเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตในทุกระดับ การใช้อำนาจของภาครัฐ หลายนโยบายเป็นไปเพื่อตอบสนองประโยชน์ของภาคการเมืองและพรรคพวก โดยขาดการคำนึงถึงอำนาจและการตรวจสอบของกลไกที่มีอยู่ และการสนับสนุนให้ภาคประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบการทำงาน ในเชิงปฏิบัติยังไม่เป็นจริง แม้รัฐธรรมนูญปัจจุบัน และรัฐบาลจะบอกว่าเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมแล้ว แต่ในทางปฏิบัติยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากกลไกต่างๆ จะเห็นได้จาก การเข้าชื่อถอดถอน การประชาพิจารณา การศึกษาผลกระทบจากโครงการต่างๆ ไม่ได้รับความสนใจและนำไปใช้ ยึดเอาประโยชน์ตนและพวกพ้องมากกว่า ประชาชนยังไม่มีโอกาสกำหนดนโยบาย ทิศทางในการพัฒนา รวมถึงการบริหารจัดการการพัฒนา ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ มีการปิดกั้นข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่างๆ ของภาครัฐ หรือทำให้มีกระบวนการที่ซับซ้อน ทำให้เข้าถึงข้อมูลเพื่อการตรวจสอบยาก การกระจายอำนาจที่เป็นบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญยังไม่ได้รับการแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น

ในส่วนแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขสถานการณ์นั้น จากเวทีต่างๆ มีการเสนอไว้หลายแนวทางด้วยกัน ได้แก่ การจัดกระบวนการประชาพิจารณ์ผลการทำหน้าที่ของนักการเมืองทั้ง 2 สภา การสนับสนุนบทบาทสื่อและภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ ทั้งในเชิงบทบาท อำนาจหน้าที่และงบประมาณ การตอบสนองต่อผลการตรวจสอบของภาคประชาชนและสื่อมวลชนอย่างจริงจัง และตรงไปตรงมา การประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักต่อความสำคัญและบทบาทของประชาชนที่ต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของภาคราชการและภาคการเมือง รวมถึงการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น การสนับสนุนให้มีสื่อภาคประชาชน เช่น วิทยุชุมชน เพื่อตรวจสอบการทำงานของภาคราชการและการเมืองและรายงานผลต่อสาธารณะเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนการตั้งกลไกภาคประชาชน เพื่อตรวจสอบการทำงานของภาคราชการและการเมืองในทุกระดับ ในเชิงเครือข่าย

4.2.7 ประเด็นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาพรวมในเชิงประเด็นที่มีการหารือกันถึงสถานการณ์และแนวทางการดำเนินการในเรื่องนี้จากเวทีกลุ่มจังหวัดต่างๆ นั้น มีทั้งเรื่องที่เป็นสถานการณ์ระดับชาติและในระดับพื้นที่ แต่สามารถสรุปเป็นประเด็นภาพรวม ได้ 4 ประเด็นใหญ่ๆ ได้แก่ (1) ประเด็นความชัดเจนของนโยบายและทิศทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2) การจัดการปัญหาการทับซ้อนระหว่างที่ดินทำกินและอยู่อาศัยของประชาชน กับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (3) ความชัดเจนของการสนับสนุน พ.ร.บ. ป่าชุมชน ของรัฐบาล และ (4) การสนับสนุนให้ชุมชน/กลุ่มองค์กรประชาชน มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในเชิงสถานการณ์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่างๆ นั้น พบว่า นโยบาย ทิศทาง และการปฏิบัติการ ในเรื่องการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ยังขาดความชัดเจนอยู่มาก รวมถึงการให้การสนับสนุน พ.ร.บ. ป่าชุมชน เพื่อคืนอำนาจการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ชุมชน จึงต้องการความชัดเจนในเรื่องนี้ ขณะเดียวกันยังพบเห็นการบุกรุกเข้าใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยนายทุน ทั้งพื้นที่ป่า ในแม่น้ำ เช่นแม่น้ำปิง ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลในภาคใต้ การก่อกมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ รวมถึงผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการเกษตรกรรมต่อแม่น้ำ การทับซ้อนระหว่างที่ดินทำกิน/อยู่อาศัย กับพื้นที่ป่าสงวน เป็นต้น ในขณะที่การบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐในเรื่องทรัพยากรยังไม่เป็นธรรม และมีความแตกต่างของการดำเนินการระหว่างนายทุนกับประชาชนโดยเฉพาะกับชนกลุ่มน้อยอยู่มาก หลายโครงการของรัฐที่ดำเนินการโดยมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนก็ขาดการทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความเห็น เช่น โครงการก่อสร้างทางยกระดับเลียบชายฝั่งทะเล (Land Bridge) เป็นต้น รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และผลกระทบของการดำเนินงานต่างๆ ของทั้งภาครัฐและเอกชน ยังมีน้อยมาก และเข้าถึงได้ยาก มีความล่าช้าในการดำเนินการจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น ความเสียหายของทรัพยากรชายฝั่งทะเลอันเนื่องมาจากเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามียังมีอยู่มากและขาดการบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไข

ขณะเดียวกัน การสนับสนุนให้กลุ่มประชาชน ชุมชน มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดูแล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมีอยู่น้อยมาก ในหลายพื้นที่ที่มีการกีดกันการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของตน รูปแบบที่ชัดเจนคือการสนับสนุน พ.ร.บ. ป่าชุมชนของภาคประชาชน ที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล

ในส่วนข้อเสนอแนวทางการแก้ไขนั้น ในเวทีกลุ่มจังหวัดได้มีการเสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขมาหลายแนวทาง ได้แก่ การเร่งสำรวจและประกาศแนวเขตป่าสงวนที่ชัดเจน และยกเลิกเขตป่าสงวนที่เสื่อมโทรม เพื่อจัดสรร ให้ประชาชนเข้าทำกินและอยู่อาศัย และการเร่งออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกินให้ประชาชนดำเนินการต่อผู้มีอิทธิพลที่บุกรุกพื้นที่ป่าแม่น้ำ และชายฝั่งทะเลอย่างจริงจัง ดำเนินการลงโทษต่อโรงงานอุตสาหกรรมที่สร้างมลพิษต่อชุมชน และทำลายสิ่งแวดล้อมโดยใช้มาตรการเด็ดขาดและขั้นสูงสุด แก้ไขปัญหาชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น จัดทำกระบวนการประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในโครงการของรัฐและเอกชนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและประชาชน เช่นกรณีโครงการก่อสร้างทางยกระดับเลียบชายฝั่งทะเลสนับสนุนบทบาทกลุ่มประชาชน ชุมชน ในการดูแล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักถึงผลกระทบต่อการใช้สารเคมีต่อทรัพยากร การจัดเขตพื้นที่เพื่อการอุตสาหกรรม การรณรงค์การปลูกป่าทดแทน การมีกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับประชาชนในการจัดการความขัดแย้งเรื่องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นรายพื้นที่หรือรายประเด็น สนับสนุน พ.ร.บ. ป่าชุมชน สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการทำการเกษตรแบบใช้สารเคมีไปสู่การทำการเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรชีวภาพ จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งดิน น้ำ ป่า ชายฝั่งทะเล และจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงต่อการเสียหายอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนให้มีกลไกภาคประชาชนเป็นกลไกเฝ้าระวังการถูกทำลายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นการถาวรในครอบครัว

4.2.8 การพัฒนาภาคเกษตรไทย

ในภาพรวมของการหารือในเวทีกลุ่มจังหวัดต่างๆ เห็นว่า สถานการณ์ปัญหาของภาคเกษตรกรรมไทยนั้น เป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนาน และก่อให้เกิดความขัดแย้งกับทั้งหน่วยงานรัฐในระดับพื้นที่และระดับชาติอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นปัญหานี้สิน ราคาผลผลิต แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร หรือการจัดสรรที่ดินทำกิน แต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขทั้งในเชิงนโยบาย และมาตรการ และการปฏิบัติการ ที่เป็นระบบ ครบวงจร และอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานการณ์ปัญหามีเดิมๆ ยังคงดำรงอยู่อย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาใหม่ที่กำลังเข้ามาคือ ปัญหาผลกระทบจากการเปิดเขตเสรีทางการค้าสินค้าเกษตร โดยเฉพาะในปัจจุบันที่กำกับประเทศจีน ที่มีราคาถูกกว่าประเทศไทย ทำให้เกษตรกรไทยขายสินค้าไม่ได้ราคา

ขณะที่การสนับสนุนภาคการเกษตรของรัฐบาลในปัจจุบัน ยังมุ่งไปสู่การ เกษตรเพื่อการค้า มากกว่าการสนับสนุนให้ปรับเปลี่ยนเป็นการทำการเกษตรเพื่อการพึ่งตนเอง และพึ่งพากันตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ในเชิงสถานการณ์เอง ปัจจุบันเกษตรกรมีหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งกับสถาบันการเงินในระบบ ไม่สามารถชำระหนี้สินตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินได้และมีหนี้สินนอกระบบด้วย ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้เอง และไม่มีตลาดของตนเอง ต้องขึ้นอยู่กับพ่อค้าคนกลาง ทำให้ราคาผลผลิตที่เกษตรกรได้รับไม่เป็นธรรม และไม่คุ้มครองการลงทุน เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ ขาดความรู้เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตและการสนับสนุนให้รวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้เทคนิคดังกล่าว และการสร้างอำนาจต่อรองร่วมกัน ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร อันเนื่องมาจากภัยแล้ง และการขาดแหล่งน้ำสำรอง มีปัญหาที่ดินทำกินทับซ้อนกับเขตป่าสงวนในหลายพื้นที่ และการจัดสรรที่ดินทำกินของ สปก. มีความล่าช้า ทั้งการสำรวจ และการออกเอกสารสิทธิ์ ขาดการสนับสนุนเกษตรชีวภาพ/เกษตรยั่งยืน/เกษตรผสมผสาน ฯ เพื่อการพึ่งตนเองและพึ่งพากันตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังทั้งในเชิงนโยบาย มาตรการ และการปฏิบัติ ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้สารเคมี ที่ทั้งทำให้ต้นทุนการผลิตสูง เป็นผลเสียต่อสุขภาพเกษตรกร และเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม และไม่มีการคุ้มครองลิขสิทธิ์พันธุ์พืช เกษตร

ในส่วนแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านี้ นั้น ข้อเสนอจากเวทีกลุ่มจังหวัดต่างๆ ที่อาจจะแบ่งเป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

การเร่งสำรวจและจัดสรรที่ดินทำกิน การตั้งกองทุนประกันราคาสินค้า การเร่งหาตลาดระบายสินค้า การตั้งกองทุนสนับสนุนการผลิตปุ๋ยชีวภาพ ในรูปเงินกู้ระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ การยกเลิกหนี้เกษตรกรที่เกิดจากโครงการการสนับสนุนของภาครัฐไปเป็นหนี้ของกองทุนฟื้นฟู การสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่เกษตรกรในรูปแบบต่างๆ เช่นการตั้งโรงเรียนชาวนา ยกเลิกหรือยับยั้งการเปิดเขตเสรีทางการค้าสินค้าเกษตรกับประเทศต่างๆ สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและการใช้สารชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรสร้างระบบชลประทานให้เพียงพอกับการเกษตร โดยผันน้ำจากแม่น้ำมาใช้ เช่น แม่น้ำยม การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นนักวิจัย นักวิชาการเกษตรของชุมชน เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การพัฒนาตลาดสินค้าภายในท้องถิ่น การจัดทำฐานข้อมูลผลกระทบของการทำการเกษตรสารเคมีต่อเกษตรกรและนำเสนอต่อสาธารณะ การมีนโยบายและมาตรการ สนับสนุนการแก้ไขปัญหาเกษตรกรอย่างครบวงจร ตั้งแต่เรื่องการผลิต การจัดหา

แหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การตลาด และการกำหนดราคา กำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน ส่งเสริมให้พึ่งพาตัวเอง ลดการก่อกวนหนี้สิน รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรควบคู่กันไป และสร้างกลไกดูแลจัดการที่ถาวร เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหา

4.2.9 ประเด็นอื่นๆ

ในส่วนประเด็นอื่นๆ นั้น ส่วนใหญ่เป็นประเด็นปัญหาสังคม ทั้งที่ต้องการสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนเรื่องทิศทาง และความต้องการการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ที่บางประเด็นก็เกี่ยวข้องกับประเด็นข้างต้น ได้แก่ ปัญหายาเสพติด อาชญากรรม ผู้มีอิทธิพล รวมถึงการพนันในรูปแบบต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย ปัญหาเยาวชนมีค่านิยมที่ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมอันดีงาม ทั้งเรื่องเพศสัมพันธ์และยาเสพติด ปัญหาการส่งแรงงานไปต่างประเทศ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยนครพนม การพัฒนาแม่น้ำโขง การก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ที่นครนายก การจัดตั้งชมรมครอบครัวสีขาว การจัดสรรงบประมาณให้เด็กก่อนวัยเรียน การปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรมแก่เยาวชน การพัฒนาการศึกษาด้านวัฒนธรรม การสนับสนุนให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ การตั้งกองทุนอนุรักษ์ควายไทย นโยบายการส่งเสริม และอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมของชุมชนในเขตเมือง ปัญหาการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม การถ่ายโอนสถานศึกษาสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นต้น

ในเชิงความต้องการให้ดำเนินการนั้น มีข้อเสนอจากเวทีหลายประเด็นได้แก่ การส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่สากลเพื่อนำรายได้เข้าจังหวัด การพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และสร้างคุณภาพการให้การศึกษาให้เท่าเทียมกัน การสนับสนุนให้มีสื่อวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ การตรวจสอบการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม การกำหนดมาตรฐานสุขอนามัยและบริการสุขภาพของชุมชนเขตเมือง การให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ปัญหายาเสพติดควบคู่กับมาตรการปราบปรามโดยเน้นที่แหล่งผลิตมากกว่าผู้เสพ/ผู้ค้ารายย่อย การควบคุมสื่อลามกอนาจารในรูปแบบต่างๆ ทบทวนนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ฯ

4.3 สรุปการตอบสนองของพรรคการเมือง

การจัดเวทีนโยบายสาธารณะในสถานการณ์การเลือกตั้ง ในภาพรวมมีตัวแทนพรรคการเมืองจำนวน 6 พรรค ได้แก่ พรรคไทยรักไทย ประชาธิปัตย์ ชาติไทย มหาชน ความหวังใหม่ ถิ่นไทยเข้าร่วม

เวทีนโยบายสาธารณะฯ จำนวน 19 เวที ใน 10 กลุ่มจังหวัด เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ผู้เข้าร่วมเวทีได้ร่วมกันคิด สังเคราะห์ และนำเสนอบนเวที

ซึ่งในภาพรวม ตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วม ได้ตอบรับต่อข้อมูลและข้อเสนอต่างๆ จากเวทีเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การตอบสนองต่อข้อเสนอจากเวทีของตัวแทนพรรคการเมืองต่างๆ มีรูปแบบที่ล้วนเป็นไปในทำนองเดียวกันคือ “แบ่งรับแบ่งสู้” ที่จะดำเนินการแก้ไข ไม่มีพรรคการเมืองใด ที่ออกมาให้ความคิดเห็นในเชิงตอบรับอย่างแข็งขัน ที่จะ “รับ” นำข้อเสนอต่างๆ ไปปฏิบัติการเองให้เป็นจริงให้ได้ ผ่านช่องทางที่พรรคตนสังกัดมี มีนักการเมืองบางส่วนที่สมัครรับเลือกตั้ง ตอบรับที่จะเข้าไปประสานงานการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอจากเวที

รูปแบบการตอบสนองต่อข้อเสนอของพรรคการเมืองต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชน อาจจะแบ่งให้เป็นที่ชัดๆ ออกเป็น 4 รูปแบบ เรียงตามลำดับ คือ

- ก) นำข้อเสนอเข้าไปหารือในพรรค เพื่อพัฒนาเป็นนโยบายของพรรค
- ข) รับเป็นนโยบายของพรรค ที่จะใช้ในการหาเสียง และผลักดันในทางปฏิบัติ
- ค) นำข้อเสนอดังกล่าว เสนอต่อรัฐบาล และผลักดันการปฏิบัติ
- ง) รับข้อเสนอ และจะเร่งดำเนินการแก้ไขให้ โดยจะประสานการแก้ไขปัญหาให้เอง

4.4 สรุปแนวทางการเคลื่อนงานเพื่อติดตามผล

ในเวทีนโยบายสาธารณะ ได้มีการพูดคุยหารือแนวทางการติดตามผลของข้อเสนอ และการขยายการรับรู้ของข้อมูล ความคิด ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ถูกนำเสนอในเวทีอย่างกว้างขวาง และหลากหลาย จาก 48 เวที สามารถสรุปแนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่องในระดับพื้นที่ ทั้งในเชิงกลไก และเชิงกระบวนการกิจกรรมได้ดังนี้

4.4.1 ในเชิงกลไกขับเคลื่อน

มีข้อเสนอเพื่อการดำเนินการต่อเนื่องในเชิงกลไกเพื่อขับเคลื่อนประเด็น และเวทีนโยบายสาธารณะต่อไป ดังนี้

- ก) ตั้งกลไกประสานงานในระดับจังหวัด ที่มาจากเครือข่ายองค์กร และหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์ในการทำงาน และประสานงานในเชิงนโยบาย
- ข) ตั้งกลไกประสานงานผู้รับผิดชอบในระดับพื้นที่ทั้งระดับอำเภอ และระดับตำบล เพื่อประสานและรวบรวมข้อมูลปัญหา และการจัดเวทีระดมความคิดเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนฐานข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆ
- ค) ตั้งกลไกประสานงานในแต่ละประเด็นปัญหา เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหา สถานการณ์ในเชิงประเด็น ตลอดจนการติดตามการแก้ไขปัญหา

- ง) ตั้งศูนย์ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ของจังหวัด เพื่อรวบรวมประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัด จัดกลุ่มประเด็นปัญหา จัดทำฐานข้อมูลปัญหา และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน

4.4.2 ในเชิงกระบวนการกิจกรรมขับเคลื่อน

มีกิจกรรมที่ในเวทีได้ให้แนวทางเพื่อดำเนินการเคลื่อนไหวต่อเนื่องเพื่อให้ประเด็นปัญหาได้ถูกขบคิดในระดับต่างๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น ตลอดจนการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่สามารถนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

- ก) รวบรวมข้อมูลปัญหา สถานการณ์ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง และจัดทำระบบฐานข้อมูล เพื่อให้มีข้อมูลที่ทันสมัยสถานการณ์ และเพียงพอต่อการเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ
- ข) รวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา
- ค) จัดเวทีสาธารณะในพื้นที่ ในรูปแบบและระดับพื้นที่ต่างๆ เช่น วงเสวนา เวทีชาวบ้าน ลานบ้าน ลานเมือง เวทีนโยบายสาธารณะ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล เพื่อถ่ายทอดข้อมูลสถานการณ์ปัญหา ร่วมคิดหาแนวทางการแก้ไข ให้ความรู้แนวทางการแก้ไขปัญหา ทั้งในเชิงวิชาการ และข้อกฎหมาย ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ
- ง) จัดกระบวนการสื่อสารต่อสาธารณะ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ในท้องถิ่น ทั้งสื่อชุมชน สื่อเอกชน สื่อราชการ
- จ) จัดเวทีนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ (Policy forum) ได้แก่ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประสานข้อมูลปัญหา และพัฒนาแนวทางการแก้ไขที่เป็นรูปธรรมร่วมกัน และผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมแก้ไขปัญหา กับชุมชน
- ฉ) จัดกิจกรรมระดมทุนในพื้นที่ เพื่อให้การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย
- ช) จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแกนนำ ทั้งในลักษณะของการจัดเวทีแลกเปลี่ยน และการเพิ่มทักษะเฉพาะด้านที่จำเป็นต่อการทำงาน

4.5 วิเคราะห์ข้อเสนอจากเวที

4.5.1 เป้าหมายของการนำเสนอประเด็นสาธารณะในเวที

จากการนำเสนอประเด็นสาธารณะจากเวทีนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่ทั้ง 49 เวทีนั้น มองเห็นได้ถึงความห่วงใย กังวลต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ที่ต้องการให้เกิดการคลี่คลายเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของคนในสังคม ในอีกด้านหนึ่งก็พอจะมองเห็นเป้าหมายของการนำเสนอประเด็นต่างๆ 3 ประการด้วยกัน คือ

(ก) ต้องการให้เกิดความเข้าใจ ความชัดเจน ในเชิงทิศทาง

ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องในทางนโยบายที่ถูกแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น เรื่องการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ เช่นกับประเทศจีน นโยบายประชานิยมต่างๆ ของรัฐบาลกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมรากหญ้า ทั้งเรื่องกองทุนหมู่บ้านกับทิศทางการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โครงการ 30 บาทรักษาสุขภาพที่หนึ่งกับการสร้างหลักประกันสุขภาพประชาชน ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตของ 3 จังหวัดชายแดนใต้ การแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างครบวงจร การพัฒนาแม่น้ำโขง การพัฒนาสี่แยกอินโดจีน การกระจายอำนาจ การศึกษาไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมบทบาทภาคประชาชนในการพัฒนาและดูแลสังคมในเรื่องต่างๆ เป็นต้น

(ข) ต้องการผลักดัน ทำให้เกิดขึ้น ทำให้มีขึ้น

ซึ่งเป็นเรื่องที่คุณค่าให้คุณค่า สังคมเองก็เห็นคุณค่า หากแต่ไม่ได้รับการสนับสนุนในเชิงระบบหรือโครงสร้าง และการปฏิบัติเท่าที่ควร เช่น เรื่องการส่งเสริมเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น การกระจายอำนาจการศึกษา การพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องต่างๆ ทั้งเรื่องการเมือง การตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาโดยยึดหลักสิทธิมนุษยชนและสันติวิธี การส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การส่งเสริมการเกษตรแบบพอเพียง พึ่งตนเอง การส่งเสริมให้ประชาชนมีสื่อของตนเอง เช่น วิทยุชุมชนเพื่อการต่างๆ เช่น วิทยุชุมชนเพื่อการเกษตร เพื่อการศึกษา ฯ การดำเนินการต่อผู้ทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง เป็นต้น

(ค) ต้องการเห็น/ให้เกิดการแก้ไขโดยเร็ว

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเด็นปัญหาความขัดแย้งที่มีอยู่เดิม และมีความขัดแย้งอย่างต่อเนื่องยาวนาน แต่ไม่ได้รับการแก้ไข ได้แก่ เรื่องสิทธิชนเผ่า/ชนกลุ่มน้อย ปัญหาภาคการเกษตร ทั้งเรื่องที่ดินทำกิน หนี้สิน แหล่งน้ำ และราคาผลผลิต และการปฏิบัติต่อประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ชายฝั่ง ทะเล ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้

4.5.2 เรื่องสำคัญและเร่งด่วน ที่ควรได้รับการพิจารณาให้มีการดำเนินการให้เกิดความชัดเจน หรือทำให้ปัญหาลดคลี่คลายลงไปโดยเร็ว

หากพิจารณาจากจำนวนความถี่ของเรื่องราวที่ถูกนำเสนอในพื้นที่ต่างๆ จำแนกตาม 3 ลักษณะข้างต้นจะมีเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (ก) เรื่องที่ต้องเร่งสร้างความเข้าใจ ได้แก่เรื่อง ทิศทางและรูปธรรมการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมรากหญ้า สถานการณ์ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ การเปิดเสรีทางการค้ากับต่างประเทศ
- (ข) เรื่องที่ต้องเร่งผลักดันให้มี ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม ได้แก่เรื่อง การแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง และการทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับ การเคารพและปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมโดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และการดำรงชีวิต
- (ค) ประเด็นความขัดแย้งที่ควรแก้ไขโดยเร็ว ได้แก่เรื่อง ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ การจัดการที่ดินทำกินและอยู่อาศัย ปัญหาหนี้สินและราคาสินค้าเกษตร ปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

4.5.3 รูปแบบข้อเสนอแนวทางการแก้ไขจากเวที

จากข้อเสนอในเวทีต่างๆ สามารถจำแนกเป็นกลุ่มข้อเสนอได้เป็น 3 รูปแบบคือ

(ก) ข้อเสนอเพื่อเยียวยาหรือรักษาสถานการณ์ให้ดีขึ้นโดยเร็ว

เพื่อดำเนินการให้ปัญหาหรือสถานการณ์ความขัดแย้ง ความไม่เข้าใจ ที่ดำรงอยู่ลดความรุนแรงลง มีผู้เดือดร้อนจากสถานการณ์ปัญหาลดลง โดยเร็ว อาทิ

เร่งสำรวจและจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร การยกเลิกหนี้เกษตรกรที่เกิดจากโครงการที่ภาครัฐสนับสนุนไปเป็นหนี้ของกองทุนฟื้นฟู การยกเลิกหรือ

ยับยั้งการเปิดเขตเสรีทางการค้าสินค้าเกษตรกับประเทศต่างๆ การสนับสนุนเครื่องมือ และบุคลากรให้พร้อมและเพียงพอต่อการทำงานของสถานพยาบาลต่างๆ การสนับสนุนด้านการตลาดให้กับสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล การแก้ไขระเบียบกองทุนหมู่บ้านให้สอดคล้องกับวิถีการผลิต

การทำประชาพิจารณ์เรื่องข้อตกลงการค้าเสรีเกษตรกร และการทำประชาพิจารณ์ทุกโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน เช่น โครงการก่อสร้างทางเลียบชายฝั่งทะเล (Land Bidge) การประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ความรู้เรื่องสิทธิ หน้าที่ บทบาท และความสำคัญของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในทางการเมือง ในการตรวจสอบการทุจริต คอร์รัปชัน

การเร่งดำเนินการชดเชย ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบ กรณีเขื่อนแก่งเสือเต้น การใช้มาตรการทางกฎหมายลงโทษผู้ทุจริตอย่างจริงจัง ให้ความคุ้มครองต่อผู้ให้ข้อมูลการทุจริต การเร่งสร้างความไว้วางใจให้ประชาชน การเร่งปราบปรามผู้มีอิทธิพล ยาเสพติด การพนัน อย่างจริงจัง ให้ความคุ้มครองต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างทั่วถึง การประกาศแนวเขตป่าสงวนที่ชัดเจน การตรวจสอบการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม การควบคุมสื่อลามกอนาจารในรูปแบบต่างๆ ทบทวนนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ฯ

(ข) ข้อเสนอเพื่อสร้างสภาพแวดล้อม/เงื่อนไขให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

เพื่อให้เกิดเงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัญหาในทางที่ดีขึ้นอย่างถาวร อาทิ

การสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่เกษตรกรในรูปแบบต่างๆ การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นนักวิจัย นักวิชาการ เกษตรของชุมชน เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การตั้งกองทุนประกันราคาสินค้า การตั้งกองทุนสนับสนุนการผลิตปุ๋ยชีวภาพ ในรูปเงินกู้ระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ การมีระบบติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และการให้บริการของสถานพยาบาล

การพัฒนากระบวนการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวิถีชุมชน และสร้างคุณภาพการให้การศึกษาให้เท่าเทียมกัน การกำหนดมาตรฐานสุขอนามัยและบริการสุขภาพของชุมชนเขตเมือง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการแก้ไขยาเสพติดควบคู่กับมาตรการปราบปราม การสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การกำหนดเขตโรงงานอุตสาหกรรม การจัดทำฐานข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้โดยและสะดวก การสนับสนุนให้มีสื่อภาคประชาชนหรือเพื่อการเฉพาะ เช่น วิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา วิทยุชุมชนเพื่อเกษตรกร การสร้างเอกภาพในการดำเนินการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ของหน่วยงานต่างๆ โดยยึดแนวทางสันติวิธีในการทำงาน การเร่งสร้างความเข้าใจถึงสถานการณ์จริงในเรื่อง 3 จังหวัดชายแดนใต้

(ค) ข้อเสนอเพื่อรักษาการเปลี่ยนแปลงที่ดีเอาไว้

เพื่อให้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และเงื่อนไขที่พัฒนาขึ้นสามารถดำรงอยู่ได้ในระยะยาว อาทิ

การมีนโยบายและมาตรการ สนับสนุนการแก้ไขปัญหเกษตรกรอย่างครบวงจร ตั้งแต่เรื่องการผลิต การจัดหาแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การตลาด และการกำหนดราคา กำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน การส่งเสริมให้พึ่งพาตัวเอง ลดการก่อหนี้สิน รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรควบคู่กันไป และสร้างกลไกดูแลจัดการที่ถาวร เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหา

การมีนโยบายหรือมาตรการ เพื่อกำกับ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อป้องกันการใช้จ่ายเงินกองทุนผิดวัตถุประสงค์ การกำหนดมาตรฐานการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการสถานพยาบาลด้วยบัตรทอง 30 บาท การกำหนดเงื่อนไขเชิงนโยบายให้โครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน การสนับสนุนให้มีกลไกประชาชนในการเฝ้าระวังความเสี่ยงของสังคมในประเด็นต่างๆ เช่น การทุจริตคอร์รัปชัน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น โดยมีกฎหมายรองรับ

การสนับสนุนบทบาทสื่อเพื่อการตรวจสอบการทำงานภาครัฐ การกระจายอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทางกฎหมาย

4.5.4 เวทีนโยบายสาธารณะกับการพัฒนายุทธศาสตร์การเมืองภาคพลเมือง

จากข้อเสนอในเชิงประเด็นต่างๆ ที่ได้มีการพูดคุย หรือกันในเวที จะเห็นความร่วมกันในทุกประเด็นก็คือ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการพัฒนาประเทศ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ในการตัดสินใจดำเนินการพัฒนา รวมทั้งการติดตาม และรับผลการพัฒนา ในฐานะของผู้ปฏิบัติการ ไม่ใช่ในฐานะของผู้รับผลการพัฒนาเช่นในอดีต ซึ่งความต้องการดังกล่าวนี้ หากมองในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในช่วง 10 กว่าปีมานี้ จะเห็นความต้องการเช่นนี้ ขยายตัวและลงลึกจากชนชั้นกลาง นักวิชาการ กลุ่มคนเมือง ไปถึงชุมชน เกษตรกร ผู้ดำเนินอาชีพต่างๆ ในสังคมค่อนข้างมากมาโดยตลอด

ซึ่งข้อเสนอจากเวทีต่างๆ นั้น ได้แสดงให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์การเมืองภาคพลเมืองที่สำคัญคือ การสร้าง “บทเรียน” การมีส่วนร่วมของประชาชนในประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การพัฒนาการเกษตร เป็นต้น ทั้งในเชิงของการร่วมสนับสนุน ร่วมเคลื่อนไหว ไปจนถึงการร่วมบริหารจัดการการมีส่วนร่วม

นอกจากนี้ ยังได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของ “การสื่อสาร” และการมีสื่อเพื่อพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองในฐานะของเครื่องมือสร้างความเข้าใจร่วมกันของสังคม ผ่านประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเกษตร ประเด็นวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเด็นการศึกษา ประเด็นการคอร์รัปชัน เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมองเห็นความสำคัญของการ “ปักธง” ของความสำเร็จในระดับต่างๆ ผ่านข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เสนอมา ที่สามารถจำแนกได้ให้เห็นใน 3 ระดับคือ ระดับการแก้ไข/คลี่คลายปัญหาโดยเร็ว ระดับการสร้างให้เกิดเงื่อนไข/สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น และระดับการสร้างความยั่งยืนของการเปลี่ยนแปลงที่ได้นั้นเอาไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมุ่งมั่นสร้างรูปธรรมของสำเร็จในเชิงพัฒนาการ

เวทีนโยบายสาธารณะเช่นนี้ จึงถือเป็นทั้งเครื่องมือและกระบวนการในการเปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชน และสังคม ร่วมกันสร้างประสบการณ์ และมี “บทเรียน” ของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่น ที่จะทำให้เกิดการครุ่นคิด ตั้งคำถาม และนำไปสู่การปฏิบัติการ ที่จะทำให้ความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาประเทศในระดับต่างๆ มีมากขึ้น

ซึ่งจากเวทีต่างๆ จะมองเห็นความพยายามก้าวข้ามจากการเป็นผู้รับ ขยับตัวจากผู้เข้าร่วม เป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ดำเนินการ และเป็นผู้บริหารจัดการกระบวนการทางสังคมใน

ระดับท้องถิ่น ผ่านการครุ่นคิดถึงแนวทางการติดตามผลของข้อเสนอจากเวทีไปสู่การปฏิบัติ เพื่อแก้ไข หรือคลี่คลายปัญหา และสถานการณ์ต่างๆ

กล่าวโดยสรุปแล้ว จากข้อเสนอเวทีต่างๆ ทั้ง 49 เวที สามารถแยกวิเคราะห์ให้เห็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองที่สำคัญเป็น 4 ยุทธศาสตร์หลักๆ ดังนี้

1. **ยุทธศาสตร์การสร้าง “บทเรียน” การมีส่วนร่วมในการจัดการการพัฒนาท้องถิ่น** ซึ่งเวทีนโยบายสาธารณะเช่นนี้ ถือเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวหนึ่งที่สามารถสร้างบทเรียนที่ดีให้กับภาคประชาชน ที่นำไปสู่การสนับสนุนต่อเนื่อง
2. **ยุทธศาสตร์ “สื่อท้องถิ่น” เพื่อพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง** โดยมุ่งเน้นให้เกิดการมีสื่อเพื่อสื่อสารระหว่างเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่
3. **ยุทธศาสตร์การเติบโตแบบขั้นบันได** โดย “ปักธงความสำเร็จ” เพื่อให้เห็นรูปธรรมของพัฒนาการการเติบโตของการเมืองภาคพลเมือง ผ่านการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นต่างๆ
4. **ยุทธศาสตร์สันติวิธีสร้างสันติสุข** ที่เป็นทั้งเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมให้มากที่สุดของสังคม ให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการจัดการการพัฒนาประเทศ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนไทย

บทที่ 5

ข้อเสนอแนะ

กระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเช่นนี้ ในด้านหนึ่งได้ทำให้เห็นความหลากหลายของ ความไม่เข้าใจ ความขัดข้อง คับแค้น และเวลาที่จะปะทุเป็นความขัดแย้งใหม่ๆ ที่หนุนซ้ำความ ขัดแย้งเดิมที่ไม่ได้รับการแก้ไข ให้ขยายวงออกไปมากขึ้น

ในอีกด้านหนึ่ง ก็ได้ทำให้เห็นความรักสงบของผู้คน ความต้องการเห็นการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สุข ยินดีอดทนรอเวลาของการแก้ไข แต่ก็ตื่นตัว และพร้อมที่จะลุกขึ้นมาจัดการปัญหาด้วยตนเอง ดังที่ เห็นได้จากการนำเสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาของกลุ่มจังหวัดต่างๆ

กระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเช่นนี้ จึงไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการเกิดขึ้นของข้อเสนอเพื่อ ให้ เกิดการแก้ไขของบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง หรือการทำให้เกิดการหวังพึ่งอำนาจ ภายนอกท้องถิ่นเข้ามาแก้ไข แต่มุ่งให้เกิดกระบวนการ เรียนรู้ที่จะจัดการความขัดแย้ง ด้วยการมีส่วนร่วม ของผู้คนในท้องถิ่นเอง ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอก ที่เข้ามาหนุนเสริม โดยอาศัยการเรียนรู้ประสบการณ์จากพื้นที่อื่นๆ เข้ามาปรับแต่งให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และเงื่อนไข ของของบุคคล หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงพัฒนาของการแก้ไขที่ต้องค่อยเป็นค่อยไป อันเกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน

ในบทนี้ จะเป็นส่วนของการสังเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ ความต้องการ และข้อเสนอแนวทางการ แก้ไขปัญหาต่างๆ จากเวทีนโยบายสาธารณะในระดับกลุ่มจังหวัด เพื่อเสนอแนะแนวทางการสร้าง การเรียนรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง และคลี่คลายปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งจะ ประกอบด้วยข้อเสนอแนะในเชิงการขับเคลื่อนกิจกรรม ข้อเสนอแนะในการทำงานวิชาการ และข้อเสนอ เชีงนโยบายในประเด็นหลัก ดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะการสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม

ดังที่กล่าวข้างต้นว่า จากเวทีนโยบายสาธารณะระดับกลุ่มจังหวัดที่จัดขึ้น ได้กระตุ้นความตื่นตัว ของผู้คนในท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาของพื้นที่ด้วยกำลังของคนในท้องถิ่นเองขึ้นมา ซึ่งสะท้อนผ่านการ เสนอถึงกลไก และแนวทางการติดตามผลของข้อเสนอ ของผู้เข้าร่วมในเวทีกลุ่มจังหวัด

การสนับสนุนให้ผู้คนเหล่านั้น สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเรื่องที่ควรให้ ความสำคัญ ทั้งในแง่ของการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นให้ลุ่ลวง และการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาของ ท้องถิ่นร่วมกันของผู้คนในท้องถิ่นนั้นๆ

อย่างไรก็ดี การสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว ควรยึดโยงอยู่กับเป้าหมายของการสร้างสันติสุขในท้องถิ่น ด้วยแนวทางการจัดการความขัดแย้งในท้องถิ่นด้วยสันติวิธี และการมีกลไกจัดการความขัดแย้งของท้องถิ่นที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

ดังนั้น การสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมต่อเนื่อง จึงควรสนับสนุนให้ดำเนินงานใน 4 ส่วนสำคัญ ได้แก่

5.1.1 สนับสนุนกิจกรรมการเคลื่อนไหว สร้างความเข้าใจกับภาคส่วนต่างๆ ในกรณีปัญหาความขัดแย้งอย่างต่อเนื่อง

เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันต่อสถานการณ์ปัญหา และความสำคัญของการที่ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยกำลังของท้องถิ่นเอง และสร้างกระบวนการเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธีร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

ในเชิงกิจกรรมอาจเป็นในลักษณะเวทีเรียนรู้สถานการณ์และการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ที่ออกแบบให้มีการเชื่อมต่อของกิจกรรมเวทีในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับจังหวัด และเชื่อมต่อกับเวทีนโยบายท้องถิ่น

ซึ่งความตื่นตัวของผู้คนในพื้นที่ ที่จะร่วมดำเนินการ ผลักดัน ตลอดจนติดตามสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวนั้น ถือเป็นทุนที่สำคัญจากเวทีนโยบายสาธารณะที่ผ่านมา ที่ควรได้รับการผลักดันให้สานต่อการดำเนินงาน

5.1.2 สนับสนุนงานวิชาการ ศึกษาข้อมูล กรณีความขัดแย้งต่างๆ ในพื้นที่

ทั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลของพื้นที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งในพื้นที่ และเป็นการศึกษาวิจัยสถานการณ์ความขัดแย้งในเชิงประเด็นและพื้นที่ไปด้วย ทำให้พื้นที่ออกแบบการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจบนฐานข้อมูลที่ยอมรับร่วมกัน

5.1.3 การสนับสนุนงานสื่อสารสาธารณะของประชาชนในพื้นที่

เพื่อให้ประชาชนมีช่องทางในการสื่อสารข้อมูล สถานการณ์ ปัญหา และความต้องการ ตลอดจนเป็นเวทีทางสื่อที่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้พูดคุย แก้ไขปัญหาร่วมกัน รวมทั้งเป็นช่องทางในการสื่อสารผลการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของทุกภาคส่วน สื่อที่น่าสนใจในท้องถิ่น มีทั้งสื่อวิทยุชุมชน สื่อสิ่งพิมพ์ ตลอดจนเคเบิลทีวีท้องถิ่น

5.1.4 สนับสนุนการเชื่อมประสานให้เกิดกลไกจัดการความขัดแย้งในพื้นที่

ให้เป็นกลไกที่มีศักยภาพในการดำเนินงานติดตามการแก้ไขปัญหา การวิเคราะห์สังเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ตลอดจนเป็นกลไกการจัดการความขัดแย้งในพื้นที่ ที่เสริมหนุนการทำงานของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคที่การปฏิรูประบบ

ราชการที่มีผู้ว่า CEO เป็นกลไกของภาครัฐดูแลคุณภาพชีวิตคนในพื้นที่เช่นนี้ การสนับสนุนให้กลไกนี้เชื่อมต่อกับการทำงานของผู้ว่า CEO จึงเป็นเรื่องสำคัญ

ทั้งนี้ การสนับสนุนให้เกิดกลไกดังกล่าว ควรจัดให้มีทั้งเวทีเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งในระดับท้องถิ่นในระดับผู้กำหนดนโยบายของท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง เพื่อเรียนรู้และร่วมกันพัฒนากลไกจัดการความขัดแย้งที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพกลไกดังกล่าว ทั้งในเชิงโครงสร้าง กระบวนการ ระบบข้อมูล และทักษะส่วนบุคคล เพื่อให้กลไกนี้มีความพร้อมมากที่สุด

5.2 ข้อเสนอแนะในเชิงการทำงานวิชาการ

ในส่วนนี้ จะเสนอถึงประเด็นที่น่าสนใจ ที่น่าจะมีการศึกษาต่อเนื่องในเชิงวิชาการเพิ่มเติม เพื่อให้มีข้อมูล สถานการณ์ ที่ใช้ในการกำหนดแนวทางการแก้ไข หรือคลี่คลายปัญหา และการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันเวลา

5.2.1 การศึกษาสถานการณ์และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและวางระบบติดตามการเปลี่ยนแปลง

ข้อมูลจากเวทีนโยบายสาธารณะฯ ระดับกลุ่มจังหวัดที่จัดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ได้ชี้ให้เห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่างๆ อย่างมาก ทั้งที่เกิดจากประชาชน นายทุน โครงการรัฐ และภัยธรรมชาติ เช่นกรณีคลื่นยักษ์สึนามิ เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากมีผลกระทบต่อระบบนิเวศแล้ว ยังมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมของภาครัฐ ซึ่งหลายกรณีกลายเป็นกรณีความขัดแย้งขึ้นมา

การศึกษาข้อมูล สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ และจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล รวมทั้งวางระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลง และมีกระบวนการนำเสนอข้อมูลดังกล่าว จึงมีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหากระทบกระทั่งระหว่างกลุ่มคนต่างๆ และการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมของภาครัฐ ตลอดจนมีความสำคัญต่อการวางแผนดำเนินชีวิตของผู้ที่อยู่ในพื้นที่อย่างมาก

5.2.2 การศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลความขัดแย้งทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่

จากข้อมูลสถานการณ์ต่างๆ ในเวทีนโยบายสาธารณะระดับกลุ่มจังหวัด ทำให้มองเห็นกรณีความขัดแย้งในแทบทุกพื้นที่ ทั้งความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนในพื้นที่ ประชาชนกับนายทุน ประชาชนกับภาครัฐ นายทุนกับภาครัฐ ทั้งความขัดแย้งในแง่ของกฎหมาย ในแง่ของวัฒนธรรม ฯ ที่ค่อนข้างซับซ้อน และเข้าใจยากอยู่มาก จึงยากยิ่งที่จะสามารถแก้ไข คลี่คลายสถานการณ์ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

การศึกษาศถานการณ์ความขัดแย้ง ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง แสดงให้เห็นถึงประเด็นความขัดแย้ง แสดงให้เห็นถึงสิทธิ บทบาท ของผู้เกี่ยวข้องในเรื่องราวความขัดแย้งนั้น ทั้งในเชิงประเด็นภาพรวม และในเชิงพื้นที่ จึงมีความสัมพันธ์และจำเป็น อย่างยิ่ง ที่จะช่วยในการกำหนดนโยบายและมาตรการ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทันทั่วถึง ในทุกระดับ ซึ่งในภาพรวมนั้น หากการศึกษาดังกล่าว นำไปสู่การสร้างฐานข้อมูลความขัดแย้ง (Conflict mapping Database) ของสังคมไทย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนรู้การรากของปัญหา และการสร้างแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การศึกษาดังกล่าวนี้อาจจะพิจารณาจากข้อมูลการวิจัยที่มีอยู่แล้ว และดำเนินการสำรวจ หรือศึกษาซ้ำ/เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชัดเจน ได้มีข้อมูลที่ทันต่อสถานการณ์ และกระบวนการศึกษาดังกล่าว อาจจะศึกษาควบคู่กับการพัฒนาแนวทางการจัดการความขัดแย้งด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนที่เกี่ยวข้องก็ได้

5.2.3 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างเป็นระบบ ครบวงจร

เพื่อให้เกษตรกรไทยพ้นจากวงจรชีวิตที่เต็มไปด้วยปัญหา โดยกระบวนการศึกษาดังกล่าว ต้องดำเนินการให้ครบวงจรปัญหา ทั้งเรื่องหนี้สิน แหล่งน้ำ ที่ดินทำกิน ราคาผลผลิต ประสิทธิภาพการผลิตของภาคเกษตร และการเสริมศักยภาพของเกษตรกรในการพึ่งพาตนเอง และการมีส่วนร่วมในการกำหนดตลาด แท้ที่จะให้ตลาดเป็นผู้กำหนดเช่นปัจจุบัน ตลอดจนการมีกลไกที่เหมาะสมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเกษตรกรตามแนวทางดังกล่าว

เพื่อให้รัฐมีนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมกับการพัฒนาภาคการเกษตร และหลักพันการแก้ปัญหาแบบรายวันหรือรายฤดูกาลเช่นนี้

5.3 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อเสนอจากเวทีเพื่อสังเคราะห์เป็นนโยบายในภาพรวมต่อการดำเนินการในประเด็นปัญหาต่างๆ จากเวที ประเด็นด้วย 9 ประเด็นหลัก ดังนี้

5.3.1 โครงการประชานิยมกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนรากหญ้า และการมีหลักประกันชีวิตที่ดีของประชาชน

ข้อเสนอแนะนโยบาย

1. ตั้งคณะกรรมการอิสระติดตามประเมินผลโครงการประชานิยม ทำหน้าที่วางระบบการติดตามประเมินผลและการสร้างเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการดำเนินงาน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลโครงการ

2. ตั้งกลไกสภาประชาชนทำหน้าที่ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน โครงการตามนโยบายรัฐบาล ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยมีคณะกรรมการอิสระติดตามประเมินผลเป็นที่ปรึกษาการดำเนินงาน

3. ตั้งคณะกรรมการเพื่อบูรณาการทิศทางการสนับสนุนของ 3 โครงการหลักให้ ดำเนินการเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน

5.3.2 เกษตรกรไทยมีคุณภาพชีวิตตกต่ำ ถูกเอาเปรียบจากโครงสร้างการตลาด และ ขาดการสนับสนุนให้พ้นจากวงจรหนี้สินอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอนโยบาย

1. ลดภาษีเงินได้แก่เกษตรกรผู้ใช้วิธีการผลิตแบบปลอดภัยรวมถึงเอกชนผู้ให้ การสนับสนุนการใช้สารชีวภาพ/อินทรีย์

2. เพิ่มภาษีการนำเข้าสารเคมีทางการเกษตร

3. ให้มีการศึกษา วิจัย แนวทางการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างเป็นระบบ และครบวงจร

4. ตั้งกลไกเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างครบ วงจร โดยมีระยะเวลาที่ชัดเจน และงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

5. ตั้งกองทุนส่งเสริม สนับสนุนการสารชีวภาพในการดำเนินกิจกรรมการ เพาะปลูก

6. ตั้งหน่วยงานอิสระ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และจัดระบบการใช้น้ำ เพื่อการเกษตรให้เหมาะสม

5.3.3 การคอร์รัปชัน ทำให้ประชาชนและประเทศชาติ เสียสิทธิ และประโยชน์ที่ควร จะได้รับ เป็นตัวบ่อนทำลายการพัฒนาประเทศในทุกระดับชั้น

ข้อเสนอนโยบาย

1. ออกกฎหมายเพื่อรับรองการทำหน้าที่/บทบาทการติดตาม ตรวจสอบการ ทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับของภาคประชาชน ตลอดจนการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการ ทุจริต

2. แก้ไขกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ให้เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบการ ดำเนินงานของภาครัฐ

3. ตั้งกองทุนสนับสนุนสื่อเพื่อติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และ ส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน

4. ออกระเบียบให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติโครงการที่ ดำเนินการในท้องถิ่นนั้น โดยกระบวนการประชาพิจารณ์

5.3.4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ลดความขัดแย้งระหว่างภาครัฐ ประชาชน

ข้อเสนอนโยบาย

1. ตั้งคณะกรรมการศึกษาประเด็นความขัดแย้งในทางทรัพยากร และวางระบบจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
2. ตั้งหน่วยงานอิสระทำหน้าที่ติดตามการเปลี่ยนแปลงในระดับชาติ จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ และจัดการความขัดแย้ง โดยมีกลไกภาคประชาชนในระดับท้องถิ่นเป็นกลไกติดตามการเปลี่ยนแปลงในระดับท้องถิ่น
3. ตั้งกองทุนสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.3.5 การใช้กฎหมายสร้างความไม่เป็นธรรมต่อประชาชนในด้านต่างๆ โดยไม่ให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ข้อเสนอนโยบาย

1. ยกเลิกกฎหมายที่ไม่สอดคล้อง และให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. แก้ไขระเบียบ/กฎหมาย เปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงานภาครัฐได้ง่ายขึ้น
3. ตั้งกองทุนชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ และการละเมิดสิทธิประชาชน
3. ตั้งหน่วยงานอิสระ ติดตามการทำงานของภาครัฐและตรวจสอบการละเมิดสิทธิประชาชน

5.3.6 ความขัดแย้งในการจัดการที่ดินทำกินพื้นที่ป่าสงวน ระหว่างภาครัฐกับเกษตรกร

ข้อเสนอนโยบาย

- ตั้งหน่วยงานอิสระขึ้นมาดำเนินการตรวจสอบ จัดสรร และจัดการความขัดแย้งเรื่องที่ดินทำกิน เป็นการเฉพาะ

5.3.7 การส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ มีน้อย

ข้อเสนอนโยบาย

ตั้งกองทุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มีคณะกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ที่เป็นอิสระ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

5.3.8 ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ ยังคงความรุนแรง

ข้อเสนอนโยบาย

1. ตั้งกองทุนสันติวิธี เพื่อศึกษาและดำเนินการแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยเน้นปัญหาที่มีความขัดแย้งมาอย่างยาวนาน
2. ย้ายเจ้าหน้าที่ ที่กระทำการอันไม่เป็นท่าต่อประชาชนออกนอกพื้นที่โดยเร็ว
3. จัดรายการ “ความจริงประเทศไทย” ทางโทรทัศน์ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจต่อประชาชนทุกภาคส่วน ใน 3 จังหวัดภาคใต้และเรื่องอื่นๆ
4. ตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดรูปแบบการบริหารและปกครองท้องถิ่นบนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชน
5. ตั้งหน่วยงานเฉพาะ เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ที่ทุกฝ่ายต้องปฏิบัติตาม และติดตามผลการทำงาน

5.3.9 ผลกระทบจากสึนามิสร้างความไม่มั่นคงในฐานชีวิตของประชาชน

ข้อเสนอนโยบาย

1. ตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือเพื่อฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสึนามิ
2. จัดทำแผนระยะสั้น กลาง ยาว ในการฟื้นฟูชุมชน ระบบนิเวศน์ และการป้องกันภัยสึนามิ รวมทั้งตั้งกลไกรับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว
3. ดำเนินการต่อผู้บุกรุก ยึดครอง ที่ดินของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างจริงจัง

ทั้งนี้ในรายละเอียดการวิเคราะห์หรืออยู่ในเอกสารแนบท้ายรายงานหมายเลข 6 (ตาราง 3)

รายชื่อผู้คณะทำงานกลุ่มจังหวัดประสานงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่น
โครงการการจัดกระบวนการนโยบายสาธารณะ : การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
เพื่อผลักดันการเมืองภาคพลเมือง

ภาคเหนือ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1	คุณสุวรรณ พุกสุข	12 ถนนวิจิตร 1 ซอย1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
2	คุณสำเนาวิ ศรีภิรมณ์	122 หมู่1 ตำบลเทียนแท้ อำเภอสวรรคบุรี จังหวัดชัยนาท 17140
3	คุณประนอม เข็มชัยภูมิ	45 หมู่ 27 ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สวย จังหวัดเชียงราย 57810
4	คุณจักพงศ์ มีสวัสดิ์	69/24 หมู่ 18 ถนนประสพสุข ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 67000
5	ธนิศ เฉลิมวัฒนานนท์	28 หมู่ 2 ตำบลสันคะเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
6	คุณมังกร ชัยชนะดารา	418 หมู่ 7 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 50170
7	คุณนิคม พุทธา	418 หมู่ 7 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 50170
8	นายประพจน์ ศรีเทศ	สำนักงานประจำศาลจังหวัดตาก อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000
9	คุณไพศาล เจียนศิริจินดา	516 / 41 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000
10	คุณตระการ คณาวุฒิ	516 / 41 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
11	คุณร่ำแพน จอมเมือง	137 หมู่ 3 ตำบลศิลาแดง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55102
12	คุณมุกดา อินต๊ะสาน	องค์กรชุมชนศาลากลางจังหวัดพะเยา ตำบลต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000
13	คุณมะลิ ทองคำปลิว	225 หมู่ 4 ตำบลชมพู อำเภอเนินมะปราง จังหวัด พิษณุโลก
14	น.ส. อรวรรณ คล้าดิษฐ์	122/40 หมู่3 ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก 65000

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
15	คุณเอมอร พรหมดี	40 หมู่ 5 ตำบลบ้านปิ่น อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ 54150
16	คุณทวี ถิ่นนา	630/6 หมู่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58140
17	คุณศรีสะเกษ สมาน	155/3 หมู่ 7 ตำบลล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง 52160
18	คุณพิรุณ จันทร์ธรรม	62 ถนนวังขวา ตำบลโนะเวียง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
19	คุณอุดมศักดิ์ ขำอิง	216 หมู่ 5 ต.หนองกลาง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

ภาคกลาง

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1	ร.ท.กำธร ล้อมวงศ์งาม	378 ตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
2	คุณธีระ วงษ์เจริญ	44 หมู่ 3 ตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
3	คุณสุภิญญา สาแสง	59/368 หมู่ 3 ซอยเคหะที่ 5 ตำบลลาดขวาง อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
4	นายกมล จิรวุฒิพงศ์	41 หมู่ 7 ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
5	นายอาคม ภูมิภักดิ์	7/2 ถนนตราด - แหลมงอบ ตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดตราด
6	นายรังสรรค์ ผดุงธรรม	137 หมู่ 2 ตำบลทรายมูล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
7	คุณศุภวรรณ บุญทศ	83/5 หมู่ 1 ตำบลคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 11150
8	คุณวิไลลักษณ์ เลขาข้า	32/6 หมู่ 7 ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
9	คุณศุภวัฒน์ หมูพริก	สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ตำบลคลองห้า อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
10	คุณปฎิมา ตั้งปรัชญากุล	118 / 1 หมู่ 7 ตำบลบางคูวัด จังหวัดปทุมธานี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
11	คุณจำรูญ สวยดี	100/1 หมู่ 4 ตำบลศรีมหาโพธิ์ อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี
12	คุณอรทัย คงแถว	209/3 หมู่ 10 ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 18270
13	คุณน้ำวัน หล้าสาย	56 หมู่ 3 ตำบลบ้านขวาง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
14	คุณสมเกียรติ ชมภูพาน	4/72 ม.2 ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง
15	คุณวิเชียร คุตตวัส	499 ถ.สุริยวงศ์ อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
16	ร.ท.สนิท ศรีมาพันธ์	134 ถ.นเรศวร ต.ทะเลชุบศร อ.เมือง จ.ลพบุรี
17	คุณหทัยรัตน์ ศาสรี	52 ม.13 ต.บางแก้ว อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
18	คุณสุกัญญา น้อยนารถ	สถานีอนามัยเกษตรพัฒนา ต.เกษตรพัฒนา อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร
19	คุณสมเกียรติ ภูธรรมศิริ	525 ม.3 ต.ตงท่าเกษม อ.เมือง จ.สระแก้ว
20	คุณนิตยา ปัทมะแว	255/64 ม.อยู่สบาย ต.ปากเพี้ยว อ.เมือง จ.สระบุรี 18000
21	คุณทรงวุฒิ นาคประสิทธิ์	48/2 ม.2 ต.บางมัญ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี 16000
22	ดร. อัญนุช สิตลวรพงศ์	77/4 ม.8 ต.คลองตาก ถ.จรดวิถีถ่อง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 64120
23	คุณรัตนา สมบูรณ์วิทย์	27/2 ถ.มาลัยแมน ต.ท่าพี่เลี้ยง อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1.	คุณคำจันทร์ จันทร์จำปา	59 ม.9 ถวิญญู ถ.ศรีสุทโธ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี 41190
2.	คุณเจียม พบสุข	48 ม.9 ต.เหล่าบก อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี 34140
3.	คุณชู สมพงศ์พันธ์	394 / 1 ม.22 ต.นิคม อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ 31150

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
4.	คุณชูวิณะ ไชยมิ่ง	180 ม.2 ต.ดอนสาร อ.ดอนสาร จ.ชัยภูมิ
5.	คุณณตวรรษ อินทะวงศ์	86 ม.1 ต.ลาดพัฒนา อ.เมือง จ.มหาสารคาม 40400
6.	คุณนิคม ฤทธิศรีบุญ	141 ม.1 ต.ตองโขม อ.โคกศรีสุพรรณ จ.สกลนคร 47282
7.	คุณประเทือง ปรัชญพฤทธิ	315 – 3 ต.นิคม อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ 31150
8.	คุณประภาส จีวสีดา	38 ม.13 ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม จ.นครพนม 48110
9.	คุณประภาส ชมป่าเกลี้ยง	93 ม.13 ต.โนนเปลือย อ.กุดชุม จ.ยโสธร
10.	คุณประมวล จอกทอง	41 ม.2 บ.ชุมเหล็ก อ.ห้วยตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240
11.	คุณไพฑูรย์ พิมพ์ทอง	ร.ร.บ้านโนนแดงน้อย ต.บ้านแท่น อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180
12.	คุณยุทธนา เทออรุ่ง	21 ม.3 บ้านหนองนางเลศ ต.ม่วงลาย อ.เมือง จ.สกลนคร
13.	คุณวิทยา กุลนะ	182 ม.2 บ.นาเกื่อน อ.ธาตุพนม จ.นครพนม 48110
14.	คุณศุภลักษณ์ โพธิ์ศรี	30 ม.4 ต.หนองสองห้อง อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น
15.	คุณสมเกียรติ สมคะณย์	5 หมู่ 13 ต.สวาท อ.เลิงนกทา จ.ยโสธร 35120
16.	คุณสุบัน ประทุม	92 ม.5 บ้านโนนข่า ต.โนนปอแดง อ.ผาขาว จ.เลย 42240
17.	คุณเสถียร ผาณบุศย์	ร.ร. โพนสว่างป่าตองวิทยา ต.สองห้อง อ.เมือง จ.หนองคาย
18.	คุณเลื้อ อภิชาติเกรียงไกร	147/2 ถ.ท้าวสุระ ซ.5 (ข้างศาลเจ้าพ่อเลื้อ) อ.เมือง จ.นครราชสีมา
19.	คุณไทม์ โคตรพัฒน์	212/1 ม.1 ต.คุ่มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ 46160
20.	คุณอภิสิทธิ์ ศรีจามเหนือ	274 ม.5 บ.ไทยนิยม อ.นาหว้า จ.หนองบัวลำภู

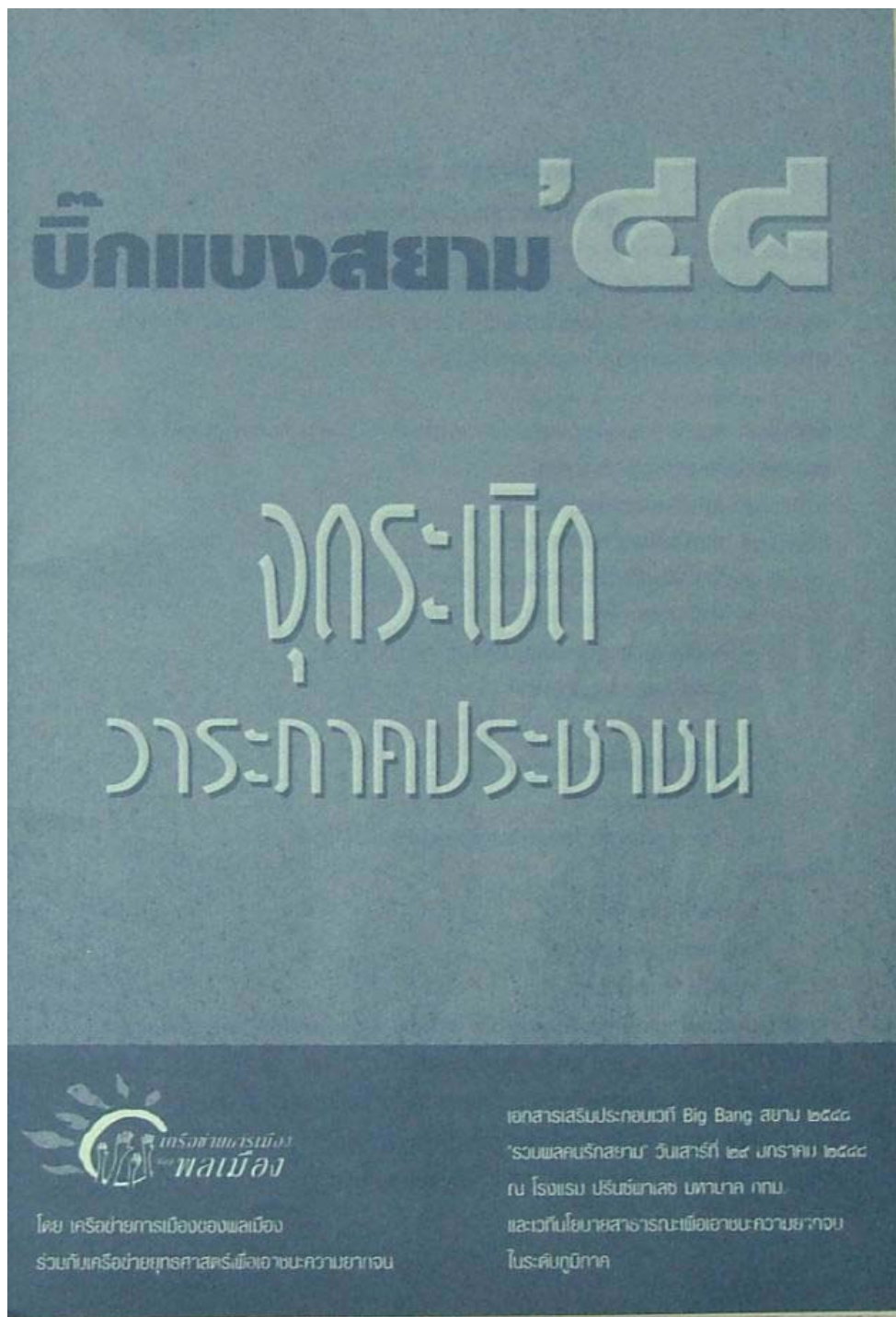
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
21.	คุณอัจฉราวดี ประพันธ์	26 ถ.สุขเกษม ซ.2 ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร 47000
22.	คุณอัมพร โสมเกตรินทร์	ร.ร.เขาวาทุ่ง ต.เขาวาทุ่ง อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด 45170
23.	คุณเอกชัย คุณมาก	167/3 ม.3 ต.กันทาคาม อ.ชูนันต์ จ.ศรีสะเกษ 33140

ภาคใต้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1.	คุณธนู แบนเนียร	4 ม.1 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000
2.	คุณธำนันท เจทะมา	15/2 ม.1 ต.วังพญา อ.รามัน จ.ยะลา
3.	คุณธีรทัต ศรีไตรรัตน์	45 / 45 ถ.รักษัจันท์ ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง 92000
4.	คุณละม้าย มานะการ	345 / 30 ม.6 ต.รูสมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี
5.	คุณสมนึก พรรณศักดิ์	340 ม.12 ต.โคกม่วง อ.เขาสนชัย จ.พัทลุง
6.	คุณสัมพันธ์ จิรันดร	5/3 ม.3 ต.ทุ่งหวัง อ.เมือง จ.สงขลา
7.	คุณสัมพันธ์ จิรันดร	5/3 ม.3 ต.ทุ่งหวัง อ.เมือง จ.สงขลา
8.	คุณสุชีพ พัฒน์ทอง	112 ม.4 ต.บางแก้ว อ.ละอุ่น จ.ระนอง 85132
9.	ด.ร. สุนทร บัวดิษ	246 ถ.เรืองราษฎร์ ต.เขานิเวศ อ.เมือง จ.ระนอง 85000
10.	นายกาจ ดิษฐาอภิชัย	176 ม.9 ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง 93150
11.	นายวิฑูรย์ นิยมเดชา	99 ม.1 ต.กลาย อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช 80160
12.	นายสำสุมเต็น มนูญดาหิ	สำนักประชาสังคม จ.สตูล สะพานท่าเทียบเรือ ถ.ยาดราสวัสดิ์ ต.พิมาน อ.เมือง จ.สตูล

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
13.	ผ.ศ. พงศ์เทพ สุธีรรุฒิ	สถาบันวิจัยระบบสุขภาพ ภาคใต้ ม. สงขลา คณะแพทยศาสตร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
14.	อ.เฉลิมพล พวงบุปผา	52 ถ.ประชาธิปไตย อ.หลังสวน จ.ชุมพร 86110
15.	อ.สอรัฐ มาบุญ	ม.สงขลาฯ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000
16.	คุณเรียม เพชรศรี	29994/1 ถ.ราเมศวร์ ต.คูหาสวรรค์ อ.เมือง จ.พัทลุง 95000

3. บิ๊กแบงสยาม'๔๘ จุติระเบิดวาระภาคประชาชน

4. เลือกตั้ง'48 โหวตเพื่อสังคมเข้มแข็ง

ตาราง 1 แสดงการจัดเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจนรายกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทาง การดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 1 เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และ แม่ฮ่องสอน	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 18 ม.ค 48 ณ สหกรณ์ การเกษตรบ้านโฝง จังหวัดลำพูน ครั้งที่ 2 วันที่ 22 ม.ค 48 ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แม่ฮ่องสอน ครั้งที่ 3 วันที่ 30 ม.ค. 48. ณ สนาม 700 ปี จังหวัดเชียงใหม่	2,330	ประชาชนทั่วไป ชาวเขาเผ่าต่างๆ นักศึกษา ข้าราชการผู้นำชุมชน นักการเมือง	5	7
กลุ่มจังหวัดที่ 2 เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 16 ม.ค 48 ณ โรงแรม วายุเฉลิมศรีเจียงหวัดเชียงราย ครั้งที่ 2 วันที่ 1 ก.พ. 48 โรงเรียน ภักดีพาณิชการและเทคโนโลยี จังหวัดพะเยา ครั้งที่ 3 วันที่ 2-3 พฤษภาคม 2548 ณ ศูนย์วิจัยพืชสวน จังหวัดเชียงราย	440	ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ นักการเมือง พ่อค้า นักเคลื่อนไหว	7	13
กลุ่มจังหวัดที่ 3 พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัยและ อุตรดิตถ์	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 19 ม.ค 48 ณ โรงแรม เทพนคร จังหวัดพิษณุโลก ครั้งที่ 2 วันที่ 11 พ.ค 48 ณ สำนักงานสหกรณ์การเกษตร จังหวัด เพชรบูรณ์	400	ประชาชนทั่วไป นักศึกษา ข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น นักการเมือง	4	4

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 4 นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชรและพิจิตร	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 19 ม.ค 48 ณ ศาลาว่าการ จังหวัดพิจิตร ครั้งที่ 2 วันที่ 23 ม.ค 48 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดกำแพงเพชร. ครั้งที่ 3 วันที่ 25 มี.ย 48 ณ โรงแรม NSC จังหวัดนครสวรรค์	601	ข้าราชการครู นักศึกษา ประชาชน ทั่วไป นักการเมือง	4	7
กลุ่มจังหวัดที่ 5 ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 11 ธ.ค 47 ณ โรงแรมอยุธยาแกรนด์ไฮเต็ล จังหวัดอยุธยา ครั้งที่ 2 วันที่ 17 ธ.ค 48 ณ โรงเรียนวัดบางพูน จังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 3 วันที่ 3 มี.ค 48 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดปทุมธานี	478	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	8	7
กลุ่มจังหวัดที่ 6 สิงห์บุรี สระบุรี ชัยนาทและลพบุรี	4	ครั้งที่ 1 วันที่ 17 ธ.ค 47 ณ ศาลาว่าการ จังหวัดชัยนาท ครั้งที่ 2 วันที่ 19 ม.ค 48 ณ หอประชุมโรงพยาบาล จังหวัดสระบุรี ครั้งที่ 3 วันที่ 21 ม.ค 48 ณ ศาลาว่าการ จังหวัดสิงห์บุรี ครั้งที่ 4 วันที่ 26 ม.ค 48 ณ ศาลาว่าการ จังหวัดลพบุรี	929	กลุ่มนักศึกษา ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ และนักการเมือง	7	8

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทาง การดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 7 กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และ นครปฐม	1	วันที่ 30 ม.ค 48 ณวิทยาลัย อาชีวศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี	200	ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ	4	3
ก ลุ่ม จั ง ห ว้ ด ที่ 8 สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์	1	วันที่ 25 ม.ค 48 ณห้องประชุมสถานี วิทยุแห่งประเทศไทย จังหวัดเพชรบุรี	153	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน และ ข้าราชการ	4	4
กลุ่มจังหวัดที่ 9 ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ นครนายก และสระแก้ว	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 27 ธ.ค 47. ณ วัดบาง แตน ต.บางแตน อ.บ้านสร้าง จังหวัด ปราจีนบุรี ครั้งที่ 2 วันที่ 28 พ.ค. 48 ณ ศูนย์ ประสานงานเครือข่ายภาคประชา สังคม จังหวัดนครนายก	468	ข้าราชการ ผู้นำชุมชน นักศึกษา และ ประชาชนทั่วไป	3	3
กลุ่มจังหวัดที่ 10 ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 23 ธ.ค 47 ณ หอประชุมศูนย์การศึกษานอก โรงเรียน. จังหวัดระยอง ครั้งที่ 2 วันที่ 23 ม.ค 48 ณ หอสมุด แห่งชาติรัชมังคลาภิเษก จังหวัด จันทบุรี ครั้งที่ 3 24 ม.ค 48 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดชลบุรี	600	ประชาชน ข้าราชการ พ่อค้า/นักธุรกิจ นักการเมือง	4	7

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 11 หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู และ เลย	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 26 ธ.ค 47 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่นวิทยาเขต จังหวัดหนองคาย ครั้งที่ 2 วันที่ 21 พ.ค 48 ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธราช อ. บ้านดุง จังหวัดอุดรธานี	470	ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ และ นักศึกษา	5	5
กลุ่มจังหวัดที่ 12 สกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และ นครพนม	4	ครั้งที่ 1 วันที่ 11 ธ.ค 48 ณ โรงแรม อิมเรียล จังหวัดสกลนคร ครั้งที่ 2 วันที่ 19 ม.ค 48 ณ โรงแรม พลอยพาเลซ จังหวัดมุกดาหาร ครั้งที่ 3 วันที่ 25 ม.ค 48 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครพนม ครั้งที่ 3 วันที่ 28 พ.ค 48 ณ โรงเรียนเขาวงกตพิทยากร จังหวัด กาฬสินธุ์	977	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำท้องถิ่น พ่อค้า นักธุรกิจ นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	7	10
กลุ่มจังหวัดที่ 13 ขอนแก่น ร้อยเอ็ดและมหาสารคาม	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 18 ธ.ค 47 ณ โรงเรียนบ้านไผ่ อ.บ้านไผ่ จังหวัด ขอนแก่น ครั้งที่ 2 วันที่ 23 ม.ค 48 ณ ที่ว่าการ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	610	ประชาชน จากทุกอำเภอ นักเรียน/ นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	6	4

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทาง การดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 14 ประกอบด้วยบุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์ และนครราชสีมา	4	ครั้งที่ 1 วันที่ 18 ธ.ค 47 ณ หอประชุมติณสูลานนท์จังหวัด นครราชสีมา ครั้งที่ 2 วันที่ 22 ธ.ค 47 ณ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์ ครั้งที่ 3 วันที่ 27 ธ.ค 47 ณ ศาลา ว่าการ จังหวัดชัยภูมิ ครั้งที่ 4 วันที่ 10 ม.ค 48 ณ โรงเรียนชุมชนอีสาน อ. สตึก จังหวัดบุรีรัมย์	728	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	8	8
กลุ่มจังหวัดที่ 15 ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 10 ธ.ค 47 ณ โรงเรียน เลิงนกทา อ.เลิงนกทา จังหวัดยโสธร ครั้งที่ 2 วันที่ 10 ม.ค 2548 ณ ... จังหวัดอำนาจเจริญ	407	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา พ่อค้า ข้าราชการ และ นักการเมือง	8	10
กลุ่มจังหวัดที่ 16 ชุมพร สุ ราษฎร์ธานี และระนอง	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 8 – 9 ม.ค 48 เป็นการ ร่วมกันจัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ภาคใต้ ณ โรงแรมแกรนด์ไฮแอท จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 วันที่ 1-2 ก.พ 48 ณ PN ริตอร์ทจังหวัดชุมพร ครั้งที่ 3 วันที่ 4 ก.พ. 48 ณ หอประชุมโรงแรมเนชั่นมอลล์การ บริหารส่วนจังหวัดระนอง	700	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	5	6

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 17 นครศรีธรรมราช ตรัง และ พัทลุง	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 8-9 ม.ค 48 เป็นการ ร่วมจัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ณ โรงแรมแกรนด์สแวลด์กษณ จังหัด สุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 วันที่ 16 ก.พ 48 ณ.ศูนย์ ประสานงานภาคีเครือข่ายภาค ประชาชน จังหัดพัทลุง	150	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	4	4
กลุ่มจังหวัดที่ 18 ภูเก็ต พังงา และกระบี่	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 8 – 9 ม.ค 48 เป็นการ ร่วมกันจัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ภาคใต้ ณ โรงแรมแกรนด์สแวลด์กษณ จังหัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 วันที่ 17 ม.ค 48 ณ ห้อง ประชุมโรงเรียนสตรีพังงา ครั้งที่ 3 วันที่ 30 – 31 มี.ค 48 ณ ศูนย์ประสานงานประชาสังคม จังหัดกระบี่	50	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	3	6
กลุ่มจังหวัดที่ 19 ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส	1	วันที่ 8 – 9 ม.ค. 48 เป็นการร่วมกัน จัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ภาคใต้ ณ โรงแรมแกรนด์สแวลด์กษณ จังหัดสุราษฎร์ธานี	50	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	3	5

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทาง การดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 20 สงขลา และสตูล	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 8 – 9 ม.ค 48 เป็นการ ร่วมกันจัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ภาคใต้ ณ โรงแรมแกรนด์ไฮเวย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 วันที่ 29 เม.ย 48 ณศูนย์ ประสานงานเครือข่ายประชาคม จังหวัดสงขลา	260	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	5	6
รวม	49		11,263		102	127

ตาราง 2 แสดงประเด็นสาธารณะ ข้อเสนอแนะทางนโยบาย และแนวทางการเคลื่อนไหวต่อรายการกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 1 เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และ แม่ฮ่องสอน	<p>1. ปัญหาเกษตรกรไม่ได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ในเชิงนโยบาย และการปฏิบัติ ทั้งเรื่องหนี้สิน ที่ ต่อนั้นเกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไข สถาบันการเงินได้ ราคามลผลผลิตตกต่ำ การผูกขาด ของพ่อค้าคนกลาง เอกสารสิทธิที่ดินทำกิน รวมถึง การสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองโดยไม่ ต้องกู้ยืม เช่น การส่งเสริมเกษตรกรรมแบบยั่งยืน</p> <p>2. ปัญหาการเปิดการค้าเสรี (FTA) โดยเฉพาะกับ จีนที่ส่งสินค้าราคาถูกมาตีตลาด ทำให้ภาคเกษตร ไทยได้รับผลกระทบ</p> <p>3. วัฒนธรรมท้องถิ่นมีมากมายหลายประเภท แต่ ขาดการส่งเสริม ทำให้ไม่สามารถทำรายได้ให้กับ ท้องถิ่น</p> <p>4. นโยบาย ทิศทาง และการปฏิบัติการ ในเรื่องการ จัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ขาดความชัดเจน จึง ต้องการความชัดเจนในเรื่องนี้ และให้การสนับสนุน พรบ. ป่าชุมชน เพื่อคนอำนาจการดูแล ทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชน</p> <p>5. การบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐไม่เป็นธรรมกับ ประชาชน โดยเฉพาะกับชนกลุ่มน้อย ขณะที่เชื้อ ประโยชน์ให้กับนายทุน ทั้งเรื่องการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ การกีดกันชนกลุ่มน้อยในพื้นที่</p>	<p>1.รัฐฯ ต้องประกันราคาสินค้าเกษตร และควบคุม ราคามลผลผลิตให้เป็นธรรม มีมาตรการป้องกันการค้า ราคาจากพ่อค้าคนกลาง กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ ให้เกษตรกร ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสินค้าการเกษตร และผลักดันเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม</p> <p>2. ส่งเสริมการทำเกษตรที่ให้หลักเศรษฐกิจเพียง ทั้งเกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรผสมผสาน</p> <p>3. รัฐเร่งสำรวจและออกเอกสารสิทธิให้เกษตรกร ประกาศแนวเขตป่าสงวนให้ชัดเจน ยกเลิกเขตป่าสงวน ที่เสื่อมโทรมให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ ดำเนินการ กับผู้ถือสิทธิที่ดินบุกรุกป่า และสนับสนุน พ.ร.บ. ป่า ชุมชน ตามที่ภาคประชาชนเสนอ</p> <p>4. กำหนดประเภทของสินค้าที่สามารถเปิดเข้ารับ การค้าเสรี (FTA) โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เสียเปรียบ เนื่องจากการดำเนินการเกษตรจากจีนเข้ามาตีตลาดในไทย ได้เป็นจำนวนมาก</p> <p>5. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น และ แหล่งท่องเที่ยว ให้ออกไปสู่สากล เพื่อเป็นการนำ รายได้เข้าจังหวัด</p> <p>6. เร่งสำรวจและขึ้นทะเบียนชนกลุ่มน้อยให้มีสัญชาติ ไทย</p> <p>7. มีมาตรการป้องกันการเลือกปฏิบัติของภาครัฐและมี การติดตามผล</p>	<p>ในเชิงกลไก แขนงนำที่ประกอบด้วยผู้นำ ชุมชน/หมู่บ้าน ผู้นำศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน ข้าราชการบ้านาญ นักวิชาการอิสระ และนักศึกษา จะช่วยกัน เชื่อมต่อกันในระดับพื้นที่ ทำให้เกิดแกน นำในระดับอำเภอ จนถึงตำบลและ หมู่บ้าน รวมทั้งเชื่อมต่อกับเครือข่ายต่างๆ เพื่อสร้างพันธมิตรในการทำงาน เช่น เครือข่ายเกษตรพอเพียง เครือข่ายภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายปกป้องสิทธิ เป็น ต้น</p> <p>ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว จะเริ่มจาก การรวบรวมประเด็นปัญหาพื้นที่ และทำทะเบียนสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง และ สังเคราะห์ความรู้ในการแก้ไขปัญหา จากนั้นจะจัดเวทีเสวนาเพื่อวิเคราะห์ ปัญหา และหาแนวทางแก้ไข โดยมี นักวิชาการอิสระเข้าร่วมให้ความรู้และ แนวทาง และร่วมกันพัฒนาเป็นข้อเสนอ ในเชิงนโยบาย เพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและพรรคการเมือง โดยกำหนด ช่วงเวลาในการติดตามผลที่ชัดเจน และ ใช้กลไกการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อ สื่อสารการเคลื่อนไหวต่อสาธารณะ</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวด่วนเนื่อง
<p>กลุ่มจังหวัดที่ 2</p> <p>เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน</p>	<p>1. ประชาชนยังขาดความรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการทำงานของภาคราชการ และการเมือง ส่งผลให้ถูกเอาเปรียบ เสียโอกาสที่จะได้รับสิทธิอันควร และเป็นช่องทางให้กับการเมืองทุจริต</p> <p>2. ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จากปัญหามายืนที่ไม่ได้รับการแก้ไขจากภาครัฐและการเปิดเสรีทางการค้า (FTA)</p> <p>3. ป่าถูกบุกรุกโดยนายทุน และชุมชนไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง</p> <p>4. ปัญหาการว่างงานของประชาชนและเยาวชนนอกฤดูการผลิตและการเรียน ที่ส่งผลต่อการเกิดปัญหาสังคมหลายอย่างตามมา</p> <p>5. การส่งเสริมการศึกษาเยาวชนและการป้องกันการค้ามนุษย์ข้ามพรมแดนยังคงมีอุปสรรค</p> <p>6. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และไม่เอื้อต่อการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชน</p> <p>7. ปัญหาของชุมชนที่เกิดจากการสร้างแก่งเสือเต้น ทั้งเรื่องค่าตอบแทนการเวนคืนที่ดิน การจัดสรรที่ดินทำกินและอยู่อาศัยให้ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการประกอบอาชีพยังไม่ถูกแก้ไข/ดำเนินการ</p>	<p>1. ส่งเสริมให้ประชาชน และกลุ่มประชาสังคม มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาของท้องถิ่น การติดตาม ประเมินผลการทำงานของ ส.ว. ส.ส. หน่วยงานราชการ โดยสนับสนุนให้เกิดสภาพระชาชน</p> <p>2. ให้มีการประเมินผลการทำงานของ ส.ส. และ ส.ว. โดยวิธีประชาพิจารณ์</p> <p>3. ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร และ รมงค์การใช้ชีวภาพแทนสารเคมี</p> <p>4. สนับสนุนการทำตลาดสินค้าพื้นบ้าน และการมีตลาดท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนมีระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาตนเองได้</p> <p>6. ออกนโยบายการประกันราคาสินค้าเกษตร ที่เป็นธรรม</p> <p>7. ยับยั้งยกเลิก การเปิดเสรีทางการค้า ที่ทำให้เกษตรกรไทยเสียเปรียบ</p> <p>8. ส่งเสริมให้ชุมชนมีสิทธิในการอนุรักษ์ทรัพยากร และ ผลักดัน พ.ร. บ. ป่าชุมชน</p> <p>10. เปิดเผยข้อมูลผลกระทบจากอุตสาหกรรมที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชน</p> <p>11. พัฒนาการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและ สร้างคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกัน</p> <p>12. จัดให้มีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ</p> <p>13. เร่งแก้ไขปัญหามายืนที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้นโดยเร็ว ทั้งเรื่องค่าตอบแทนการเวนคืนที่ดิน การจัดสรรที่ดินทำกินและอยู่อาศัย และการจัดหาอาชีพ</p>	<p>ในเชิงกลไก จะตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ที่มาจากผู้นำชุมชน องค์การพัฒนาเอกชน เอกชน เยาวชนและ นักศึกษา</p> <p>ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ใช้แนวทางการรวบรวมพลังทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่น โดยรวบรวม ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ พัฒนาเป็น หลักสูตรการพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมกิจกรรมด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น และจะจัดกระบวนการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 3 พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์	<p>1. เกษตรกรมีหนี้สินมากขึ้น อันเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่ม ขณะที่ผลผลิตไม่เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากเมล็ดพันธุ์จากของพ่อค้าที่ขายไม่มีคุณภาพ ระบายไม่สอดคล้องกับราคาผลผลิตที่ตกต่ำ ถูกซ้ำด้วยภัยธรรมชาติ การขาดแคลนแหล่งน้ำ ราคาสินค้าและค่าครองชีพที่สูงขึ้น จึงต้องกู้ยืมเงินทั้งในและนอกกระบบ ทำให้วงจรหนี้สินไม่หมุนไม่จบ โดยไม่ได้รับการแก้ไขจากรัฐบาลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ให้อีอีเอตัวรอดเป็นครั้งๆ ไป</p> <p>2. ประชาชนไม่มีโอกาสกำหนดนโยบาย ทิศทางในการพัฒนา และการสนับสนุนให้สามารถติดตามตรวจสอบการทำงาน การใช้อำนาจของภาครัฐ หลายนโยบายจึงเป็นไปเพื่อตอบสนองของประชาชนของภาคการเมืองและพรรคพวก แม้รัฐธรรมนูญปัจจุบัน และรัฐบาลจะบอกว่าเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมแล้ว แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เป็นผล เพราะไม่ได้รับการสนับสนุนจากกลไกต่างๆ จะเห็นได้จาก การเข้าชื่อถอดถอน การพิจารณาพิจารณาความสนใจและนำไปใช้ ยึดเอาประโยชน์และพวกพ้องมากกว่า</p> <p>3. การพัฒนาสี่แยกอินโดจีน ให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค</p> <p>4. สิทธิชุมชนที่อยู่อาศัยและที่พำนัก</p>	<p>1. รัฐต้องมียุทธศาสตร์การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเกษตรกรอย่างครบวงจรตั้งแต่เรื่องการผลิต การจัดหาแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การตลาด และการกำหนดราคา กำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน ส่งเสริมให้พึ่งพาตัวเอง ลดการก่อกวนหนี้สิน รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรควบคู่กันไป สร้างระบบชลประทานให้เพียงพอกับการเกษตร โดยผันน้ำจากแม่น้ำยมมาใช้ให้มากที่สุด และสร้างกลไกดูแลจัดการที่ถาวร เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหา</p> <p>2. สนับสนุนให้ประชาชนตระหนัก และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการทำประชาพิจารณ์ในโครงการต่างๆ ของรัฐ การตรวจสอบการทำงานทั้งการใช้อำนาจ การใช้งบประมาณ และการอนุมัติโครงการต่างๆ โดยตั้งสนับสนุนให้มีการเปิดประชาชน เช่น ปปช. ภาคประชาชน และงบประมาณเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวในทุกจังหวัดทั่วประเทศ และตอบสนองผลการดำเนินงาน การภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบการทำงาน การทุจริต การใช้อำนาจ ของภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม และโดยความรวดเร็ว และสนับสนุนการทำงานของสื่อเพื่อตรวจสอบการทำงานของภาครัฐอย่างจริงจัง</p> <p>3. พัฒนากลุ่มจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางการค้า ในกลุ่มประเทศอินโดจีน</p> <p>4. จัดสวัสดิการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง รวมทั้งการบูรณาการการศึกษา ให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนและเข้าถึงเยาวชนผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง</p>	<p>ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะสร้างกลไกประสานงาน ที่เชื่อมร้อยเครือข่ายทุกเครือข่ายในพื้นที่ ทั้งเพื่อเฝ้าระวังปัญหา จักรบวนการเรียนรู้ และติดตามความคืบหน้า</p> <p>ในเชิงกระบวนการ จะจัดเวทีเรียนรู้ และติดตามความคืบหน้าของการแก้ไข ปัญหาตั้งกลุ่ม กระบวนการการมีส่วนร่วม เพื่อทำงานร่วมกับภาครัฐในการแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางราชการและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 4 นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชรและ พิจิตร	<p>1. ภาคเกษตรกรรม ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง และจริงจิง ในเรื่องราคาผลผลิตที่เป็นธรรม ส่วนใหญ่จะเอื้อประโยชน์ให้กับพ่อค้าคนกลาง ทำให้เกษตรกรมีปัญหานี้สิน อันเนื่องจากราคาดินค้าตกต่ำ และการถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง รวมทั้งขาดการสนับสนุนเรื่องการคุ้มครองสิทธิพันธุ์พืชเกษตรที่เป็นรูปธรรม</p> <p>2. การจัดการที่ดินภาครัฐโดย สปก. มีการตรวจสอบการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรล่าช้า</p> <p>3. มีการบุกุกเข้าไปสร้างสิ่งก่อสร้างในแม่น้ำปิงโดยผู้มีอิทธิพล แต่ไม่ได้รับการจัดการโดยภาครัฐ</p> <p>4. การทุจริตคอร์รัปชั่นมีมากขึ้น กระบวนการตรวจสอบของภาครัฐ และการเมือง เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล/ส่วนตัว มากกว่าประโยชน์ของประเทศไทย บุคคลที่ออกมาเปิดเผยเรื่องการเมืองการทุจริตไม่ได้รับความคุ้มครอง การสนับสนุนให้ประชาชนมาบปทบาทในเรื่องนี้ไม่มีความเป็นรูปธรรม</p>	<p>1. ผลักดันกฎหมายการเกษตร เพื่อปกป้องและคุ้มครองผลประโยชน์เกษตรกร เช่น การกำหนดราคาผลผลิต การคุ้มครองสิทธิพันธุ์พืช และเร่งการดำเนินงานของ สปก.</p> <p>2. สนับสนุนการทำเกษตรชีวภาพ การทำปุ๋ยจากธรรมชาติ การลดการใช้สารเคมี โดยตั้งกองทุนเพื่อจัดตั้งและดำเนินการผลิตปุ๋ยชีวภาพให้เป็นเงินกู้ระยะยาว หรือตั้งกองทุนเพื่อซื้อปุ๋ยชีวภาพ</p> <p>3. สนับสนุนการตั้งโรงเรียนชาวนาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางการเกษตร สร้างนักวิจัย นักวิชาการเกษตรชุมชน เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต และการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อต่อรองราคา 30 กลุ่มทั่วจังหวัด</p> <p>4. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และสนับสนุนให้ตั้งสมาคมชาวบ้านเพื่อดูแลแหล่งน้ำ</p> <p>5. สนับสนุนให้มีการแปรรูปผลผลิตให้เป็นอุตสาหกรรม และวางแผนและจัดหาดลาดต่างประเศให้โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง</p> <p>6. เร่งปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยไม่หวังผลทางการเมือง และผลักดันกฎหมายรับรองประชาชนในการดำเนินการตรวจสอบการทุจริต และคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการทุจริต</p> <p>7. เร่งฟื้นฟูแม่น้ำปิงให้สมบูรณ์ ควบคุมไม่ให้มีการบุกรุกสร้างสิ่งก่อสร้างล้ำเข้าไปในแม่น้ำ</p>	<p>ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะให้แกนนำชุมชน กลุ่ม ชุมชนต่างๆ นักศึกษา ข้าราชการ เป็นแกนหลักดำเนินงาน ในเชิงกระบวนการ จะมีการจัดทำฐานข้อมูลปัญหา และสมาชิกทั้งที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ผู้สนใจการแก้ไข ปัญหา และจัดเวทีลานบ้านลานเมือง ให้เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นของประชาชน และเชิญนักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้านให้ข้อมูล ความรู้ กับสมาชิก และผู้สนใจ มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านสื่อวิทยุชุมชน และสื่ออื่นๆ นอกจากนี้ ยังจะจัดการระดมทุนเพื่อใช้ในการทำงาน เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระของการทำงานอีกด้วย</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
<p>กลุ่มจังหวัดที่ 5</p> <p>ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ องค์การปกครองท้องถิ่น นักการเมือง ผ่านโครงการต่างๆ มีมาก ไม่ถูกดำเนินการจริงจัง ประชาชนขาดการสนับสนุน ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหา ทำให้ประเทศชาติและประชาชนเสียหาย เสียประโยชน์ ที่ควรได้รับ 2. กองทุนหมู่บ้านถูกยุบไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ โดยไม่มีการติดตามการใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้สินของประชาชนเพิ่มขึ้น และมีหนี้เสียในกองทุน 3. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นมลพิษ กระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยว 4. ปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชน 5. ปัญหาด้านเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนว่างงาน ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้น้อย 6. การส่งเสริมให้สร้างผลิตภัณฑ์ของตำบล แต่ทำแล้วขายไม่ได้ราคา 7. ปัญหาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเสื่อมโทรม 8. พัฒนาการศึกษาและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ กรณี ให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของรัฐบาล การบริหารงบประมาณ และการตรวจสอบ เป็นต้น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบปัญหาหรือรับต้น และเปิดเผยข้อมูลของรัฐฯ ให้ประชาชนทราบ 2. ส่งเสริมอาชีพการทำเหมืองแร่ธรรมชาติ ชนพื้นเมือง และเพาะปลูกพืชผสมผสาน โดยใช้พื้นที่ของตนเอง รวมทั้งพัฒนาแหล่งโบราณสถานที่ยังไม่ได้รับการบูรณะ พัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับประชาชนในพื้นที่ 3. เ่งปรับปรุงภูมิทัศน์ คูคลองต่าง ๆ ที่เสื่อมสภาพ ให้คงสภาพที่สมบูรณ์ และบูรณะโบราณสถานที่เหลือโทรม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยว ที่เป็นรายได้หลักของจังหวัด รวมทั้งพัฒนาระบบการคมนาคมให้สะดวก 4. สนับสนุนการทำตลาดให้กับสินค้าประจำตำบล รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรายได้เข้าจังหวัด 5. กำหนดนโยบายในการกำกับดูแลเงินกองทุนต่าง ๆ ที่รัฐจัดลงไปสู่หมู่บ้าน เพื่อป้องกันการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ 6. เ่งสำรวจประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่าง ๆ เพื่อจัดระบบสาธารณสุขให้ทั่วถึง และมีมาตรฐาน รวมทั้งจัดระบบตรวจสุขภาพมาตรวจสุขภาพของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง 7. ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น 	<p>ในเชิงกลไกดำเนินงาน จะจัดการประชุมภาคีทั้งหมดทั้งแกนนำชุมชน ประชาสังคม และเครือข่ายต่างๆ เพื่อวางแผนร่วมกัน รับผิดชอบในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับอำเภอ จนถึงตำบล และผู้รับผิดชอบเชิงประเด็นปัญหาให้ชัดเจน</p> <p>ในเชิงกระบวนการ จะมีกระดุมหมุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายพื้นที่ และเชิงประเด็น ให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวด่วนเรื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 6 สิงห์บุรี สระบุรี ชัยนาท และลพบุรี	1. ปัญหามลพิษอันเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยออกมา โดยที่ภาครัฐไม่เข้าไปดำเนินการแก้ไข ตรวจจับและดำเนินการให้เกิดการแก้ไขโดยเร็ว และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย 2. ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในการเมืองท้องถิ่น เช่นในการเลือกตั้ง และประชาชนขาดมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมือง 3. ปัญหาความเป็นธรรมเชิงโครงสร้างประชาชนถูกละเมิดสิทธิ โดยที่รัฐขาดการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชน รวมถึงการตรวจสอบอำนาจรัฐ 4. ปัญหาโครงการ 30 รักษาทุกโรค ที่มีการดูแลผู้ป่วยอย่างไม่เท่าเทียมกับคนที่ใช้สวัสดิการรัฐรูปแบบอื่น 5. ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และขาดแหล่งน้ำใช้ในการเกษตร ทำให้เกษตรกรมีหนี้สินเพิ่ม 6. ปัญหาयरชนติดยาเสพติด 7. ปัญหาช่องว่างของคุณภาพชีวิต และความเหลื่อมล้ำของเมืองและชนบท	1. รัฐต้องจริงจังในการตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยมลพิษ และดำเนินการลงโทษให้ถึงที่สุด โดยใช้มาตรการขั้นเด็ดขาด 2. สนับสนุนการทำกรเกษตรครบวงจร ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งเรื่องความรู้ รวมถึงการจัดสรรที่ดินทำกิน กำหนดนโยบายการ พร้อมทั้งสนับสนุนมาตรการลดต้นทุนการผลิต เช่นการส่งเสริมให้เกษตรกรทำปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชจากธรรมชาติด้วยตนเอง เพื่อพึ่งตนเองในระยะยาว พร้อมสนับสนุนการตลาด การประกันราคาสินค้า และจัดหาเงินทุนดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 1 ตั้งตลาดกลางสำหรับขายสินค้า การเกษตร พัฒนาระบบชลประทานและการสร้างอ่างเก็บน้ำให้ทั่วถึง พอเพียง ผนึ้นน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยามาใช้ 3. ปรับเปลี่ยนการผลิตภาคการเกษตร ไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพ อาทิ ปศุศุภญาเลี้ยงสัตว์เชิงพาณิชย์ พัฒนาการผลิตพืชผักปลอดสารพิษ การเลี้ยงปลา และการเลี้ยงผึ้ง และการส่งเสริมอาชีพ เช่น หัตถกรรม การแปรรูปผลผลิต การเกษตร ฯลฯ 4. แรงจูงใจให้เกษตรกรรายที่ถูกต้องทำโดยให้ประชาชนเข้ามาส่วนร่วม อาทิ จัด zoning โรงงานอุตสาหกรรม การปลูกป่าทดแทน และการเฝ้าระวังปัญหาอันเกิดจากมลภาวะ 5. ใช้กระบวนการทั้งทางกฎหมายและทางสังคมเพื่อปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีการดำเนินการที่เด็ดขาดกับเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริต และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการทุจริต และให้ความคุ้มครองประชาชนผู้แจ้งเบาะแสด และต่อต้านการทุจริต รวมทั้งมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย และตรวจ สอบการใช้	ในเชิงกลไกกับเคลื่อนไหวด่วน จะประสานผลักดัน และพัฒนาศักยภาพแกนนำภาคส่วนต่างๆ ให้เกิดศูนย์ประสานงานภาคประชาชน ที่ประกอบด้วยฝ่ายประชาสังคม ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ครูอาจารย์ ราษฎรชาวบ้าน ช่างราชการ เกษตรกร เป็นแกนดำเนินการ ในเชิงกระบวนการ จะจัดเวทีพบปะอย่างต่อเนืองของภาคีต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และพัฒนาศักยภาพแกนนำ และตั้งเป็นกลุ่มติดตามปัญหาในเชิงประเด็น เช่น ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน และผู้มีอิทธิพล เป็นต้น ตลอดจนรวบรวมความรู้ต่างๆ ในการดำเนินงาน เช่น ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดทำเป็นฐานข้อมูลของพื้นที่ จากนั้น ก็จัดให้มีเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนปัญหา และหาแนวทางออกกับประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนเป็นเวทีเพื่อให้ความรู้ในเรื่องสิทธิและการปกป้องรักษาสิทธิของประชาชนในด้านต่างๆ รวมทั้งการผลักดันให้องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของ

		<p>อำนาจรัฐ การคำนวนขององค์อิสระอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>6. พัฒนาการสื่อสารให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมากที่สุด</p> <p>7. ออกมาตรการควบคุม และติดตามการปฏิบัติของสถานพยาบาลในโครงการ 30 บาท ให้บริการต่อประชาชนอย่างเท่าเทียม และให้สวัสดิการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ</p> <p>8. พัฒนาระบบการศึกษาให้เข้าถึงระดับรากหญ้า เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ รมรจคให้เยาวชนมีค่านิยมที่ถูกต้อง สอดคล้องกับวัฒนธรรมอันดีงาม</p>	<p>ประชาชน โดยการทำงานทั้งหมด จะมีการสื่อสารข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบอย่างต่อเนื่อง</p>
กลุ่มจังหวัดที่ 7	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	<p>ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนให้ประชาชน กลุ่มประชาสังคม มีส่วนร่วมทางการเมือง ดูแล ตรวจสอบการทำงานของ จ.นท. รัฐรวมทั้งการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่นอย่างจริงจัง 2. กำหนดนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาอาชญากรรม ไม่ให้ตกไปอยู่ปราชญ์ควบคุมดูแล 3. จัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกรอย่างชอบธรรม ไม่ให้ตกไปอยู่ในมือของนายทุน 	<p>แนวทางเคลื่อนไหวด่วน</p> <p>ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน</p> <p>จัดเวทีขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะระดับจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายในจังหวัดและรวมเครือข่ายสื่อต่างๆ เพื่อสร้างกลไกให้กับประชาชนเข้าจับบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วม</p> <p>ในเชิงกลไกกระบวนการเคลื่อนไหว</p> <p>ผลักดันสภาประชาชนและพัฒนาศักยภาพแกนนำ ตั้งทีมงานวิชาการเพื่อสืบค้นข้อมูลโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งร่วมมือกับภาครัฐในการนำร่องปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและปัญหาอาชญากรรม</p>
กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรีและนครปฐม		<p>ปัญหาการบุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม</p> <p>2. ปัญหาทุจริตในหน่วยงานรัฐท้องถิ่นมีมาก ทั้งการรับสินบน การออกสัมปทานบัตรที่เอื้อประโยชน์กับนายทุนและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบ เนื่องจากขาดการสนับสนุนในเชิงนโยบาย มาตราการและกฎหมายต่างๆ</p> <p>3. ยาเสพติด และอิทธิพลในท้องถิ่นยังมีอยู่ และหน่วยงานรัฐไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังให้หมดไป</p> <p>4. เกษตรกรไม่ได้รับเอกลิทธิที่ดินทำกิน ขณะนี้นายทุนได้ไป</p>	

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 9 ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ นครนายก และ สระแก้ว	<p>1. ปัญหาโครงการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์</p> <p>2. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย อันเนื่องมาจากการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม จากการทำการเกษตร เกิดปัญหาที่แม่น้ำปราจีนบุรี มีการใช้ทรัพยากรน้ำของ กลุ่มนักการเมือง โดยที่ไม่มีใครทำอะไร</p> <p>3. เกษตรกรประสบปัญหาหนี้สิน ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร</p>	<p>1. ทบทวนโครงการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ และเปิดให้มีการประชาสัมพันธ์</p> <p>2. จริ่งจ้งกับการแก้ปัญหาการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม จัดทำแผนที่แม่น้ำ ค้นหาจุดเสี่ยงทำลายลำน้ำ และควบคุมโรงงานไม่ให้ปล่อยมลภาวะ พร้อมทั้งจัดตั้งเครือข่ายการจัดการลุ่มน้ำ และเครือข่ายประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาทรัพยากร</p> <p>3. สนับสนุนโครงการเกษตรแบบยั่งยืนเพื่อยกระดับการพึ่งตัวเอง โดยพัฒนาความรู้เทคโนโลยีทางการเกษตรให้เข้าถึงชาวบ้าน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเอง ลดการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีต่างๆ โดยหันมาใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ รวมทั้งหาตลาดสินค้าเกษตร และพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร จัดสรรคลองส่งน้ำไปยังพื้นที่แห้งแล้ง</p>	<p>ในเชิงกลไกการเคลื่อนไหว</p> <p>คัดค้านการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ รณรงค์ให้ประชาชนช่วยกันฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ตั้งกลุ่มเกษตรปลอดสารพิษ และผลิตปุ๋ยชีวภาพ</p> <p>ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว</p> <p>พัฒนาศูนย์เกษตรอินทรีย์ที่มีอยู่แล้ว ให้เป็นศูนย์สาธิตการทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรพอเพียงรวมทั้งเป็นศูนย์กลางตลาดพืชเกษตรปลอดสารพิษจัดตั้งทีมงานวิชาการ</p> <p>เฝ้าติดตามโครงการนิวเคลียร์และโครงการต่างๆของรัฐเพื่อดูแลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน พร้อมที่จะเป็นตัวกลางในการนำเสนอปัญหาของประชาชนให้กับภาครัฐ</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 10 ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด	<p>1. เกษตรกรขาดความรู้ทางการเกษตร ส่งผลให้ผลผลิตขาดคุณภาพ ราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้มีหนี้สินจากการกู้ยืมเงินนอกระบบมาใช้ ส่งผลต่อสถานะครอบครัวและการดำรงชีพ</p> <p>2. เกษตรกรมีปัญหาติดสารเสพติด มีค่านิยมที่ผิด ก่อปัญหาอาชญากรรม</p> <p>3. มีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรท้องถิ่น รวมทั้งในโครงการก่อสร้างของรัฐที่ไม่มีความโปร่งใส</p> <p>4. มีการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น โดยรวมมือกันหลายฝ่าย ทั้งการบุกรุกป่าสงวน การเวนคืนที่ดิน</p>	<p>1. ให้รัฐส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้การทำเกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรพอเพียง ตลอดจนการปกป้องผลประโยชน์เกษตรกรเอง รวมทั้งการพัฒนาตลาดการซื้อขายผลผลิตในท้องถิ่น และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>2. รัฐร่วมกับชุมชน จัดทำฐานข้อมูลผลกระทบจากการทำการเกษตรแบบปัจจุบัน และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อชี้ให้เห็นปัญหาระยะยาวที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม</p> <p>3. รัฐต้องมีนโยบายแก้ไขปัญหาคาผลผลิตตกต่ำ หนี้สิน เกษตรกร การป้องกันการค้าสินค้า และการจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตรที่ชัดเจน เป็นธรรม</p> <p>4. ส่งเสริมการใช้แรงงานให้เป็นประโยชน์ของเยาวชน และการควบคุมการซื้อลามาก อนาคตและเสถียรภาพ และการโฆษณาสินค้าเหล่านี้</p> <p>5. รัฐต้องตรวจสอบบทบาทการทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ</p> <p>6. จริ่งจกกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตของข้าราชการ นักการเมือง ทั้งการใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ รวมถึงผู้มีอิทธิพลต่างๆ ที่การบุกรุกป่าสงวน และการเวนคืนที่ดินประชาชน เป็นต้น โดยไม่หวังผลทางการเมืองเพียงอย่างเดียว และเปิดเผยผลงานต่อสาธารณะ</p> <p>7. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม/เครือข่ายประชาชนติดตาม ตรวจสอบการทำงานองค์กรท้องถิ่น ราชการ การมีเครือข่ายสื่อสารภาคประชาชน เช่น วิทยุท้องถิ่น นสพ. ท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อสร้างการเมืองภาคพลเมืองให้เข้มแข็ง</p>	<p>ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายประชาชนเพื่อดำเนินงาน โดยมีทีมวิชาการทำงานศึกษาวิจัยปัญหาและผลกระทบอย่างจริงจัง และสร้างวิทยากรในท้องถิ่นเพื่อดำเนินการ</p> <p>ในเชิงกระบวนการ จะมีการบูรณาการศึกษวิจัย และจัดทำฐานข้อมูลปัญหาและผู้รับผลกระทบ และภาคที่เกี่ยวข้องจัดเวทีเพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาศาสตรียในการจัดการปัญหา ประสานสื่อมวลชนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและขยายบทบาทภาคประชาชนในการจัดการปัญหา</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณนะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการแก้ไขจากเวที	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 11 หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู และเลย	<p>1. ปัญหาการทุจริตการเลือกตั้ง อาทิ การซื้อเสียง การข่มขู่หวัะแ่น และใช้อิทธิพลในการหาเสียง</p> <p>2. ปัญหาของเกษตรกร ทั้งเรื่องหนี้สินที่ดินทำกิน และขาดแหล่งน้ำทำการเกษตร</p> <p>4. ปัญหาเรื่องการถ่ายทอดการศึกษาไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>5. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. เรงประชาสัมพันธุ์ให้ความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และควบคุมเจ้าหน้าที่ของรัฐให้วางตัวเป็นกลาง พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรประชาชนเพื่อตรวจสอบการทุจริตเลือกตั้ง ในทุกหมู่บ้าน</p> <p>2. เรงดำเนินการในเรื่องเงินกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร เพื่อจะได้ช่วยเหลือเกษตรกรได้ และกำหนดนโยบายการผลักดันของประชาชนจากสถาบันการเงินเข้าสู่กองทุนฟื้นฟู</p> <p>3. เรงดำเนินการจัดสรรที่ดินที่ว่างเปล่าให้เกษตรกรได้ทำกิน และผ่อนผันให้เกษตรกรสามารถนำเอาที่ดิน สปก. 4-01 จำนองในสถาบันการเงินได้ เพื่อนำเงินมาเสริมอาชีพ อาทิ ซื้อเครื่องทำปุ๋ยอัดเม็ดหรือปุ๋ยอินทรีย์ และสร้างอ่างเก็บน้ำ พร้อมพัฒนาระบบชลประทาน ให้เพียงพอต่อเกษตรกร</p> <p>4. ทบทวนนโยบายที่จะถ่ายโอนการศึกษาสู่ปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากโครงสร้างของการปกครองส่วนท้องถิ่นบางพื้นที่ยังมีความพร้อมที่รองรับสถานศึกษาเข้าไปอยู่ในความดูแล</p> <p>5. ตรวจสอบและควบคุมบริษัทที่ได้สัมปทานอุตสาหกรรมในแม่น้ำโขง ทำให้เกิดดลิ่งพังทะลาย พร้อมจัดระเบียบร้านค้าริมฝั่งแม่น้ำ รวมถึงการดูแลความสะอาดไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง</p>	<p>ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน</p> <p>จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อติดตามทวงถามเงินกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร พร้อมทั้งรวบรวมรายชื่อผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากที่ดินทำกิน เสนอให้กับรัฐเข้าไปแก้ไขในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว</p> <p>จัดตั้งสหกรณ์ชุมชน เพื่อดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านอุปกรณ์การทำเกษตร เช่น ซื้อเครื่องมือทำปุ๋ยอัดเม็ดหรือปุ๋ยอินทรีย์ พร้อมทั้งส่งเสริมเกษตรกรในการลงทุนเศรษฐกิจแนวเวียนนอกฤดูกาล ตั้งทีมงานภาคประชาชนขึ้นมาเพื่อตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชั่นและตรวจสอบโครงการต่างๆของภาครัฐ รวมทั้งการออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกินเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอยู่ในมือของกลุ่มนายทุน</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 12 สกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และ นครพนม	<p>1. ปัญหาหนี้สินเกษตรกร และการขาดความรู้ที่ทันสมัยในเรื่องการผลิตพืชผล</p> <p>2. ขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน มีความไม่โปร่งใสในการเลือกตั้ง และการดำเนินงานโครงการของรัฐ เช่น การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง</p> <p>3. ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ งบประมาณท้องถิ่นให้เป็นไปตามความต้องการ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานราชการ และองค์กรปกครองท้องถิ่น ทั้งที่ไม่มีหน่วยงานรัฐอื่นได้เข้ามาทำหน้าที่</p> <p>4. ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา ทั้งในแง่การเข้าถึง และคุณภาพของสถานศึกษา</p> <p>5. มีความขัดแย้งเรื่องที่ดินทำกินของชาวบ้านทับซ้อนกับเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข และมีเหตุการณ์กระทำความผิดอยู่เป็นระยะ โดยเจ้าหน้าที่อ้างกฎหมาย มากกว่าการพิจารณาข้อเท็จจริงของเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่กับการประกาศเขตป่า</p> <p>6. ปัญหาคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ ลำช้า ขั้นตอนมาก ใช้เวลาเยอะ</p> <p>7. ปัญหาหนี้สินจากการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านที่ปล่อยกู้ระยะสั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับระยะเวลาการผลิต ที่ต้องการช่วงระยะยาว</p>	<p>1. ส่งเสริมความรู้การเกษตรแก่ชาวบ้าน เพื่อพัฒนาผลผลิตให้ดีขึ้น รวมทั้งความรู้ ด้านการตลาด รวมทั้งจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิต รวมทั้งประกอบอาชีพเสริม เช่น การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม</p> <p>2. ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มเพื่อบริหารผลผลิตการเกษตรอย่างครบวงจร ซึ่งจะทำให้มีอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตได้เอง และการพึ่งตนเอง เช่น การมีโรงสีข้าวเป็นของกลุ่ม การทำปุ๋ยอินทรีย์ สารปราบศัตรูพืชธรรมชาติ การทำเกษตรผสมผสาน</p> <p>3. มีนโยบายส่งเสริมจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ผู้ยากไร้ โดยแรงตรวจสอบเขตป่าสงวน กำหนดเขตที่ชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาไร่ โดยเร่งทำกักขังที่ป่าสงวน และอนุญาตให้ประชาชนเข้ามาใช้พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในเขตป่าสงวนได้ และเร่งตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินให้ถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>4. สนับสนุนให้เกิดการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน สิทธิและการมีส่วนร่วมในทางการเมือง การตรวจสอบการทำงานภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง โดยเปิดแผนขั้นตอน งบประมาณ และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบความโปร่งใสให้ประชาชนทราบ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณท้องถิ่น</p> <p>5. ปรับปรุงรายละเอียดคดี มุ่งเน้นที่แหล่งผลิตมากกว่าผู้ค้ารายย่อย</p> <p>6. จัดสวัสดิการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้มีรายได้ต่ำ</p> <p>7. เร่งปรับปรุงคุณภาพการบริการของหน่วยงานภาครัฐ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และมีความสุภาพต่อประชาชน</p> <p>8. ให้กองทุนหมู่บ้านปล่อยกู้ในระยะยาว</p> <p>9. ส่งเสริมแรงงานส่งออก โดยลดปัญหาหน้าข้อโกง เพื่อนำรายได้เข้าประเทศ</p>	<p>ในเชิงกลไกขับเคลื่อนที่มีการตั้งคณะทำงานรับผิดชอบดำเนินงานสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจเป็นรายอำเภอ และตั้งกลุ่มเฝ้าระวังปัญหาในระดับพื้นที่</p> <p>ในเชิงกระบวนการ จะจัดกระบวนการเรียนรู้นโยบายของรัฐบาล และส่งเสริมความรู้เรื่องสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ โดยจัดในลักษณะเวทีชุมชนสัญจร ที่เคลื่อนที่ไปทุกเดือน ให้ประชาชนได้มีพื้นที่แลกเปลี่ยนสถานการณ์ปัญหา และเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหาทางออก พร้อมทั้งในการถ่ายทอดทางวิทยุชุมชนของพื้นที่ด้วย ขณะเดียวกันก็พยายามผลักดันให้ภาครัฐเข้ามาแก้ไขปัญหา และติดตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และบรรณงค์การแก้ไขปัญหาดังกล่าว และบรรณงค์ผลักดันให้เกิดกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่เข้ามาร่วมมือเป็นแกนขับเคลื่อน</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 13 ขอนแก่น ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม	1. โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยมลพิษ ปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำชี รวมทั้งการทำเกษตรที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาลิ่งแวดล้อม 2. กองทุนฟื้นฟู ดำเนินงานล่าช้า ที่ล่าช้าส่งผลให้เกษตรกรมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น ช้ำราคาสินค้าการเกษตรตกต่ำ ทำให้หนี้สินไม่หมดไป 3. ปัญหาการขาดแคลนเทคโนโลยีการศึกษา ปัญหาการโอนระบบการศึกษาให้อยู่ในการบริหารงานส่วนท้องถิ่น 4. ข้อมูลข่าวสารถูกกระจายไม่ทั่วถึง และมีการเลือกนำเสนอข่าวเพื่อป้องกันผลประโยชน์ของผู้มีอำนาจในท้องถิ่น โดยที่ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข่าวสารที่ครบถ้วนรอบด้าน 5. มีการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่มีการควบคุมติดตาม ตรวจสอบการทำงาน 6. ปัญหายาเสพติด	1. สนับสนุนการเกษตร เพื่อการพึ่งพาตนเอง ให้มีต้นทุนต่ำ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ความรู้ทั้งในทางเทคนิคการผลิต และการทำแผนการตลาดอย่างต่อเนื่อง และการประกันราคาสินค้า 2. ให้กองทุนฟื้นฟู เร่งออกระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร 3. ให้ความสำคัญในการปราบปรามแหล่งผลิตยาเสพติด รวมทั้งพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมให้ประชาชนเล่นกีฬา 4. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมในการบริหารงานการศึกษา และสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. ส่งเสริมสื่อท้องถิ่น อาทิ วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ ใหม่มাত্রฐาน และไม่ผูกครองงำ 6. ปรับปรุงระบบการบริหารงานองค์กรส่วนท้องถิ่นที่เป็นช่องโหว่ในการทุจริตคอร์รัปชัน	ในเชิงกลไกขับเคลื่อน มีการรวมกลุ่มองค์กรภาคประชาชนและการระดมทุนเพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินโครงการได้โดยอิสระ และใช้สื่อวิทยุชุมชนเป็นเครื่องมือ ในเชิงกระบวนการ จะมีการจัดเวทีสัญจรในทุกหมู่บ้าน โดยประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหาให้ลุล่วง โดยมีวิทยุชุมชนเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นของประชาชน

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
<p>กลุ่มจังหวัดที่ 14 ประกอบด้วยบุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์ และ นครราชสีมา</p>	<p>1. เห็นถึงผลกระทบ ที่เกิดจากการเร่ง กระบวนการ พัฒนาประเทศให้เกิดความ ทันสมัย ให้ประชาชนเร่งการเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตร เพื่อส่งขายต่างประเทศ ประกอบโครงสร้างส่วนบน ที่ประกอบไปด้วยฝั่ง การเมือง นายทุน เจ้าที่ดิน เป็นคนกำหนด ผูกขาดและปิดกั้นการทำการตลาดของชาวนาเอง จึงไม่ช่วยให้เกษตรกรดีขึ้น แต่ทำให้นายทุนรวย</p> <p>2. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่มีความเป็นธรรมต่อผู้ผลิต เพราะคนกำหนดราคาเป็นพ่อค้า เกษตรกรถูกกดขี่จนไม่สามารถส่งผลผลิตไปขายได้เอง</p> <p>3. เกษตรกรไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐจริง ทั้งการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน และอยู่อาศัย นโยบายลงทะเบียนคนจน ที่คนจนจริงไม่ถูกช่วย มีแต่คนใกล้ชิดข้าราชการได้ไป จะกู้เงิน ฝาก. ก็ต้องการหลักทรัพย์แล้ว</p> <p>4. FTA /เขตการค้าเสรี มีผลโดยตรงต่อผลประโยชน์ของเกษตรกร เช่นเรื่องการแข่งขันราคาพืชผลที่ทำไม่ได้อีก แต่ไม่ได้รับความสนใจของสองสภารัฐ ซึ่งแตกต่างจากเรื่องที่มีผลกระทบต่อไปยังชนชั้นผู้ประกอบการที่จะได้รับความสนใจจากรัฐมากกว่า</p> <p>5. การส่งเสริมการใช้เงินในขนาดของรัฐ เพื่อ</p>	<p>1. ให้รัฐสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร ให้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายรัฐ และเร่งจัดการที่ดินใหม่ให้เกษตรกร จัดการหนี้สิน พร้อมๆ กับจัดการทรัพยากรอื่น ตลอดจนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน เช่นการตั้งมหาวิทยาลัยชาวนา การสร้างหลักสูตรและทดลองปฏิบัติร่วมกัน จัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกรอย่างเพียงพอและเป็นธรรมจากการถูกเบียดเบียนของนายทุน ส่งเสริมการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการผลิตเพื่ออยู่เพื่อกิน การลดเลิกการสนับสนุนให้ใช้สารเคมี ส่งเสริมการผลิตแบบชีวภาพ สร้างตลาดแลกเปลี่ยนภายในท้องถิ่น ที่ยึดเอาประโยชน์ของกลุ่มที่เป็นธรรม</p> <p>2. จัดการปัญหานี้ดินเกษตรกรโดย ยกเลิกหนี้ที่เกิดจากโครงการภาครัฐ หนี้จากการทำการเกษตรล้มเหลว (ภัยธรรมชาติ ตลาด) ोनให้เป็นที่กินของพื้นที่</p> <p>3. รวมกลุ่มเกษตรกรตั้งพรรคการเมืองของตนเอง</p> <p>4. มีสื่อเพื่อเกษตรกรโดยเฉพาะทั้งวิทยุและโทรทัศน์</p> <p>5. ทบทวนการทำข้อตกลงการค้าแบบทวีภาคี/พหุภาคี ทุกข้อตกลง</p> <p>6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการต่างๆของภาครัฐ โดยมีมาตรการการอนุมัติโครงการที่ต้องผ่านการปรึกษาพิจารณาของคนในพื้นที่ ปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ จัดการเรียกรับสินบน</p> <p>7. ส่งเสริมจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ให้โรงเรียนมีโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ มีการตรวจสอบมาตรฐานการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม จ้างจ้างกับการบุกรุกป่าของนายทุน</p> <p>8. สนับสนุนบทบาทเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา</p>	<p>ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะรวมกลุ่มองค์กร ชุมชน ทั้งจากแกนนำประชาชน ผู้นำชุมชน ประชาสังคม ตั้งเป็นเครือข่าย เพื่อแก้ไขปัญหาของตน โดยแบ่งความรับผิดชอบของเครือข่ายเป็นงานเชิงประเด็น และเชิงพื้นที่ ที่เชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรอิสระ</p> <p>ในเชิงกระบวนการ จะจัดการระดมทุนเพื่อสามารถพึ่งตนเองในการดำเนินงานได้อย่างเป็นอิสระ และสร้างความรู้ต่างๆ ที่จะทำให้ในการต่อสู้เรียกร้องสิทธิ และแก้ปัญหา จัดเวทีสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนได้เสนอปัญหา และร่วมกันหาทางออก รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการใช้ชีวิตแบบพอเพียง และการเรียนรู้กฎหมายขั้นพื้นฐานและสิทธิของประชาชน รวมทั้งก่อให้เกิดเครือข่ายฝ่ายประชาชน รวมทั้งก่อเกิดเครือข่ายฝ่ายระบวนต่างๆ ที่เชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานรัฐ และองค์กรอิสระ</p>

	<p>สร้างผลผลิต ดำรงชีวิต แต่สถานการณ์คือผู้ไปใช้สื่อสินค้าฟุ่มเฟือย อันเนื่องจากการรับสื่อที่มุ่งเน้นการบริโภคขณะเดียวกันผลประกอบการก็มีกำไร อีกทั้งเกษตรกรยังขาดทักษะการบริหารจัดการหนี้สินที่ดีพอ ทำให้มีปัญหาหนี้สินเพิ่มมากกว่ามีรายได้เพิ่ม</p> <p>6. ปัญหาการทุจริตในโครงการก่อสร้างของรัฐ เช่น กรณีสะพานสตึก หรือการทุจริตในการทำงาน เช่น การเรียกรับสินบน การสร้างเขื่อนลำปะทาว</p> <p>7. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การบุกรุกป่าการทก</p> <p>8. ผู้สูงอายุและผู้พิการ ไม่ได้รับการสนับสนุนเรื่องการประกอบอาชีพ และการดูแลการดำรงชีวิต รวมทั้งเยาวชนไม่ได้รับการปลูกฝังให้มีค่านิยมและพฤติกรรมที่ดี ทำให้เกิดปัญหาวัฒนธรรมเสื่อมถอย เยาวชนติดตามเสพติด</p>	สังคม ทั้งการกระทำผิดต่างๆ ยาเสพติด การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	
--	--	--	--

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสารณณ์ที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 15 ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และ อุบลราชธานี	<p>1. ทิศทางเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการยอมรับในทุกระดับ ตั้งแต่นโยบายจนถึงชุมชน แต่รูปธรรมในระดับนโยบายยังไม่เกิด ยังมุ่งเน้นเรื่องประชานิยม ขณะที่ความเข้าใจในฐานคิดและแนวทางปฏิบัติเรื่องระบบเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนและภาครัฐก็ยังไม่มากพอ</p> <p>2. ความขัดแย้งกรณี 3 จังหวัดชายแดนใต้ แม้จะเปลี่ยนผู้ดูแล ทุ่มแห่งงบประมาณไปมากแล้วก็ตาม ซึ่งน่าจะเพราะเกิดจากการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุด และการจัดระบบจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ และขาดเอกภาพในการดำเนินงาน ทั้งยังมีความพยายามเข้ามาแทรกแซงของฝ่ายอื่นๆ เช่น กลุ่มผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น เข้ามาสร้างสถานการณ์ หน่วยงาน/องค์กรต่างประเทศสร้างกระแสเกลียดชังมุสลิม</p> <p>3. มีความไม่เป็นธรรมในเชิงโครงสร้างผ่านการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยใช้กฎหมายและความไม่รู้ของชาวบ้านเป็นเครื่องมือ นอกจากนั้นกฎหมายหลายฉบับไม่เป็นธรรม ยังไม่ยอมยกเลิก และหยาบคายมาใช้</p> <p>4. การเมืองยังมุ่งสร้างผลประโยชน์ให้ตนเอง และหวาดระแวงประโยชน์ระยะสั้นให้ประชาชน (นโยบายประชานิยม) ไม่จริงจังกับการทำงาน สร้างประโยชน์แก่ประชาชนในระยะยาว ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นตัวลากจูง</p>	<p>1. แนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดใต้ รัฐต้องสร้างเอกภาพในเชิงนโยบายและการปฏิบัติการในพื้นที่ โดยยึดแนวทางสันติวิธีปราบปรามกลุ่มอิทธิพลในพื้นที่ให้หมด เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา พัฒนารูปแบบการบริหารและปกครองท้องถิ่นบนพื้นฐานของความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเร่งสร้างความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ของประเทศ เพื่อป้องกันการสร้างสถานการณ์ในพื้นที่อื่น</p> <p>2. แก้ไขยกเลิกกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม / ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิ กฎหมายและการใช้ประโยชน์แก่ประชาชน เพิ่มแรงจูงใจเอากับการลงโทษข้าราชการที่กฎหมายยังแก่ประชาชน</p> <p>3. ภาคประชาชนต้องรวมตัว และร่วมกันกำหนดนโยบาย ติดตามตรวจสอบการทำงานตามนโยบาย รัฐบาลต้องสนับสนุนงบประมาณภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ เพื่อแสดงความจริงใจในการบริหารงาน</p> <p>5. จัดระบบชลประทานให้เพียงพอกับการเกษตร เนื่องจากจังหวัดอำนาจเจริญจังหวัดที่มีการทำนาปรังและต้องใช้น้ำเป็นจำนวนมาก พัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ทั้งปี เช่น แหล่งน้ำห้วยหม(ยโสธร)</p> <p>6. ดำรงการออก สปก. ไม่ให้รุกล้ำพื้นที่ของราษฎร หรือเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุน</p> <p>7. ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าประจำตำบล มีการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาการว่างงานนอกฤดูทำนา</p> <p>8. ปรับปรุงการให้บริการของหน่วยงานรัฐ โดยจัดตั้งทีมงานตรวจสอบ ประเมิน โดยประชาชน</p> <p>9. จัดให้มีวิทยุชุมชนในพื้นที่ และต้องไม่มีการแทรกแซง ครอบงำ</p>	<p>ในเชิงกลไก จะมีการประสานงานกับองค์กรต่างๆ เป็นเครือข่าย และตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน โดยมีแกนนำจากผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำศาสนา แกนนำเกษตรกร และครูอาจารย์</p> <p>ในเชิงกระบวนการ จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ ปัญหา จัดทำเป็นฐานข้อมูลปัญหาประชาชน พร้อมทั้งทำทะเบียนเครือข่ายและสมาชิก จัดเวทีชาวบ้านสัญจรในทุกอำเภอ เพื่อรวบรวมสถานการณ์ปัญหา และนำเสนอต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และใช้วิทยุชุมชนเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูล และการแลกเปลี่ยนของสมาชิก</p>

	<p>นโยบายไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปทาง การเมืองแบบคิดใหม่ทำใหม่จริง ทางการเมือง ขาดการคำนึงถึงกัน และเริ่มใช้นโยบายใน ทิศทางเดียวกัน ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมใน การติดตามผลงานของรัฐ และตรวจสอบทุจริต นักการเมือง</p> <p>5. ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร มีการ ออก สปก. ทับที่เกษตรกร และมีการว่างงาน นอกฤดูกาลผลิตภาคเกษตร</p> <p>6. ความล่าช้าในการให้บริการของหน่วยงานรัฐ</p> <p>7. วิทยุชุมชนไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีเพื่อ ประโยชน์ของชุมชนอย่างจริงจัง มีกลุ่ม ผลประโยชน์ใช้วิทยุชุมชนเป็นเครื่องมือหา ผลประโยชน์ส่วนตัวจำนวนมาก โดยไม่ถูก จัดการอย่างแยกแยะ</p> <p>8. ความไม่เท่าเทียมกันของการให้บริการ โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค และสร้าง มาตรฐานระบบบริการสุขภาพ และการ สาธารณสุขมูลฐานแก่ประชาชน</p>	<p>ด้านข้อมูลข่าวสารโดยภาครัฐ เปิดให้ชุมชนบริหารได้อย่างเต็มที่</p> <p>10. สร้างมาตรฐานการให้บริการ สถานบริการ และระบบ ควบคุมดูแลการให้บริการ ที่ประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการได้</p>	
--	--	--	--

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสถานการณ์ที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 16 ชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง	<p>1. ทรัพยากรธรรมชาติทั้งใน และนอกชายฝั่ง ทะเลถูกทำลาย จากการบุกรุกของนายทุน และการปล่อยของเสียจากชุมชนลงสู่ทะเล</p> <p>2. เศรษฐกิจตกต่ำ การพัฒนาอาชีพและเศรษฐกิจชุมชนไม่ได้รับการสนับสนุนในเชิงคุณภาพ เน้นปริมาณ ทำให้ไม่สามารถอยู่ได้ในระยะยาว มีการเลือกปฏิบัติในการสนับสนุน</p> <p>3. การทุจริตคอร์รัปชันมีทุกระดับตั้งแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจนถึงหน่วยงานของรัฐ อยู่มาก การเลือกตั้งในโครงการก่อสร้างของรัฐ โดยที่ไม่มีการกำกับ หรือติดตาม กลุ่มประชาชนจำนวนมากไม่สนใจแก้ไข ส่วนกลุ่มที่สนใจก็ไม่ได้รับการสนับสนุนให้เป็นเครื่องมือของสังคมที่จะติดตามตรวจสอบ กำกับการทำงาน</p> <p>4. ความสัมพันธ์ภาครัฐกับประชาชนมีระยะห่าง เนื่องจากประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการให้บริการจากรัฐ มีการเลือกปฏิบัติที่แตกต่าง</p> <p>5. มีความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ อันเนื่องมาจากการก่อการร้าย และการสร้างสถานการณ์ของผู้มีอิทธิพล โดยที่หน่วยงานรัฐยังไม่มีการแยกแยะเพื่อดำเนินการด้วยมาตรการที่แตกต่าง โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่รัฐบาลประกาศเป็นนโยบาย แต่ไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง</p>	<p>1. ควบคุมแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่ง พื้นทุระบบนิเวศชายฝั่ง รวมทั้งควบคุมให้สถานบริการท่องเที่ยวต่างๆ มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรชาติ ควบคุมการปล่อยของเสียจากชุมชนลงสู่ทะเล แรงฟื้นฟูสภาพแวดล้อมชายฝั่ง ปรับพื้นที่ปลูกป่าโกงกาง โดยเฉพาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้จากการประมง และการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้</p> <p>2. สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง การพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับรัฐ เช่น กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆ ร่วมทำประชาพิหารณ์ , ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด , จัดเวทีสร้างความเข้าใจในกรณีขัดแย้งต่างๆ เป็นต้น</p> <p>4. สร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการบริการประชาชนอย่างเสมอภาค พร้อมทั้งการปรับปรุงขั้นตอนในการทำงานให้ง่ายต่อการบริการ</p> <p>5. ดำเนินการอย่างจริงจังกับผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ</p> <p>6. จัดปัญหาการมีอิทธิพลในท้องถิ่น และให้ชุมชนมีสื่อเป็นของตนเอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งมีอำนาจการต่อรอง</p>	<p>ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน รวบรวมกลุ่มองค์กรในชุมชนโดยสร้างกระบวนการเลือกตัวแทนผู้นำเพื่อประสานงานกับหน่วยงานรัฐ ในการแก้ปัญหาของชุมชนตลอดทั้งสร้างกระบวนการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารได้เท่าเทียมกัน ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว สร้างรัฐให้เป็นรัฐของประชาชน โดยการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ช่วยเหลือเชื่อมโยงพลังภาคประชาชนผลักดันให้ออกกฎหมาย ห้ามสร้างสิ่งก่อสร้างในที่สาธารณะ เช่น ชายหาด เขตป่า ฯลฯ สร้างกลุ่มพิทักษ์ชุมชน โดยการประสานงานกับหน่วยงานรัฐ ในการแจ้งเบาะแสผู้มีอิทธิพลยาเสพติด เป็นต้น ในขณะเดียวกันก็เฝ้าระวังการทุจริตทางเจ้าหน้าที่รัฐด้วย</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวดังต่อไปนี้
กลุ่มจังหวัดที่ 17 นครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง	<p>1. ที่ดินทำกิน ที่ทำมาช้านานไม่ได้รับเอกสารสิทธิ์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย มีความทับซ้อนของแนวเขตพื้นที่ทำกินกับป่าสมบูรณ์</p> <p>2. ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง การแปรรูปผลผลิตขาดคุณภาพ ทำให้เกิดปัญหานี้สิน และคุณภาพชีวิตตกต่ำ</p> <p>3. มีการก่อสร้างบ้านพัก โรงแรม มากเกินไป บางแห่งรुकล้ำเข้าไปในทะเล จนทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว ทำลายปะการัง รวมทั้งระบบนิเวศน์ป่าชายเลนเสียหายไป</p> <p>4. การแพร่ขยายของเครือข่ายยาเสพติดมีมากขึ้นกว่าในอดีตแล้ว</p>	<p>1. ออกเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ สด.1 ซึ่งอยู่อาศัยมาเป็นเวลานานตามพื้นที่จริง เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิถือครองสิทธิ์ และทำแนวเขตให้ชัดเจนระหว่างพื้นที่ทำกินกับป่าสมบูรณ์</p> <p>2. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตให้ได้คุณภาพ รวมทั้งออกมาตรการควบคุมราคาขั้นพื้นฐาน ลดทุนการเกษตรโดยให้หันมาใช้ปุ๋ยหรือสารปราบศัตรูพืชที่ได้มาจากธรรมชาติ และตั้งสหกรณ์ชวานา</p> <p>3. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมบริหารจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น กำหนดระเบียบการสร้างสิ่งปลูกสร้าง เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</p> <p>4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาเสพติดที่เปาะแสะ เพิ่มงบ ในการสร้างศูนย์กีฬา พร้อมทั้งปราบปรามยาเสพติดให้ทั่วถึงแหล่งผลิต</p>	<p>ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนตามรัฐธรรมนูญ ในการมีส่วนร่วม การตรวจสอบ การทำงานของภาครัฐและเสริมสร้างสภาพการทำงานทำอาชีพ โดยการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อต่อรองผลประโยชน์ของตัวเอง อย่างเป็นธรรม ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ผลักดันให้หน่วยงานของรัฐเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริงให้ใช้หลัก ประชาคมเป็นตัวพัฒนาจังหวัดด้วย เครือข่ายการเมืองภาคพลเมืองเพื่อเป็นเวทีของภาคประชาชนในการสะท้อนปัญหาในพื้นที่ของตน</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสถานการณ์ที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวด่วนเบื้องต้น
กลุ่มจังหวัดที่ 18 ภูเก็ต พังงา และ กระบี่	<p>1. ความเสียหายจากคลื่นยักษ์สึนามิ ทำให้แหล่งท่องเที่ยว ภูมิทัศน์ ถูกทำลาย ขยายความเสียหาย ดึงพลัง เกิดแรงจูงใจขนาดใหญ่และนำเข้มน ภาคครัวเรือนขาดปัจจัยคิดเพราะกลายเป็นบ่อน้ำเค็มไป พื้นที่ทำนา ป่าชายเลนเสียหาย ลำคลองตื้นเขินถูกทับถมด้วยโคลน เครื่องมือทำประมงเสียหาย พื้นที่การเกษตรเสียหายและถูกผู้มีอิทธิพลบุกรุก จับจองพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน ผู้รับผลกระทบมีปัญหาสุขภาพจิตและสุขภาพลักษณะในการอยู่อาศัยถูกทำลาย มีปัญหาระบบนิเวศ ร่อนน้ำเค็มเร็ว เปลี่ยน ปะการังป่าชายเลน เสียหาย สัตว์บางชนิดย้ายที่อยู่ มีคนตกงาน ใจร้ายเพิ่ม การช่วยเหลือไม่ทั่วถึง ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เข้าไปช่วย</p> <p>2. มีการบุกรุกที่ดินชายทะเล เพื่อสร้างรีสอร์ท โรงแรม และทำให้เกิดปัญหามลพิษจากของเสียในโรงแรม ซึ่งส่วนใหญ่ขนถ่ายเป็นผู้นมีอิทธิพลที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐให้ความเกรงใจ</p> <p>3. ปัญหาประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากจนท. รัฐ มีการเลือกปฏิบัติและใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรมต่อประชาชน เพื่ออำนาจประโยชน์ให้ผู้มีอิทธิพล หรือพวกพ้อง</p>	<p>1. รัฐเร่งจัดทำฐานข้อมูลความเสียหาย ทั้งหมดประสาน เอกชนเข้าช่วยเหลือ กำหนดนโยบายจัดการทรัพยากร และพื้นที่ชุมชนชายฝั่งทะเลอันดามัน กำหนดมาตรการในการตรวจสอบเอกสารสิทธิที่ดินทำกินก่อนการบุกรุกของผู้มีอิทธิพล</p> <p>2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งระหว่างภาครัฐและประชาชน สร้างกลุ่มดูแล ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในระยะ ตั้งคณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือนั้นชุมชนชายฝั่งอันดามัน ตั้งกองทุนพัฒนาอาชีพ ช่วยเหลือการซ่อมแซมเครื่องมือการประมง หน่วยงานฟื้นฟูระบบสาธารณสุขกับชุมชน</p> <p>3. เร่งศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เตือนภัยสึนามิ</p> <p>4. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานรัฐ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของรัฐ ที่แจ้งการออกเอกสารสิทธิการถือครองที่ดินของกลุ่มนายทุน ปรับปรุงการบริหารของรัฐ ให้มีขั้นตอนน้อยลงเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ</p> <p>5. ควบคุมการเจริญเติบโตของ รีสอร์ท หรือสถานที่พักตากอากาศต่างๆ รวมทั้งระบบการทิ้งของเสียไม่ให้กระทบกระเทือนสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการดูแลธรรมชาติได้อย่างเต็มที่ (อาทิ มีสิทธิออกเสียงในการอนุมัติโครงการใดๆ ที่อาจจะกระทบกับธรรมชาติ)</p> <p>6. ปรามปรามอิทธิพลในพื้นที่อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอิทธิพลทางการเมือง</p>	<p>ในเชิงกลไกการขับเคลื่อนจัดทำฐานข้อมูลความเสียหายของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและเชื่อมโยงประสานหน่วยงานของรัฐในการเข้าไปช่วยเหลือเยียวยาอย่างทั่วถึง ประสานกับกลุ่มองค์กรเอกชนต่างในการเข้าไปช่วยเหลือ</p> <p>ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ตั้งศูนย์ประสานงานภาคประชาชนในการสำรวจข้อมูลการเสียหายอันเกิดจากภัยพิบัติและรวบรวมรายชื่อประชากรผู้ที่ได้รับผลกระทบจริงได้รับสิทธิประโยชน์ด้านที่อยู่อาศัยที่ดินทำกินและอาชีพตั้งทีมงานอาสาสมัครช่วยเหลือประชาชนในการเรียกร้องสิทธิต่างๆและเป็นที่ปรึกษาฝ่ายราชการมาออกแบบนโยบายของสังคมนายทุนต่างๆรวมทั้งส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ประกอบการรายย่อยรายละ 1 ราย</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 19 ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส	<p>1. มีความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง ประชาชนอยู่อย่างหวาดระแวง ทั้งกับหน่วยงานรัฐ และกับกลุ่มผู้ก่อการร้าย</p> <p>2. ปัญหาการศึกษา การขาดแคลนบุคลากรครู อันเนื่องมาจากปัญหาภายในพื้นที่ ที่ไม่ถูกแก้ไข ทำให้มีครูชด้อยออกเป็นจำนวนมาก</p> <p>3. มีการระบาดของสิ่งผิดกฎหมาย สินค้าหนีภาษี การทุจริตคอร์รัปชันของข้าราชการในพื้นที่</p>	<p>1. ดำเนินนโยบายตามแนวพระราชบัญญัติ ด้วยหลักเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และรู้จักสามัคคี รวมทั้งการบริหารงานแบบพหุภาคี โดยร่วมมือกับภาคประชาชน</p> <p>2. เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร รวมทั้งประชาชนคอยดูแลตรวจตราความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ พร้อมนี้ใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาเชิงสันติวิธีควบคู่กันไปด้วย</p> <p>3. เพิ่มสวัสดิการในด้านความปลอดภัยให้กับครูหรือข้าราชการ และเพิ่มค่าตอบแทนกรณีปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ</p> <p>4. ควบคุมไม่ให้มีสินค้าหนีภาษี และตรวจสอบการทุจริต รับสินบนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง</p> <p>5. ลดช่องว่าง สร้างความเข้าใจกับประชาชน ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งหรือความไม่เข้าใจระหว่างรัฐกับประชาชน รวมทั้งจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ร่วมกัน</p>	<p>ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ให้ประชาชนเข้าใจถึงสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จว. ชายแดนใต้ และรวบรวมกลุ่มประชาชนองค์กรเอกชนต่างๆ ในพื้นที่ออกมาเรียกร้องให้เกิดความสมานฉันท์และสันติสุข และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง โดยให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ</p> <p>ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ผลักดันให้ดำเนินนโยบายตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและผลักดันให้เพิ่มสวัสดิการของเจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เช่น ครู พยาบาล เป็นต้น จัดเวทีสาธารณะ ทางหมู่บ้าน-ตำบล ระหว่งรัฐกับประชาชนเพื่อลดช่องว่างและเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน</p>

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสถานการณ์ที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 20 สงขลา และสตูล	1. ปัญหาการบุกรุกที่ตามแนวชายฝั่งทะเลสาบสงขลา 2. ปัญหาการปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่ทะเลสาบ 3. ปัญหาแหล่งน้ำจืดมีไม่พอเพียงต่อการอุปโภคในชุมชน 4. ปัญหาน้ำเสียจากการเลี้ยงกุ้งตามแนวชายฝั่ง 5. ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าชายเลน	1. จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนทะเลสาบสงขลา การอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการทรัพยากรน้ำ ปัญหาความตื่นเงินของทะเลสาบสงขลา การสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร 2. การอนุรักษ์ฟื้นฟูบูรณะสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาชายฝั่งป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน พัฒนาคุณภาพชีวิตสุขอนามัยของประชาชน ปรับปรุงส่งเสริมทรัพยากรดินและน้ำ ป้องกันปัญหาที่เกิดจากอุทกภัย 3. ปัญหาการจัดการน้ำ พัฒนาคุณภาพน้ำให้พอเพียงกับชุมชนพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลที่สำคัญ เช่นที่ราบบะโนดสงขลา ที่ราบลุ่มแอ่งหาดใหญ่ การจัดการปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ พัฒนาที่กักเก็บน้ำ ให้รองรับน้ำได้ตลอดทั้งปี 4. มลพิษทางน้ำ ป้องกันโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียป้องกันสิ่งปนเปื้อนจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ป้องกันมลภาวะจากการเลี้ยงกุ้ง ป้องกันมลพิษจากการเกษตร 5. ด้านการประมงและการเพาะเลี้ยง หาดพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาน้ำจืด สนับสนุนให้มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามหลักวิชาการ 6. การใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา แบ่ง 5 เขต เขตภูเขา เขตที่ราบตะวันตก เขตที่ราบตอนใต้ ทะเลสาบพื้นที่ลุ่ม แนวชายฝั่ง	ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสอดส่องดูแลโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยมลพิษลงไปแม่น้ำ – ทะเลสาบ ในเชิงกระบวนการขับเคลื่อน จัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ทะเลสาบสงขลา เพื่อดูแลสภาพแวดล้อมในทะเลให้ได้ประโยชน์ร่วมกันอย่างยาวนาน ผลักดันให้หน่วยงานรัฐเข้าไปดูแลความเดือดร้อนของประชาชนในการขาดแคลนน้ำจัดการเกษตร สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ทำงานอย่างถูกต้องและไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อผู้ประกอบการให้รัฐให้ความสำคัญมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อการแก้ปัญหาต่างและการจะอนุมัติโครงการใหญ่ต้องมีการทำประชาพิจารณ์

ตาราง 3 สังเคราะห์นโยบายจากข้อเสนอเวทีนโยบายสาธารณะฯ ระดับกลุ่มจังหวัด

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
1. โครงการประชานิยมของรัฐยังไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนรากหญ้า และการมีหลักประกันชีวิตที่ดีของประชาชน ได้อย่างแท้จริง หลายโครงการสร้างปัญหาใหม่ ทับถมเข้าไปอีก	<p>1.1 กองทุนหมู่บ้าน ให้อำนาจในระดับนี้ ไม่สอดคล้องกับวิถีการผลิตของชาวบ้าน ทำให้ไม่มีเงินคืน เกิดหนี้เสียของกองทุน และชาวบ้านมีหนี้เพิ่มขึ้น ต้องกู้เงินนอกกระบบมาคืนกองทุนฯ</p> <p>1.2 ผู้ใช้บริการสุขภาพตามโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค ได้รับบริการที่แตกต่างจากผู้ใช้บริการประเภทอื่น</p> <p>1.3 โครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ชุมชน ผู้ค้ารายเล็ก ขายสินค้าไม่ได้ ขาดการสนับสนุนในเรื่องตลาดค้าขาย และการบริหารจัดการการผลิต</p> <p>1.4 ขาดกระบวนการติดตามผล และการสนับสนุน</p> <p>ตำแหน่งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีคุณภาพ</p>	<p>1. ปรับปรุงเงื่อนไขการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน</p> <p>2. มีกระบวนการติดตามประเมินผล และการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค โครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล</p> <p>3. สนับสนุนการดำเนินงานโครงการต่างๆ เช่น งบประมาณ เครื่องมือ บุคลากร สำหรับโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค การสร้างตลาดสำหรับสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล</p> <p>สำหรับผู้ค้ารายเล็ก กลุ่มย่อยๆ</p> <p>4. การพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการให้บุคลากรในชุมชน ทั้งในเรื่องการบริหาร การตลาด การผลิต</p>	<p>1. เร่งจัดกระบวนการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของโครงการต่างๆ</p> <p>2. มีระบบติดตามประเมินผลโครงการที่เป็นระบบ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล</p> <p>3. สร้างความเชื่อมโยงในเชิงระบบระหว่าง 3 โครงการหลัก คือ หนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล กองทุนหมู่บ้าน และ 30 บาท รักษาทุกโรค ให้สนับสนุนการสร้างหลักประกันชีวิตทุกด้านแก่คนในชุมชน (ในเชิงสวัสดิการชีวิต)</p>	<p>1. ตั้งคณะกรรมการอิสระติดตามประเมินผลโครงการประชานิยม ทำหน้าที่วางระบบการติดตามประเมินผลและการสร้างเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการดำเนินงาน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลโครงการ</p> <p>2. ตั้งกลไกสภาพระชาชนทำหน้าทีติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการตาม และระดับท้องถิ่น โดยมีคณะกรรมการอิสระติดตามประเมินผลเป็นที่ปรึกษาการดำเนินงาน</p> <p>3. ตั้งคณะกรรมการเพื่อบูรณาการทิศทางการสนับสนุนของ 3 โครงการหลักให้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน</p>

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
2. เกษตรกรไทยมีคุณภาพชีวิตตกต่ำ ถูกเอาเปรียบจากโครงสร้างการตลาด ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้ากับต่างประเทศ ตลอดจนขาดการสนับสนุนให้พ้นจากวงจรหนี้สินอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องของภาครัฐ รวมถึงการสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้อย่างจริงจัง	2.1 เกษตรกรมีหนี้สินทั้งในและนอกประเทศ และไม่สามารถหาเงินมาใช้หนี้ได้ 2.2 ราคาผลผลิตเกษตรตกต่ำ ทั้งจากการถูกกดราคาโดยพ่อค้าคนกลาง และผลกระทบจากนโยบายเปิดเสรีการค้าเกษตรกับจีน ไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ 2.3 ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเรื่อยๆ จนรายได้ไม่เพียงพอกับต้นทุนการผลิต 2.4 รัฐมุ่งส่งเสริมการเกษตรเพื่อการค้าและใช้สารเคมี มากกว่าเกษตรแบบพอเพียงและไม่เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อม 2.5 ขาดแคลนน้ำที่ใช้เพื่อทำการเกษตร	1. ตั้งกองทุนประกันราคาสินค้าเกษตร สนับสนุนการผลิตปุ๋ยชีวภาพ ในรูปเงินกู้ระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ 2. ยกเลิกหนี้เกษตรกรที่เกิดจากโครงการการสนับสนุนของภาครัฐไปเป็นหนี้ของกองทุนฟื้นฟู 3. สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่ปลอดภัยและลดต้นทุน 4. ยกเลิกหรือยับยั้งการเปิดเขตเสรีทางการค้าสินค้านำเข้าเกษตรกับประเทศต่างๆ 5. สร้างระบบชลประทานให้เพียงพอกับการเกษตร โดยผันน้ำจากแม่น้ำมาใช้ เช่น แม่น้ำยม 6. การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นนักวิจัย นักวิชาการ และนักบริหารผลผลิต	1. สนับสนุนการลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการทำเกษตรปลอดสารพิษ ด้วยมาตรการทางภาษี 2. กำหนดนโยบายและมาตรการ สนับสนุนการแก้ไขปัญหาเกษตรอย่างครบวงจร ตั้งแต่เรื่องการผลิต การจัดหาแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การตลาด และการกำหนดราคา โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ และองค์การบริหารที่ชัดเจน 3. เร่งให้กองทุนฟื้นฟูฯ สามารถดำเนินการได้	1. ลดภาษีเงินได้แก่เกษตรกร ผู้ใช้วิธีการผลิตแบบปลอดสาร รวมถึงเอกชนผู้ให้การสนับสนุนการใช้สารชีวภาพ/อินทรีย์ 2. เพิ่มภาษีการนำเข้าสารเคมีทางการเกษตร 3. ให้มีการศึกษา วิจัย แนวทางการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างเป็นระบบและครบวงจร 4. ตั้งกลไกเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างครบวงจร โดยมีระยะเวลาที่ชัดเจน และงบประมาณสนับสนุนอย่างชัดเจน 5. ตั้งกองทุนส่งเสริม สนับสนุนการสำรวจภาพในการดำเนินกิจกรรมการเพาะปลูก 6. ตั้งหน่วยงานอิสระ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และจัดระบบการใช้น้ำเพื่อการเกษตรให้เหมาะสม

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
3. การคอร์รัปชัน ทำให้ประชาชนและประเทศชาติ เสื่อมสิทธิ และประโยชน์ที่ควรจะได้รับ เป็นตัวบ่อนทำลายการพัฒนาประเทศไทยในระดับชั้น เป็นสิ่งที่สังคมไทยตระหนักกันดี แต่การจัดการโดยภาครัฐล่าช้า ไม่ให้ความสำคัญ ขณะที่ความสนใจของภาคประชาชนที่ต้องการเข้าร่วมแก้ไขปัญหามีอยู่ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง	3.1 ปัญหาทุจริต คอร์รัปชัน เกิดขึ้นในทุกระดับของประเทศ ทั้งในการดำเนินการของภาคการเมือง ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านการดำเนินงานโครงการของรัฐ และการเอื้อประโยชน์ 3.2 ขาดการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน 3.3 การดำเนินการของผู้มีอำนาจต่อผู้ทุจริต ไม่จริงจัง และเกี่ยวพันกับผลประโยชน์ส่วนตัว มากกว่าประเทศ	1. สนับสนุนบทบาทและงบประมาณ ตลอดจนช่องทาง การสื่อสารของภาคประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และเปิดเผยผลการตรวจสอบการทุจริตต่อสาธารณะ 2. ให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชัน 3. ประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นความตื่นตัว และความเข้าใจของทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน 5. ปรับปรุงระเบียบของหน่วยงานรัฐและท้องถิ่นที่เป็นช่องโหว่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน 6. ให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติโครงการที่จะดำเนินการในท้องถิ่นของตน โดยกระบวนการปรึกษาพิจารณา	1. ให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่บทบาทการติดตามตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันในระดับของภาคประชาชน ตลอดจนการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการทุจริต 2. แก้ไขกฎหมายข้อมูลข่าวสารให้เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ 3. ตั้งกองทุนสนับสนุนสื่อเพื่อติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน 4. ออกระเบียบให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติโครงการที่ดำเนินการในท้องถิ่นนั้น โดยกระบวนการปรึกษาพิจารณา	1. ออกกฎหมายเพื่อรับรองการทำหน้าที่บทบาทการติดตามตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันในระดับของภาคประชาชน ตลอดจนการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการทุจริต 2. แก้ไขกฎหมายข้อมูลข่าวสารให้เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ 3. ตั้งกองทุนสนับสนุนสื่อเพื่อติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน 4. ออกระเบียบให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติโครงการที่ดำเนินการในท้องถิ่นนั้น โดยกระบวนการปรึกษาพิจารณา

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
4. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของไทยขาดการ จัดการอย่างเป็นระบบ ทรัพยากรจึงถูกบุกรุก ทำลาย โดยกลุ่มคนต่างๆ ขณะเดียวกัน ปัญหาความขัดแย้ง ระหว่างภาครัฐ ประชาชน มีอยู่ มาก ไม่ถูกคลี่คลาย ด้วย กระบวนการที่ทำให้เกิดการ ยอมรับของทุกฝ่าย	4.1 มีการบุกรุก และทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติในทุกพื้นที่ และทุกทรัพยากร ทั้งดิน น้ำ ป่า จากการเกษตร อุตสาหกรรม ธุรกิจท่องเที่ยว และภัยธรรมชาติ 4.2 มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้บุกรุก ป่าแตกต่างกัน โดยเอื้อ ประโยชน์ให้นายทุนมากกว่า ประชาชนทั่วไป 4.3 นโยบาย ทิศทาง และการ ปฏิบัติการ ในเรื่องการจัด การ ทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ขาดความ ชัดเจน 4.4 ชุมชนไม่ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการ รักษาทรัพยากร	1. เร่งสำรวจและประกาศแนว เขตป่าสงวนที่ชัดเจน และยกเลิก เขตป่าสงวนที่เสื่อมโทรม 2. ดำเนินการต่อผู้มิชอบที่บุกรุกพื้นที่ป่า แม่น้ำ และชายฝั่ง ทะเลอย่างจริงจัง รวมถึง โรงงานอุตสาหกรรมที่สร้างมลพิษต่อชุมชน และทำลาย สิ่งแวดล้อม 3. จัดกระบวนการประชา พิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็น ของประชาชนในโครงการของรัฐ และเอกชนที่มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และประชาชน 4. สนับสนุนบทบาทกลุ่ม ประชาชน ชุมชน ในการดูแล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 6. มีกลไกความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐกับประชาชนในการ จัดการความขัดแย้งเรื่องการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นราย	1. ตั้งกลไกร่วมภาครัฐและ ประชาชนในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและความ ชัดแย้ง ในระดับชาติและพื้นที่ 2. ส่งเสริม สนับสนุนการใช้และ พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อรักษา สิ่งแวดล้อมทั้งใน ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ 3. ดำเนินการศึกษาและจัดทำ ฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงทั้งใน ระดับชาติและระดับพื้นที่ 4. มีกลไกติดตามการ เปลี่ยนแปลงของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในทุกระดับ 5. ใช้กลไกทางภาษีในการตั้ง กองทุนสนับสนุนการดูแล อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมกิจกรรม การดูแลสิ่งแวดล้อม	1. ตั้งคณะกรรมการศึกษาป ระเด็นความขัดแย้งในทาง ทรัพยากร และวางระบบจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ 2. ตั้งหน่วยงานอิสระทำหน้าที่ ติดตามการเปลี่ยนแปลงใน ระดับชาติ จัดทำฐานข้อมูล ทรัพยากรธรรมชาติ และจัดการ ความขัดแย้ง โดยมีกลไกภาค ประชาชนในระดับท้องถิ่นเป็น กลไกติดตามการเปลี่ยนแปลง ในระดับท้องถิ่น 3. ตั้งกองทุนสนับสนุนการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการทำ กิจกรรมเพื่อรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

		<p>พื้นที่หรือรายประเด็น ตลอดจน แผนการปฏิบัติการฉุกเฉินและการ เปลี่ยนแปลงของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</p> <p>7. สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง การทำเกษตรกรรมแบบใช้ สารเคมีไปสู่การทำเกษตร อินทรีย์หรือเกษตรชีวภาพ</p> <p>8. จัดทำฐานข้อมูล ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทั้งดิน น้ำ ป่า ชายฝั่ง ทะเล และจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงต่อ การเสียหายอย่างเป็นระบบ และ มีการติดตามการเปลี่ยนแปลง อย่างต่อเนื่อง</p>		
--	--	---	--	--

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
5. มีการใช้กฎหมายสร้างความไม่เป็นธรรมต่อประชาชนในด้านต่างๆ โดยไม่ให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม	<p>5.1 การปฏิบัติอย่างเคารพสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตามรัฐธรรมนูญ ถูกละเลย</p> <p>5.2 ปัญหาชนเผ่าชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ถูกทำลาย ไม่ถูกยอมรับ โดยเฉพาะเรื่องการรับรองสัญชาติ</p> <p>5.3 มีการใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อประชาชนในหลายเรื่อง ทั้งเรื่องการเวนคืนที่ดิน การกีดกันชนกลุ่มน้อยในการใช้ที่ดิน เพื่อทำกิน การประกาศเขตป่าสงวนทับที่ดินทำกินและใช้อำนาจเข้าไปแทรกแซงการครอบครองที่ดินชุมชนใน การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ อำนาจรัฐในการปิดสถานีวิจัยชุมชนอย่างไม่เป็นธรรม ขาดการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางการกระจายอำนาจในรัฐธรรมนูญ มีการดำเนินการโครงการของภาครัฐ</p>	<p>1. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิจารณาตัดสินใจด้านงานโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน ผลกระทบต่อประชาชน</p> <p>2. เร่งให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของรัฐ เช่น กรณีเรือนแ่งเสียดิน แรงชนทะเบียชนกลุ่มน้อยให้มีสัญชาติไทย</p> <p>3. แก้ไข/ยกเลิกระเบียบปฏิบัติต่างๆ รวมทั้งกฎหมายที่ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องต่อสถานการณ์ปัจจุบัน</p> <p>4. การสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างจริงจัง โดยลดขั้นตอนการเข้าถึง</p> <p>5. สนับสนุนการมีสื่อเพื่อประชาชนจริงๆ เช่น วิเทศุชุมชนเพื่อชุมชน</p> <p>6. ให้การยอมรับการมีอยู่และความหลากหลายของวัฒนธรรมในกฎหมาย</p> <p>7. การส่งเสริมให้ประชาชน</p>	<p>1. ตรวจสอบกฎหมาย และระเบียบราชการปัจจุบันในด้านสอดคล้อง และให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p> <p>2. แก้ไขระเบียบ/กฎหมาย เปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงานภาครัฐได้ง่ายขึ้น</p> <p>2. ตั้งกองทุนชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ และการละเมิดสิทธิประชาชน</p> <p>3. ตั้งหน่วยงานอิสระ ติดตามการทำงานภาครัฐและตรวจสอบการละเมิดสิทธิประชาชน</p>	<p>1. ยกเลิกกฎหมายที่ไม่สอดคล้อง และให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p> <p>2. แก้ไขระเบียบ/กฎหมาย เปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงานภาครัฐได้ง่ายขึ้น</p> <p>2. ตั้งกองทุนชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ และการละเมิดสิทธิประชาชน</p> <p>3. ตั้งหน่วยงานอิสระ ติดตามการทำงานภาครัฐและตรวจสอบการละเมิดสิทธิประชาชน</p>

	และเอกชนที่มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการ	เข้าใจถึงสิทธิประชาชนตามรัฐธรรมนูญ 8. มีมาตรการและแนวทางการตรวจสอบประเมินผลการทำงานของหน่วยงานภาครัฐโดยประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันและติดตามการดำเนินงานที่วิรodontสิทธิประชาชน		
--	---	--	--	--

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
6. ความขัดแย้งในการจัดกา ที่ดินทำกินพื้นที่ป่าสงวน ระหว่างภาคีรัฐกับเกษตรกร	6.1 มีการทับซ้อนระหว่างที่ดิน ทำกิน/อยู่อาศัย กับพื้นที่ป่า สงวนในหลายพื้นที่ ที่ยังไม่ถูก คลี่คลาย 6.2 มีความขัดแย้งระหว่าง เจ้าหน้าที่กับประชาชนในกรณี การทับซ้อนดังกล่าวมากโดย ตลอด 6.3 การสำรวจและจัดสรรที่ดิน ทำกินของ สปก. มีความล่าช้า 6.4 มีความล่าช้าของเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติต่อประชาชนทั่วไป และนายทุนกรณีความขัดแย้ง เรื่องที่ดินทำกินกับเขตป่าสงวน	1. เร่งสำรวจและประกาศแนว เขตป่าสงวนที่ชัดเจน 2. ยกเลิกเขตป่าสงวนที่เสื่อม โทรม เพื่อจัดสรร ให้ประชาชน เข้าทำกินและอยู่อาศัย 3. การเร่งสำรวจ จัดสรร และ ออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกินให้ ประชาชน 4. ดำเนินการต่อผู้เข้าใช้พื้นที่ เขตป่าสงวนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ	ตั้ง คกก. ร่วมภาครัฐและ เกษตรกร วางแผนและ ดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ เกษตรกรผู้ยากไร้ โดยกำหนด ระยะเวลาที่ชัดเจน	ตั้งหน่วยงานอิสระขึ้นมา ดำเนินการตรวจสอบ จัดสรร และจัดการความขัดแย้ง เรื่อง ที่ดินทำกิน เป็นกรณีเฉพาะ

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
7.การส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหาร จัดการพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติของหน่วยงาน ต่างๆ ไม่เป็นจริงในทางปฏิบัติ	<p>7.1 มีการดำเนินการที่ไม่เคารพต่อสิทธิ ความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่มาก</p> <p>7.2 กระบวนการตรวจสอบ คำน อานาจะระหว่างองค์กรในปัจจุบัน ไม่มี หลายนโยบายเป็นไปเพื่อ ตอบสนองประโยชน์ของภาค การเมืองและพรรคพวก</p> <p>7.3 การเข้าถึงข้อมูลการ ดำเนินงาน การตัดสินใจต่างๆ ของภาครัฐ ทำได้ยาก</p> <p>7.4 การสนับสนุนให้ภาค ประชาชน มีบทบาท และความสำคัญต่อการบริหาร จัดการการพัฒนา การตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของ ทั่วภาครัฐทุกระดับ รัฐท้องถิ่น และรัฐส่วนกลางมีน้อยมาก ในทางปฏิบัติ</p> <p>7.5 การกระจายอำนาจใน ปัจจุบัน ประชาชนยังได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การ พัฒนาท้องถิ่นน้อยมาก</p>	<p>1. ให้มีการประเมินผลการ ทำงานของนักการเมืองทุกระดับ โดยกระบวนการประชาพิจารณ์</p> <p>2. สนับสนุนบทบาทภาค ประชาชนและการมีสื่อภาค ประชาชน ในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ</p> <p>3. ลดขั้นตอนการเข้าถึงข้อมูล ขาวสารการดำเนินงานภาครัฐ ให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น โดยเฉพาะใน โครงการที่มีผลกระทบ ต่อ ประชาชน</p> <p>4. เร่งกระจายอำนาจให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ บริหารจัดการท้องถิ่น เองโดยเร็ว</p>	<p>1. การสนับสนุนให้มีสื่อภาค ประชาชน เช่น วิทยุชุมชน เพื่อ ตรวจสอบการทำงานของภาค ราชการและการเมืองและ รายงานผลต่อสาธารณะเป็น ระยะๆ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>2. สนับสนุนการมีกลไกภาค ประชาชน เพื่อตรวจสอบการ ทำงานของภาคราชการและ การเมืองในทุกระดับ ในเชิง เครือข่าย</p> <p>3. จัดกระบวนการประเมินผล การทำงานของนักการเมืองที่ ประชาชนยอมรับ</p> <p>4. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ สร้าง ความเข้าใจและความตระหนัก ต่อบทบาทของประชาชนในการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ประเทศและท้องถิ่น</p>	<p>1. ตั้งกองทุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ท้องถิ่น มีคณะกรรมการส่งเสริม การมีส่วนร่วมภาคประชาชน ที่ เป็นอิสระ เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ</p> <p>2. สนับสนุนการมีสื่อเพื่อ ส่งเสริมความเข้าใจต่อบทบาท ทางการเมืองของภาคประชาชน ในการพัฒนาชาติ</p>

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
8. ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ ยังคงความรุนแรง และมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นไปอีก	<p>8.1 การแก้ไขปัญหารัฐที่ยังไม่ตรงจุด และขาดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพและขาดเอกภาพ ในทางการจัดกาหรนโยบายและการปฏิบัติยังส่วนทางกันอยู่</p> <p>8.2 ภาครัฐยังไม่สามารถสร้างความไว้วางใจกับประชาชนในพื้นที่ได้ ส่งผลต่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ลดลงเรื่อยๆ</p> <p>8.3 ประชาชนนอกพื้นที่รับรู้สถานการณ์ ความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ในพื้นที่น้อยมาก แนวโน้มความคิดไปทางสนับสนุนการใช้ความรุนแรง</p>	<p>1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา และการพัฒนารูปแบบการบริหารและปกครองท้องถิ่นบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p> <p>2. เร่งสร้างเอกภาพในการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบ รวมถึงเอกภาพในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลที่ยึดแนวทางสันติวิธี</p> <p>3. การเร่งสร้างความเข้าใจถึงสถานการณ์จริง และสาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมโดยรวม</p> <p>4. เร่งสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจ ความไว้วางใจกับประชาชน ทั้งแก้ไขปัญห และความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>4. การเร่งปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่สร้างสถานการณ์ความรุนแรง รวมถึง การดำเนินกา รต่อเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติต่อประชาชน อย่างไม่เป็นธรรมอย่างจริงจัง</p>	<p>1. สนับสนุนแนวทางสันติวิธีในการดำเนินการทุกระดับ โดยเคารพต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างความไว้วางใจต่อประชาชน</p> <p>2. จัดกระบวนการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูล เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสถานการณ์</p> <p>3. จัดกระบวนการสื่อสาร เข้าใจที่ถูกต้องต่อสถานการณ์ ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้แก่สังคม เพื่อป้องกันการสร้างกระแสความเข้าใจที่ผิดๆ แก่สังคม</p> <p>3. ดำเนินการต่อผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติต่อประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม โดยเร็ว</p>	<p>1. ตั้งกองทุนสันติวิธี เพื่อศึกษาและดำเนินการแก้ไขปัญหของประชาชน โดยเน้นปัญหาที่มีความขัดแย้งมาอย่างยาวนาน</p> <p>2. ย้ายเจ้าหน้าที่ ที่กระทำการอันไม่เป็นทำต่อประชาชนออกนอกพื้นที่โดยเร็ว</p> <p>3. จัดรายการ “ความจริงประเทศไทย” ทางโทรทัศน์ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจต่อประชาชนทุกภาคส่วนใน 3 จังหวัดภาคใต้และเรื่องอื่นๆ</p> <p>4. ตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดรูปแบบการบริหารและปกครองท้องถิ่น บนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>5. ตั้งหน่วยงานเฉพาะ เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ที่ทุกฝ่ายต้องปฏิบัติตาม และติดตามผลการทำงาน</p>

ประเด็น	สถานการณ์ปัญหา	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
9. ผลกระทบจากสึนามิสร้างความไม่มั่นคงในฐานชีวิตของประชาชน ทำลายที่อยู่ ระบบนิเวศ และแหล่งทำมาหากินของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยว	9.1 การช่วยเหลือจากภาครัฐล่าช้าไม่ทั่วถึง และขาดการประสานงานกัน 9.2 ที่ดินทำกินถูกนายทุนยึดครอง 9.3 ประชาชนผู้รับผลกระทบมีปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาสุขภาพในระยะยาว การประกอบอาชีพ	1. เร่งจัดทำฐานข้อมูลความเสียหาย และผู้ได้รับผลกระทบ 2. กำหนดนโยบาย มาตรการการฟื้นฟูให้ไปทิศทางเดียวกัน และกระบวนการติดตามผล โดยให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วม 3. ป้องกันการบุกรุกที่ดินของประชาชนโดยนายทุน 4. เร่งสร้างระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ	1. เร่งฟื้นฟูความเสียหาย และให้การดูแลผู้ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็ว โดยบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ 2. สืบสวนการถือครองที่ดินทั้งในเชิงเอกสารหลักฐานและการถือครองจริง เพื่อป้องกันการเข้ายึดที่ดินของชาวบ้านโดยนายทุน 3. สร้างระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพและมีกระบวนการเตรียมความพร้อมประชาชนในพื้นที่	1. ตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือเพื่อฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสึนามิ 2. จัดทำแผนระยะสั้น กลาง ยาว ในการฟื้นฟูชุมชน ระบบนิเวศ และการป้องกันภัยสึนามิ รวมทั้งตั้งกลไกรับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว 3. ดำเนินการต่อผู้บุกรุก ยึดครอง ที่ดินของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างจริงจัง